

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

Факультет економіки і підприємництва

Кафедра обліку і оподаткування

СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКА ЕКСПЕРТИЗА

ПРАКТИКУМ

**ДЛЯ СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬОГО РІВНЯ «МАГІСТР»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ
071 «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»**

Умань – 2018

Методичні вказівки складено на підставі типової програми та робочого навчального плану спеціальностей 071 «Облік і оподаткування»

Укладачі методичних вказівок:

- д.е.н., професор Кучеренко Т.Є;
- д.е.н, професор Уланчук В.С
- к.е.н., доцент Бечко В.П.

Рецензенти:

- Пенькова О.Г завідувач кафедри маркетингу УНУС, д.е.н., професор;
- Слатвінський М.А. – завідувач кафедри, фінансів, обліку та економічної безпеки УДПУ к.е.н., професор

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування *(протокол № 1 від 31 серпня 2018 р.)*

Методичні вказівки рекомендовані до видання методичною радою факультету економіки і підприємництва *(протокол № 1 від 01 вересня 2018 р.)*

Кучеренко Т.Є, Уланчук В.С, Бечко В.П. Судово-бухгалтерська експертиза: Практикум для студентів освітнього рівня «магістр» спеціальності 071 «облік і оподаткування» / Укладачі: д.е.н., професор Кучеренко Т.Є, д.е.н, професор Уланчук В.С, к.е.н., доцент Бечко В.П. – Умань : ФОП «Масловатий», 2018. – 116 с.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ.....	7
СКОРОЧЕНІ ПОЗНАЧЕННЯ.....	9
ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	10
Заняття 1.....	10
Заняття 2.....	13
Заняття 3.....	13
ДІЛОВА ГРА «СУДОВЕ СЛУХАННЯ».....	14
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	19
Заняття 1.....	19
Заняття 2.....	22
Заняття 3.....	26
Заняття 4.....	30
Заняття 5.....	33
Заняття 6.....	36
Заняття 7.....	38
Заняття 8.....	39
Заняття 9.....	41
Заняття 10.....	42
Заняття 11.....	44
Заняття 12.....	46
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	49
ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ.....	51
ТЕСТИ.....	63
КОРОТКИЙ ТЛУМАЧНИЙ СЛОВНИК.....	74
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	81
ДОДАТКИ.....	83

ВСТУП

Радикальні реформи, пов'язані з переходом України до ринкових відносин, привели до значного росту правопорушень в господарсько-фінансовій сфері та «тінізації» економіки нашої країни. Так, розрахунки, проведені з використанням різних непрямих методів оцінки, свідчать, що в тіньовому секторі виробляється приблизно половина внутрішнього валового продукту України. Причому, на думку вітчизняних та зарубіжних експертів, цей рівень тіньової економіки в Україні можна вважати тільки нижньою межею.

Основними наслідками тінізації економіки є порушення грошового обігу, скорочення податкових надходжень, розвиток інфляційних процесів, неконтрольоване розмежування населення за рівнем доходів, відтік капіталу за кордон, що суттєво ускладнює перебудову господарського комплексу України і збалансованості державного бюджету. Але найбільш безпечним наслідком розширення тіньового сектора є криміналізація економіки в цілому.

Не дивно, що в останні роки в Україні значно зросла кількість економічних злочинів, особливо в сфері грошово-кредитних відносин, зовнішньоекономічних відносин, приватизації майна та фондовому ринку. Сучасні економічні злочини, базуються на глибоких професійних знаннях і носять яскраво виражений інтелектуальний характер.

Оскільки, згідно діючого законодавства, всі операції, з яких складається господарська діяльність любого підприємства, організації чи установи, повинні знаходити своє відображення в бухгалтерському обліку, основним джерелом інформації при розслідуванні економічних злочинів і вирішенні господарських спорів в судах є данні первинних облікових документів, записи в реєстрах бухгалтерського обліку, а також складена на цій основі звітність підприємств.

Спеціалісти по бухгалтерському обліку завжди залучалися в ході кримінального чи цивільного процесу для оцінки матеріалів справи та проведення судово-бухгалтерської експертизи.

Навчальний матеріал не носить наскрізного характеру, а складається із окремих завдань. Для кращого опанування теорії дисципліни та набуття практичних навичок по підготовці експертного висновку судово-бухгалтерської експертизи завдання подаються відповідно до об'єктів обліку.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

Організаційні засади судово-бухгалтерської експертизи

Тема 1. Теоретичні основи судово-бухгалтерської експертизи

Поняття судової експертизи. Види судово-бухгалтерської експертизи. Нормативно-правове регулювання судово-експертної діяльності.

Тема 2. Організаційне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи

Умови, терміни і порядок призначення судово-бухгалтерської експертизи. Класифікація суб'єктів здійснення судово-бухгалтерської експертизи. Система прав, обов'язків і відповідальності експерта-бухгалтера.

Тема 3. Методичне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи

Суть експертного дослідження в судово-бухгалтерській експертизі. Характеристика основних процедур судово-бухгалтерської експертизи. Методичні прийоми експертного дослідження.

Тема 4. Інформаційне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи

Суть інформації, її види та роль в судово-бухгалтерській експертизі. Структура інформаційного забезпечення судово-бухгалтерської експертизи. Облікова документація та її використання в судово-бухгалтерській експертизі.

Тема 5. Методологія узагальнення і реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи

Характеристика документації для призначення судово-бухгалтерської експертизи. Робоча документація судово-бухгалтерського експерта. Підсумкові документи за результатами судово-бухгалтерської експертизи.

Змістовий модуль 2

Дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій

Тема 6. Організація та особливості проведення судово-бухгалтерської експертизи грошових і розрахункових операцій

Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи грошових і розрахункових операцій. Джерела інформації для проведення судово-бухгалтерської експертизи грошових і розрахункових операцій. Методичні прийоми експертного дослідження грошових і розрахункових операцій. Особливості узагальнення і реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи грошових і розрахункових операцій.

Тема 7. Організація та особливості проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій з матеріальними цінностями

Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи операцій з матеріальними цінностями. Джерела інформації для проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій з матеріальними цінностями. Методичні прийоми експертного дослідження операцій з матеріальними цінностями. Особливості узагальнення і реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи операцій з матеріальними цінностями.

Тема 8. Організація та особливості проведення судово-бухгалтерської експертизи розрахунків з оплати праці

Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи розрахунків з оплати праці. Джерела інформації для проведення судово-бухгалтерської експертизи розрахунків з оплати праці. Методичні прийоми експертного дослідження розрахунків з оплати праці. Особливості узагальнення і реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи розрахунків з оплати праці.

Тема 9. Організація та особливості проведення судово-бухгалтерської експертизи виробництва і реалізації товарів, робіт та послуг

Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи виробництва і реалізації товарів, продукції, робіт та послуг. Джерела інформації для проведення судово-бухгалтерської експертизи виробництва і реалізації товарів, продукції, робіт та послуг. Методичні прийоми експертного дослідження виробництва і реалізації товарів, продукції, робіт та послуг. Особливості узагальнення і реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи виробництва і реалізації товарів, продукції, робіт та послуг.

Змістовий модуль 3. Узагальнення і реалізація результатів СБЕ

Тема 10. Організація та особливості проведення судово-бухгалтерської експертизи інвестиційної діяльності підприємства

Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи інвестиційної діяльності підприємства. Джерела інформації для проведення судово-бухгалтерської експертизи інвестиційної діяльності підприємства. Методичні прийоми експертного дослідження інвестиційної діяльності підприємства. Особливості узагальнення і реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи інвестиційної діяльності підприємства.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Контроль за освоєнням дисципліни проводиться постійно і поділяється на три види: вхідний, поточний, підсумковий.

Вхідний – за тестовими завданнями на знання основних економічних категорій і показників в сфері контролю.

Поточний – проводиться у формі контрольних робіт, що складаються з теоретичних та практичних занять в розрізі тем окремих змістовних модулів, а також опитування на практичних заняттях, відпрацювання пропущених занять, тестування.

Підсумковий – здійснюється за кредитно-модульною системою оцінювань знань й умінь студентів.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю засвоєння студентами навчального матеріалу на підставі результатів виконання ними певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях, яка не передбачає обов'язкової присутності студента. Заліки студент повинен отримати до початку підсумкового контролю або екзаменаційної сесії.

Студент вважається допущеним до контролю за семестровим модулем, якщо він виконав усі види робіт за відповідний семестровий модуль із цієї навчальної дисципліни. Періодичність і терміни проведення контрольних заходів визначаються робочими навчальними планами і семестровими графіками навчального процесу. У випадку, коли студент навчається за індивідуальним планом, йому може бути визначений окремий графік контрольних заходів.

Контроль успішності студентів забезпечується поєднанням традиційних видів контролю з модульно-рейтинговою системою оцінювання знань (МРОЗ).

Навчальна дисципліна – сукупність змістових модулів, кожний з яких охоплює одиницю навчального матеріалу і завершується контролем.

Суть МРОЗ полягає в тому, що кожному виду роботи чи навчальному елементу, які повинен виконати чи засвоїти студент, пропорційно їх трудомісткості, складності й ролі в загальній системі знань й умінь присвоюється певна кількість балів. У процесі навчання із застосуванням простих і прозорих процедур проводиться оцінювання рівня компетенції студента шляхом контролю якості виконання роботи чи засвоєння знань. Сума оцінок для сукупності виконаних робіт чи засвоєних навчальних елементів дає бальну оцінку студента для окремого модуля, блоку модулів чи навчальної дисципліни в цілому.

Правилами модульно-рейтингового оцінювання знань з навчальної дисципліни встановлюється система балів, які отримує студент у процесі виконання усіх видів навчальних робіт та контрольних заходів, критерії оцінювання знань, вимоги щодо виконання навчального плану.

Індивідуальні та контрольні завдання розробляються кафедрою відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики таким чином,

щоб вони забезпечували об'єктивне оцінювання рівня знань та умінь студента стосовно кожного змістовного чи структурного модуля.

Формами контролю знань з дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» є тести, письмові завдання, контрольні роботи, співбесіди та реферати. Викладач здійснює рейтинговий контроль на підставі затверджених правил, веде облік отриманих студентами балів і узагальнює результати засвоєння студентом змістових модулів під час модульних контролів та підсумкового контролю знань.

Відсутність студентів на контрольній роботі, лабораторному чи семінарському занятті, модульному контролі оцінюється в «нуль» балів. Залежно від причини відсутності викладач визначає форму проходження додаткового контролю з метою відпрацювання навчального матеріалу.

Рейтинговою оцінкою з навчальної дисципліни є сума балів, отриманих студентом у процесі вивчення дисципліни та складання передбачених правилами МРОЗ контрольних заходів, приведена до 100-бальної шкали (додаток А).

Залік як форма підсумкового контролю виставляється за наявності рейтингової оцінки понад 60 балів.

Якщо загальна кількість балів, набраних студентом протягом семестру, дозволяє виставити позитивну підсумкову рейтингову оцінку і викладач не має зауважень до студента, підсумкова оцінка з навчальної дисципліни може бути виставлена без проведення підсумкового контролю. При цьому не пізніше офіційно призначеного розкладом дня проведення підсумкового контролю до відомості в обліку успішності та індивідуального навчального плану студента (залікової книжки) виставляються: рейтингова оцінка, оцінка за шкалою ECTS та чотирибальна національна оцінка.

Студенти, які не набрали необхідної кількості балів для зарахування дисципліни або претендують на вищу оцінку, мають право складати залік із усього курсу на загальних підставах. При цьому критерії оцінювання знань також повинні забезпечувати виставлення всіх трьох оцінок (рейтингової, за шкалою ECTS та за національною чотирибальною шкалою).

Студенти, які отримали незадовільні оцінки (не атестовані) за результатами модульного чи семестрового підсумкового контролю знань через неповажні причини, вважаються невстигаючими.

СКОРОЧЕНІ ПОЗНАЧЕННЯ

ГКУ	Господарський кодекс України
ГПКУ	Господарський процесуальний кодекс України
ЖКУ	Житловий кодекс України
ЗКУ	Земельний кодекс України
КЗпП	Кодекс законів про працю
ККУ	Кримінальний кодекс України
КПКУ	Кримінально-процесуальний кодекс України
КУпАП	Кодекс України про адміністративні порушення
МКУ	Митний кодекс України
ПКУ	Податковий кодекс України
СКУ	Сімейний кодекс України
ЦКУ	Цивільний кодекс України
ЦПКУ	Цивільний процесуальний кодекс України

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Заняття 1

1. Види судово-економічних експертиз, їх особливості та завдання.
2. Особливості судово-бухгалтерської експертизи та їх відмінності від ревізії фінансово-господарської діяльності.
3. Правоохоронні органи та їх зв'язок з судовими експертизами.
4. Предмет, об'єкти та методи судово-бухгалтерської експертизи.
5. Види судово-економічних експертиз, їх особливості та завдання.
6. Документування економічних злочинів як джерело інформації для проведення судово-бухгалтерських експертиз.

Література: 14, 15, 16.

Завдання 1.1

Визначити відмінності судово-бухгалтерської експертизи від аудиту та ревізії фінансово-господарської діяльності, результати оформити у таблицю

Таблиця 1.1

ВІДМІННОСТІ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ВІД АУДИТУ ТА РЕВІЗІЇ, ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

№ з/п	Критерій порівняння	Судово-бухгалтерська експертиза	Аудит	Ревізія фінансово-господарської діяльності
1	Сутність даного виду контролю			
2	Безпосередня підстава для проведення			
3	Регламентація порядку призначення та проведення			
4	Сфера застосування			
5	Суб'єкти контролю			
6	Порядок використання матеріалів у процесі контролю			
7	Оформлення результатів контролю			

ПОСТАНОВА
про призначення судово-бухгалтерської експертизи

м. Полтава
р.

«____» _____ 20__

Слідчий СВ ВПМ ДПІ м. Полтава капітан міліції _____
розглянувши матеріали кримінальної справи №____, порушеної за ознакою
злочину, передбаченого ч. 3 ст. 212 КК України,

ВСТАНОВИВ:

Директор підприємства ТОВ «_____»
гр. _____
у період _____ шляхом перекручення даних бухгалтерського
обліку ухилився від сплати податків на загальну суму _____ грн., чим
завдав державі шкоди в особливо великих розмірах.

Враховуючи, що для уточнення висновків акта перевірки ДПІ
_____ району м. Полтава, які інтересують слідство, необхідні
спеціальні знання, керуючись ст. 75 і ст. 196 КПК України,

ПОСТАНОВИВ:

1. Призначити у кримінальній справі №____ судово-економічну
експертизу, проведення якої доручити експертам Полтавського відділення
ХНДІСЕ.

2. На вирішення експертам поставити такі питання:

2.1. Чи підтверджується документально зазначене в акті податкової
інспекції _____ заниження прибутку ТОВ «_____» за період
_____.

2.2. _____.

3. У розпорядження експертів надати кримінальну справу №____ у 3-х
томах, бухгалтерську документацію ТОВ «_____» за період _____.

Слідчий СВ ВПМ ДПІ м. Полтава
капітан міліції

(підпис)

Додаток Д
Слідчому СВ ВПМ ДПІ м. Полтава
капітану податкової міліції

(ПІБ)

КЛОПОТАННЯ
про надання додаткових документів

м. Полтава

« ____ » _____ 20__ р.

Для правильного вирішення питань, визначених у постанові від « ____ » _____ 20__ р. про призначення судово-економічної експертизи за кримінальною справою № ____, експертне провадження № ____, згідно зі ст. 77 КПК України прошу Вас надати такі додаткові матеріали підприємства ТОВ » _____ ».

1. Книгу закупівель та Книгу продаж за період _____ з доданими до них податковими накладними.

2. _____

3. _____

Експерт-економіст:

прізвище, ім'я, по батькові,

посада, експертна установа.

(підпис)

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ
ХАРКІВСЬКОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ СУДОВИХ
ЕКСПЕРТИЗ ІМ. ЗАСЛ. ПРОФ. М. С. БОКАРІУСА

м. Полтава, вул. Красіна, 73-А

тел. (0532) 58-94-16

ВИСНОВОК
судово-економічної експертизи

№ _____

Складено «___» серпня 20__р.

І. ВСТУПНА ЧАСТИНА

02 серпня 20__ р. до Полтавського відділення Харківського науково-дослідницького інституту судових експертиз ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса надійшли матеріали господарської справи №32/166 та ухвала від 30.07.20__ р. судді господарського суду про призначення судово-бухгалтерської експертизи щодо завищення ТОВ «Євразія» бюджетного відшкодування, заявленого у податкових деклараціях з ПДВ.

На вирішення експертизи поставлені питання:

1. Чи відповідають дані декларацій з податку на додану вартість ТОВ «Євразії» за серпень та листопад 2013 р., січень, лютий та березень 2014 р. даним бухгалтерського та податкового обліку товариства?

2. Чи підтверджуються документально суми податкового кредиту з ПДВ, зазначені товариством «Євразія» у податкових деклараціях з ПДВ за серпень та листопад 2013 р. січень, лютий та березень 2014 р.?

3. Чи підтверджується документально висновок відповідача, викладений в акті про результати додаткової документальної перевірки дотримання вимог податкового законодавства з ПДВ ТОВ «Євразія» від 30.09.2014 р. №96/2 щодо завищення позивачем бюджетного відшкодування, заявленого у податкових деклараціях з ПДВ за серпень 2013 р. у розмірі 10618,20грн., листопад 2013 р. у розмірі 505666,80грн., січень 2014 р. у розмірі 295,30грн., лютий 2014 р. у розмірі 229,2грн., березень 2014 р. у розмірі 736321,00грн.

Перше питання носить ревізійний характер та не відноситься до завдань судово-бухгалтерської експертизи.

У третьому питанні є посилання на акт від 30.09.2014 р. №96/26, тоді як, завищення ТОВ «Євразія» сума бюджетного відшкодування було виявлено за висновками акту перевірки від 30.04.2014 р. №91/26.

З урахуванням матеріалів справи питання та, відповідно до п.4.12 «Інструкції про призначення та проведення судових експертиз» від 08.10.1998 р. №53/5 із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерством юстиції України від 30.12.2004р. №144/5, експертом третє питання формулюється у наступній редакції:

3. Чи підтверджується документально висновок відповідача, викладений в акті про результати додаткової документальної перевірки дотримання вимог податкового законодавства з ПДВ ТОВ «Євразія» від 30.04.2014 р. №91/26 щодо завищення позивачем бюджетного відшкодування, заявленого у податкових деклараціях з ПДВ за серпень 2013 р. у розмірі 10618,20грн., листопад 2013 р. у розмірі 505666,80грн., січень 2014 р. у розмірі 295.30 грн., лютий 2014 р. у розмірі 229,2 тис.грн., березень 2014 р. у розмірі 736321 грн?

Для проведення експертизи були надані:

- матеріали господарської справи №32/166 в чотирьох томах;
- позовна заява ТОВ «Євразія»;
- ксерокопії податкових накладних ТОВ «Євразія» за серпень, листопад 2013 р., січень - березень 2014 р.;
- реєстри отриманих та виданих податкових накладних ТОВ «Євразія» за серпень, листопад 2013 р., січень - березень 2014 р.;
- податкові декларації з ПДВ ТОВ «Євразія» та додаток №2 «Розрахунки коригування сум ПДВ» до декларацій з ПДВ за серпень, листопад 2013 р., січень - березень 2014 р.;
- акт перевірки від 30.04.2014 р. №91/26;
- податкове повідомлення-рішення;
- інші матеріали справи (скарги, рішення про результати розгляду скарг, відзиву на позовну заяву).

06.08.20__ р. експертом було заявлено клопотання про додаткове надання податкових накладних, які зазначені у книзі обліку придбання товарів (робіт, послуг) ТОВ «Євразія» за серпень, листопад 2013 р., січень - березень 2014 р.

Клопотання задоволено у повному обсязі 28.07.2014 р. Додатково надані звіти про використання коштів на відрядження або підзвіт ТОВ «Євразія» за серпень та листопад 2013 р., січень та лютий 2014 р.

Проведення дослідження доручено та висновок складений молодшим науковим співробітником лабораторії судово-економічних досліджень (П.І.Б), освіта вища, спеціальність, «Облік і аудит», кваліфікація судового експерта за спеціальністю 11.1 «Дослідження документів бухгалтерського обліку та податкового обліку», стаж експертної роботи 8 років, свідоцтво про присвоєння кваліфікації судового експерта №__.

Про кримінальну відповідальність за ст.ст. 384, 385 КК України експерт попереджений

П.І.Б.

Дослідження проводилось у лабораторії судово-економічних досліджень Полтавського відділення ХНДІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса.

При проведенні дослідження використано нормативні акти:

- Наказ «Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної № 678 від 13.11.2013 р.
- Податковий кодекс України № 2755 - VI від 02.12.2010 р.
- Наказ Міндоходів України «Про затвердження форми податкової накладної та порядку заповнення податкової накладної» . № 10 від 14.01.2014 р.

Дослідження наданих документів проведено методами документальної перевірки та співставлення, перевірені повнота та правильність заповнення реквізитів документів, відповідність записів в документах вимогам нормативних актів.

Співставлялись дані первинних документів з даними облікових документів.

Враховуючи взаємозв'язок питань дослідження по них об'єднано.

Перевіряючими ДПГ м. Полтава була проведена позапланова документальна перевірка дотримання вимог податкового законодавства України з податку на додану вартість ТОВ «Євразія» за періоди: серпень, листопад 2013 р., січень, лютий та березень 2014 р. (Акт від 30.04.2014 р. №91 -26).

В Акті вказано, що на момент перевірки товариством «Євразія» не надано документи бухгалтерського та податкового обліку (книг обліку придбання та продажу товарів (робіт, послуг), податкових накладних по придбанню товарів (робіт, послуг), банківських виписок, актів виконаних робіт (послуг), тощо), які б підтверджували правомірність відображення в податкових деклараціях з податку на додану вартість сум податкового кредиту у серпні, листопаді 2013 р., січні - березні 2014 р. норми Податкового кодексу України.

У висновках Акту перевірки зазначено: «за результатами перевірки, сума бюджетної заборгованості з податку на додану вартість, яка утворилася і не відшкодована на 30.04 2014 р., товариству «Євразія» зменшується на суму 2111939,00грн».

На підставі результатів перевірки (акт від 30.04.2014 р. №91-26), податковим інспектором товариству «Євразія» складено податкове повідомлення-рішення №002212626 від 10.05.2014 р., в якому зазначено, що в результаті виявлено завищення суми бюджетного відшкодування з ПДВ в розмірі 2111939,00грн., в т.ч.:

- у серпні 2013 р. на суму 4263 1,00грн.;
- у листопаді 2013 р. на суму 1071333,00грн.;
- у січні 2014 р. на суму 58897,00грн.;
- у лютому 2014 р. на суму 73 102,00грн.;
- у березні 2014 р. на суму 865976,00грн.

Товариство «Євразія» листом від 13.05.2014 р. №388-02/03 до ДПІ м. Полтава була подана скарга про перегляд повідомлення-рішення №002212626/0 від 10.05.2014 р., яким визначено завищення суми бюджетного відшкодування з ПДВ у серпні 2013 р. у розмірі 42631,00грн., у

листопаді 2013 р. у розмірі 1071333,00 грн., у січні 2014 р. у розмірі 58897,00грн., у лютому 2014 р. у розмірі 73102,00 грн., у березні 2014 р. у розмірі 865976,00 грн.

Рішенням ДПІ м. Полтава від 20.05.2014 р. №6952/10/26-120 скаргу ТОВ «Євразія» від 13.05.2014 р. було частково задоволено та частково скасовано податкове-рішення від 10.05.2014 р. №002212626/0 в частині наданих первинних документів за період, що перевірявся, у сумі 858808,00грн.

На підставі чого, ДПІ м. Полтава було складено інше податкове повідомлення-рішення №002212626/1 від 20.05.2014 р., в якому зазначено, що у ТОВ «Євразія» виявлено завищення суми бюджетного відшкодування з ПДВ, за звітний період у якому подано декларацію, в розмірі 1253130,50 грн., в т.ч.:

- у серпні 2013 р. на суму 1061 8,20грн.;
- у листопаді 2013 р. на суму 505666,80грн.;
- у січні 2014 р. на суму 295,30грн.;
- у лютому 2014 р. на суму 229,2.0грн.;
- у березні 2014 р. на суму 736321,00грн.

В результаті дослідження наданих документів експертом-бухгалтером встановлено наступне: Щодо податкового кредиту і ПДВ ТОВ «Євразія» за серпень, листопад 2013 р., січень, лютий та березень 2014 р.

З матеріалів справи вбачається, що протягом серпня, листопада 2013 р. та січня — березня 2014 р. ТОВ «Євразія» здійснювалися операції з придбання товарів та послуг. Розрахунки за придбаний товар та послуги здійснювалися шляхом перерахування грошових коштів на розрахунковий рахунок продавця та за готівку.

Відповідно до п. 198 Податкового кодексу України Податковий кредит - сума, на яку платник податку має право зменшити податкове зобов'язання звітного періоду, визначена згідно з цим Законом.

Право на нарахування податкового кредиту виникає незалежно від того, чи такі товари/послуги та основні фонди почали використовуватися в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності платника податку протягом звітного податкового періоду, а також від того, чи здійснював платник податку оподатковувані операції протягом такого звітного податкового періоду.

Якщо платник податку придбає (виготовляє) товари/послуги та необоротні активи, які призначаються для їх використання в операціях, що не є об'єктом оподаткування або звільняються від оподаткування, то суми податку, сплачені (нараховані) у зв'язку з таким придбанням (виготовленням), не відносяться до податкового кредиту зазначеного платника.

Згідно п.п. 198.6. не відносяться до податкового кредиту суми податку, сплаченого (нарахованого) у зв'язку з придбанням товарів/послуг, не підтверджені податковими накладними (або підтверджені податковими

накладними, оформленими з порушенням вимог статті 201 цього Кодексу) чи не підтверджені митними деклараціями, іншими документами, передбаченими пунктом 201.11 статті 201 цього Кодексу.

Датою виникнення права платника податку на податковий кредит — вважається будь-яка з подій, що настала раніше:

- або дата списання коштів з банківського рахунка платника податку в оплату товарів (робіт, послуг);
- або дата отримання податкової накладної, що засвідчує факт придбання платником податку товарів (робіт, послуг).

Відповідно до п. 201.4. податкова накладна складається у двох примірниках у день виникнення податкових зобов'язань продавця. Один примірник видається покупцю, а другий залишається у продавця. У разі складання податкової накладної у паперовому вигляді покупцю видається оригінал, а копія залишається у продавця.

Податкова накладна є звітним податковим документом і одночасно розрахунковим документом.

Експерту на дослідження надано ксерокопії податкових накладних, наданих продавцями покупцю (ТОВ «Євразія»), за серпень, листопад 2013 р. та січень, лютий, березень 2014 р., звіти про використання коштів наданих у підзвіт або відрядження за серпень, листопад 2013 р., січень, лютий 2014 р. та розрахунки коригувань кількісних та вартісних показників до податкових накладних.

Аналіз даних, що містяться у податкових накладних за серпень, листопад 2013 р. та січень, лютий, березень 2014 р. вказує на те, що вони оформлені у відповідності Наказу «Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної № 678 від 13.11.2013 р., а саме: мають порядковий номер, дату виписки, назву продавців та покупця (ТОВ «Євразія»), індивідуальний порядковий номер продавців та покупця (№216819826503), номер свідоцтва про реєстрацію платника податку на додану вартість продавців та покупця (№37033083), форму проведених розрахунків продавців та покупця (розрахунковий рахунок), номенклатуру поставки товарів (робіт, послуг) продавців, одиницю виміру товару, кількість товару, ціну продажу одиниці продукції без урахування податку на додану вартість, обсяг продажу без урахування податку на додану вартість, що підлягають оподаткуванню за ставкою 20%, податок на додану вартість, загальну суму з податком на додану вартість, мають підписи та відтиски печаток продавців товарів.

Розрахунок коригування дає право покупцю, зареєстрованому як платник податку, на збільшення чи зменшення податкового кредиту з відповідним подальшим коригуванням податкового зобов'язання із обов'язковим відображенням зазначених коригувань у книзі обліку придбання з від'ємним чи позитивним значенням.

На титульному аркуші розрахунку коригування вказується, до якої податкової накладної та за яким договором вносяться зміни. Розрахунок коригування складається виключно продавцем — особою, яка є платником

податку, філією чи структурним підрозділом, якому делеговано право виписки податкової накладної, а також особою, яка веде облік результатів під час виконання договорів про спільну діяльність та відповідальна за утримання та внесення податку до бюджету, із обов'язковим включенням зазначених коригувань до зміни податкових зобов'язань та одночасним відображенням у книзі обліку продажу з від'ємним чи позитивним значенням.

Відповідно до розрахунків коригувань кількісних та вартісних показників до податкових накладних за серпень 2013 р., січень та березень 2014 р., після проведення Продавцем ПАТ «Астарта» коригування обсягу послуг вартості, обсяг придбання, без урахування ПДВ, Покупця ТОВ «Євразія» зменшується на 209,67 грн. та податковий кредит з ПДВ на 41,93 грн., в т.ч.:

- у серпні 2013 р. на суму 146,12 грн. та податковий кредит з ПДВ на суму 29,22 грн.;
- у січні 2014 р. на суму 9,46 грн. та податковий кредит з ПДВ на суму 1,89 грн.;
- у березні 2014 р. на суму 54,09 грн. та податковий кредит з ПДВ на суму 10,82 грн.

Коригування суми податкового кредиту по податку на додану вартість у серпні, листопаді 2013 р., січні, лютому, березні 2014 р. на загальну суму 41,93 грн., ТОВ «Євразія» відображено у додатках № 2 «Розрахунок коригування сум податку на додану вартість» до податкових декларацій з податку на додану вартість (рядок 16) у відповідних періодах.

З врахуванням вищевикладеного, заданими наданих податкових накладних, звітів про надання коштів у підзвіт або відрядження, розрахунків коригувань кількісних та вартісних показників до податкових накладних за серпень, листопад 2013 р., січень, лютий, березень 2014 р., в Додатку №1 до висновку розраховано розмір податкового кредиту з податку на додану вартість товариства «Євразія» за серпень, листопад 2013 р., січень, лютий та березень 2014 р.

Згідно наданих податкових накладних, авансових звітів про відрядження, з врахуванням розрахунків коригувань кількісних та вартісних показників до податкових накладних за серпень, листопад 2013 р., січень, лютий та березень 2014 р., ТОВ «Євразія», загальна вартість придбаних товарів (робіт, послуг) з ПДВ товариством «Євразія» за вказаний період складає 70389103,18грн., в т.ч. податковий кредит становить 11730958,32грн., а саме:

- за серпень 2013 р. загальна сума складає 4762660,11 грн., в т.ч. - податковий кредит становить 793726,23грн.;
- за листопад 2013 р. загальна сума складає 3393997,12грн., в т.ч. податковий кредит становить 565666,21 грн.;
- за січень 2014 р. загальна сума складає 1870410,79грн., в т.ч. податковий кредит становить 31 1735,13 грн.;
- за лютий 2014 р. загальна сума складає 28946510,96грн., в т.ч. податковий кредит становить 4824418,48грн.;

- за березень 2014 р. загальна сума складає 3141 5524,20грн , в т.ч податковий кредит становить 5235412,27грн.

- Слід зазначити, що в матеріалах справи наявні податкові накладні у кількості 21 шт, які були складені продавцями продукції в одному періоді.

Таким чином, після отримання податкових накладних, які засвідчують факт придбання товарів (робіт, послуг), у ТОВ «Євразія», як у платника податку на додану вартість, у серпні, листопаді 2013 р., січні, лютому та березні 2014 р. виникає право на податковий кредит в сумі 11730958,32грн.:

- у серпні 2013 р. в сумі 793726,23грн.;
- у листопаді 2013 р. в сумі 565666,21грн.;
- у січні 2014 р. в сумі 311735,13грн.;
- у лютому 2014 р. в сумі 4824418,48грн.;
- у березні 2014 р. в сумі 5235412,27грн.

Таким чином, товариством «Євразія» у серпні, листопаді 2013 р., січні, лютому та березні 2014 р., на підставі наявних податкових накладних, з урахуванням розрахунків коригувань кількісних і а вартісних показників до податкових накладних, та, відповідно до Податкового кодексу України, обґрунтовано віднесено до податкового кредиту суму податку на додану вартість в розмірі 11 730958,32грн.

Судовий експерт-економіст,
провідний науковий
співробітник ЛСЕД

(підпис)

(Прізвище, ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ
ХАРКІВСЬКОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ СУДОВИХ
ЕКСПЕРТИЗ ІМ. ЗАСЛ. ПРОФ. М. С. БОКАРІУСА

м. Полтава, вул. Красіна, 73-А

тел. (0532) 58-94-16

ВИСНОВОК
судово-економічної експертизи

№ _____

Складено «___» серпня 20__р.

Полтавського міжрайонного природоохоронного прокурора старшого радника юстиції (П.І.Б) з листом № 119-05 від 01.08.200__р. та постановою старшого слідчого Полтавської міжрайонної природоохоронної прокуратури юриста 3 класу (П.І.Б) від 01.08.200__р. про призначення судово-економічної експертизи надійшли такі матеріали кримінальної справи №___ у двох томах:

— акт перевірки від 13.06.200__р. (далі — Акт) бухгалтера-ревізора (П.І.Б) в Полтавському обласному головному управлінні земельних ресурсів (далі — Головне управління) з питань отримання бюджетних коштів та їх використання на проектування та будівництво ставка в балці р. Оріль на території сільської ради _____ району;

— тендерна документація на проведення торгів щодо закупівлі робіт з будівництва ставка;

— робочий проект на будівництво у балці р. Оріль;

— Акт вибору земельної ділянки під будівництво ставка на території _____ сільської ради;

— Державний кадастр природно-заповідного фонду України;

— Державний акт на право постійного користування землею ЗАТ «ЕКО»;

— Договір будівельного підряду від 20.09.200__р.;

— Акти виконаних проектних та підрядних робіт;

— виписки банку за 200__ — 200__рр.;

— висновки державних комплексної та екологічної експертиз робочого проекту з будівництва ставка у балці р. Оріль;

— технічна документація із землеустрою зі складання кадастрового плану земельної ділянки для визначення площі пошкодження при будівництві ставка в балці р. Оріль;

— інші бухгалтерські документи кримінальної справи №___ у двох томах.

На вирішення експертизи поставлені такі питання:

1. Чи підтверджуються висновки, викладені в акті перевірки від 13.06.200__р. бухгалтером-ревізором (П.І.Б.), у частині незаконного використання бюджетних коштів у розмірі 1250 596,76 грн. (один мільйон

Завдання 1.2. Розв'яжіть ситуаційні завдання

Ситуаційна задача № 1

Умови

Після розгляду та вивчення висновку експертизи слідчим встановлено, що експертом досліджено не всі надані об'єкти, тобто висновок є неповним. Шляхом допиту експерта слідчий не зміг усунути неповноту висновку. Тому він вирішує призначити експертизу.

Завдання

1. Визначити, яку експертизу буде призначено слідчим за даних обставин.
2. За допомогою якого процесуального документа призначається експертиза за даних обставин? Що необхідно обов'язково зазначити в цьому документі?
3. Кому може бути доручено проведення даної експертизи?

Ситуаційна задача № 2

Умови

Під час проведення первинної експертизи встановлено порушення чинних процесуальних норм, що регламентують порядок призначення та проведення експертизи. Крім того, у судді виникли сумніви у правильності висновку експерта, пов'язані з його недостатньою обґрунтованістю. У зв'язку з цим суд призначив проведення експертизи.

Завдання

1. Назвати, яку експертизу призначено судом.
2. Яким процесуальним документом оформлюється призначення такої експертизи? Що необхідно обов'язково зазначити в цьому документі?
3. Кому може бути доручено проведення цієї експертизи ?

Ситуаційна задача № 3

Умови

У ході попереднього слідства по кримінальній справі була призначена і проведена судово-бухгалтерська експертиза. Матеріали кримінальної справи, в тому числі і експертиза, після завершення слідства були передані до суду. Вивчивши матеріали кримінальної справи, суддя вирішив призначити судово-бухгалтерську експертизу.

Завдання

1. Визначити, яку саме експертизу (первинну, додаткову або повторну) призначить суддя.
2. Який процесуальний документ буде оформлений суддею для призначення експертизи за даних умов?
3. Кому можна доручити виконання цієї експертизи?

двісті п'ятдесят тисяч п'ятсот дев'яносто шість гривень, сімдесят шість копійок), виділених на будівництво водоймища на землях замовника місцевого значення _____ регіонального ландшафтного парку на території _____ сільської ради _____ району Полтавської області з урахуванням висновку комплексної судово-будівельної, екологічної експертизи від 20.07.200_р. №_?

2. Чи підтверджуються висновки, викладені в тому ж акті в частині нанесених державі збитків на суму 296207 грн. (двісті дев'яносто шість тисяч двісті сім гривень) у результаті самовільного проведення земельно-будівельних робіт у балці р. Оріль на території _____ сільради _____ району Полтавської області з врахуванням висновку комплексної судово-будівельної, екологічної експертизи від 20.07.200_р. №_

Дослідження доручено (П.І.Б.), освіта вища, спеціальність _____ інженер-економіст, кандидат економічних наук, посада — провідний науковий співробітник Полтавського відділення ХНДІСЕ, кваліфікація судового експерта за спеціальністю 11.1 «Дослідження документів бухгалтерського обліку та податкового обліку», стаж експертної роботи 8 років, свідоцтво про присвоєння кваліфікації судового експерта № ____.

Про кримінальну відповідальність за ст.ст. 384, 385 КК України експерт попереджений

_____ П.І.Б.
Дослідження проводилось у лабораторії судово-економічних досліджень Полтавського відділення ХНДІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса.

Нормативно-довідкова література:

1. Бюджетний кодекс України, № 599-ІУ від 06.03.2003 р.
2. Закон України «Про природно-заповідний фонд України», № 2456-ХІІ від 16.06.1992 р.
3. Закон України «Про екологічну експертизу», № 45/95-ВР від 09.02.1995 р.
4. Порядок державного фінансування капітального будівництва. Затв. постановою КМУ № 1764 від 27.12.2001 р. (далі — Порядок № 1764).
5. Положення про порядок надання дозволу на виконання будівельних робіт. Наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України № 273 від 05.12.2000 р. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 25.12.200_р. за № 945/5166 (далі — Положення № 273).

ІІ. ДОСЛІДНА ЧАСТИНА

Дослідження проводилося методом документальної перевірки, перевірялась відповідність господарських операцій вимогам нормативно-правових актів України з економічних питань.

З першого питання

На підставі завдання Полтавського обласного головного управління земельних ресурсів (далі — Головне управління) у 200_ році ТОВ «СПЕЦ» було розроблено робочий проект будівництва ставка в балці р. Оріль

_____сільради _____району Полтавської області (аркуші справи – 93-98, том 1; далі — а.с, т.). Цільове призначення запроєктованого ставка — протиерозійне та природозахисне.

Відповідно до доповідної записки №__від «_»_____200_ р. голови обласної державної адміністрації Марсельського С. І., підписаної начальником Головного управління (П.І.Б.), на фінансування будівництва ставка пропонувалося використати кошти обласного бюджету, які будуть надходити за рахунок відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва (а.с. 237, т. 1). А у додатках до листа №_від «_»_____200_р. Головного управління за підписом (П.І.Б.) на ім'я начальника обласного головного управління сільського господарства та продовольства (П.І.Б), який є головним розпорядником коштів (а.с. 235—236, т. 1) наводився перелік природоохоронних заходів, фінансування яких буде здійснюватися за рахунок відшкодування втрат сільськогосподарського виробництва на 200_ рік, який і був затверджений «_»_____200_р. (а.с. 246, т. 1).

Всього ж за матеріалами, наданими на експертизу, загальна сума використаних бюджетних коштів Головним управлінням на проектно-дослідні, експертні та будівельні роботи з будівництва ставка в балці р. Оріль склала 1 250596,76 грн.

Ці кошти були використані:

1) на проектно-дослідні роботи в сумі 165 660 грн., у тому числі:

а) за договором №_від «_»_____200_ р. між ТОВ «СПЕЦ» та Головним управлінням з відмітками про оплату послуг (а.с. 43—44, т. 2) Управлінням Державного казначейства в Полтавській й області надано:

11.06.200_р. — 27000,00 грн.

03.08.200_р. — 12 136,80 грн.

13.08.200_р. — 14 863,20 грн.

06.10.200_р. — 11 660,00 грн.

Всього: 65 660,00 грн.

б) за Контрактом №_від «_»_____200_ р. між ТОВ «СПЕЦ» та Головним управлінням та Додатковою угодою № 1 до Контракту №__від «_»_____200_ р. та платіжними дорученнями про перерахування бюджетних коштів (а.с. 135—145, т. 1):

№ 276 від 15.07.200_р. на суму 26 965,50 грн.;

№ 409 від 11.09.200_р. на суму 12 849,50 грн.;

№ 478 від 21.10.200_р. на суму 10 000,00 грн.;

№ 629 від 25.12.200_р. на суму 30 000,00 грн.;

№ 462 від 29.09.200^р. на суму 20 185,00 грн.;

Всього: 100000,00 грн.

2) на проведення державних експертиз у сумі 4 277,23 грн., у тому числі:

а) за договором №__від «_»_____200_ р. між Головним управлінням та Полтавською обласною службою Української державної інвестиційної експертизи (а.с. 146—148, т. 1), платіжне доручення № 682 від «__»_____200_ р.

на суму 1425,74 грн.;

б) за договором № від «_»_____200_ р. між Головним управлінням та Полтавською обласною службою Української державної інвестиційної експертизи (а.с. 149—151, т. 1), платіжне доручення № 496 від 06.10.200_ р. на суму 2 851,49 грн.;

3) на проведення будівельних робіт у сумі 1 080659,53 грн. за договором будівельного підряду від 20.09.200_ р. між Головним управлінням та ТОВ «БУД» (яке виграло тендер на будівництво ставка (а.с. 114—129, т. 1)), згідно з актами про виконані роботи, та платіжними дорученнями про перерахування коштів:

№ 657 від 17.12.200_ р. на суму 39385,27 грн;

№ 658 від 20.12.200_ р. на суму 288424,73 грн;

№ 683 від 29.12.200_ р. на суму 752 849,53 грн;

Всього: 1080659,53 грн.

Але всі ці роботи з будівництва ставка в балці р. Оріль, як свідчать дані листа районного відділу земельних ресурсів № від «_»_____200_ р. за підписом начальника відділу (П.І.Б.), та схеми розміщення будівництва ставка (а.с. 125—128, т. 2) проводилися на території регіонального ландшафтного парку місцевого значення, а саме на території заказника, землі якого передані в постійне користування ЗАТ «ЕКО» відповідно до державного акта на право постійного користування землею ПР №, виданого за рішенням районної ради № від 28.01.199_ р. (а.с. 203, т. 1). Відповідно до статті 46 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» № 2456-ХІІ від 16.07.1992 р. «витрати, пов'язані із забезпеченням режиму охорони заказників здійснюються за рахунок підприємств, установ, організацій, інших землевласників та землекористувачів, на території яких вони знаходяться».

Таким чином, використання коштів на проектні, експертні та будівельні роботи зі спорудження ставка у балці р. Оріль на землях заказника, постійним користувачем яких є ЗАТ «ЕКО», є незаконним використання бюджетних коштів у сумі 1250 596,76 грн. Окрім того, будівництво ставка здійснювалося без дозволу відділу містобудування та архітектури районної адміністрації (а.с. 353, т. 1), що є порушенням п. 1.1 Положення № 273, де говориться, що дозвіл на виконання будівельних робіт видається інспекціями державного архітектурно-будівельного контролю, які одночасно ведуть реєстр наданих дозволів. Виконання будівельних робіт без вищевказаного дозволу забороняється, тобто роботи зі спорудження ставка в балці р. Оріль проводилися самовільно.

Усе це підтверджує висновок, викладений в акті перевірки від «_»_____200_ р. бухгалтером-ревізором (П.І.Б.), в частині незаконного використання бюджетних коштів в сумі 1250 596,76 грн., які були виділені на будівництво водоймища на землях заказника регіонального ландшафтного парку на території сільської ради району Полтавської області.

З другого питання

У листі №_від «_»_____200_ р. Українського Науково-дослідного інституту екологічних проблем за підписом заступника директора з наукової роботи (П.І.Б.) (а.с. 358—360, т. 1) відмічається, що протиерозійні природоохоронні заходи ставком, що будується, не виконуються. «Тому будівництво ставка в балці р. Оріль (на території комплексного заказника_) в заповідно-заказній зоні регіонального ландшафтного парку у_____не має ніяких законодавчих та наукових підстав і нанесе невинуватдану шкоду унікальній флорі, фауні та ландшафтам цієї території».

Тому Полтавський науково-дослідним та проектним інститутом землеустрою була розроблена Технічна документація із землеустрою зі складання кадастрового плану земельної ділянки для визначення площі пошкодження при будівництві ставка в балці р. Оріль (а.с. 339—348, т.1) та зі справи призначена комплексна судово-будівельна, екологічна експертиза, проведення якої було доручено фахівцям Полтавського відділення Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса та державного управління екології та природних ресурсів, а також Українського науково-дослідного інституту екологічних проблем (а.с. 133—135, т. 2).

У висновку цієї комплексної судово-будівельної, екологічної експертизи від «_»_____200_ р. (а.с. 137—146, т. 2) відмічається, що в результаті будівництва ставка в балці р. Оріль було пошкоджено ґрунтовий та знищено рослинний покрив та було розпочато будівництво постійної споруди (греблі). Загальна площа будівництва становить 1,1522 га, з них під греблею — 0,0783 га, порушених земель 1,0739 га. Згідно з наявним розрахунком збиток, заподіяний державі, становить 296 207,00 грн. Цей розрахунок експертизи зроблений на підставі Технічної документації та кадастрового плану земельної ділянки для визначення площі пошкодження при будівництві ставка в балці р. Оріль (а.с. 339—348, т. 1) і складається:

а) з розміру шкоди, заподіяної заказнику внаслідок знищення лугових газонів (13 м²) у сумі 139607,00 грн. (а.с. 347, т.1);

б) розміру заподіяної шкоди через самовільне використання земельних ділянок під будівництво постійної споруди (200 м²) у сумі 156600,00 грн. (а.с. 348, т. 1).

Всього: 296207,00 грн.

Розрахунки збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного використання земель заказника_____, виконано начальником міжрайонної екологічної інспекції Полтавської області (П.І.Б.) (а.с. 14, 15, т. 1) та затверджено «_»_____200_р. Першим заступником начальника держу правління екології та природних ресурсів у Полтавській області (П.І.Б.).

Таким чином, висновки, викладені в Акті перевірки від «_»_____200_ р. бухгалтером-ревізором (П.І.Б.), в частині завданої державі шкоди на суму 296 207,00 грн. в результаті самовільного проведення земельно-будівельних робіт у балці р. Оріль на території _сільради_району Полтавської

області, підтверджуються висновками комплексної судово-будівельної, екологічної експертизи від «_»_____200_ р. №_та розрахунками збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного використання земель заказника _____, виконаних начальником міжрайонної екологічної інспекції Полтавської області (П.І.Б.) та затверджених «_»_____200_ р. Першим заступником начальника держуправління екології та природних ресурсів у Полтавській області (П.Б.).

III. ВИСНОВКИ

З першого питання

Висновки, викладені в Акті перевірки від «_»_____200_ р. бухгалтером-ревізором (П.І.Б.) в частині незаконного використання бюджетних коштів у сумі 1 250 596,76 грн. (один мільйон двісті п'ятдесят тисяч п'ятсот дев'яносто шість гривень, сімдесят шість копійок), які були виділені на будівництво водоймища на землях заказника місцевого значення регіонального ландшафтного _____сільської ради_____ району Полтавської області, підтверджуються матеріалами, наданими на експертизу, оскільки ці природоохоронні заходи проводилися на землі, постійним користувачем якої є ЗАТ «ЕКО», і відповідно до статті 46 Закону України «Про природо-заповідний фонд України» № 2456-XII від 16.07.1992 р., всі витрати, пов'язані із забезпеченням режиму охорони заказника, повинні здійснюватися за рахунок землекористувачів, на території яких ці заказники знаходяться, тобто за рахунок ЗАТ «ЕКО».

З другого питання

Висновки, викладені в Акті перевірки від «_»_____200_ р. бухгалтером-ревізором (П.І.Б.), у частині завданої державі шкоди в сумі 296207,00 грн. (двісті дев'яносто шість тисяч двісті сім гривень) в результаті самовільного проведення земельно-будівельних робіт у балці р. Оріль на території_____ сільради _____ району Полтавської області, підтверджуються висновками комплексної судово-будівельної, екологічної експертизи від «_»_____200_ р. №_та розрахунками збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного використання земель заказника _____, виконаних начальником міжрайонної екологічної інспекції Полтавської області (П.І.Б.) та затверджених «_»_____200_ р. Першим заступником начальника держуправління екології та природних ресурсів у Полтавській області (П.І.Б.).

Судовий експерт-економіст,
провідний науковий
співробітник ЛСЕД

(підпис)

(Прізвище, ініціали)

Структура повідомлення експерта-бухгалтера про неможливість дати
висновок

ПОВІДОМЛЕННЯ

експерта-бухгалтера про неможливість дати висновок у кримінальній
справі №__ прокуратури __ району по звинуваченню гр. (прізвище, ініціали)
у злочині, передбаченому ст. КК України

(Структура)

1. Підстави для проведення судово-бухгалтерської експертизи:

а) постанова слідчого;

б) завдання керівництва експертної установи.

2. Обставини справи і причини, що викликали необхідність
призначення судово-бухгалтерської експертизи. Приводиться думка слідчого,
виражена в постанові, а також клопотання обвинуваченого, захисника і
інших учасників процесу з обґрунтуванням своїх позицій.

3. Питання, поставлені перед експертом-бухгалтером.

4. Наводяться фактичні дані, встановлені експертом на підставі
представлених на експертизу джерел інформації.

5. Обґрунтовується думка експерта про недостатність представлених
матеріалів і неможливості дати відповіді на питання слідчого, виходячи з
повного дослідження представлених матеріалів.

6. Вивід, заснований на всіх розглянутих матеріалах; думка експерта
про неможливість дати відповіді на поставлені слідчим питання.

Експерт-бухгалтер

(підпис)

П.І.П., освіта, адреса, вчений ступінь і звання

Дата

Підп. до друку 27.11.2014. Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір газетний.
Ум. друк. арк. 7,3. Обл.-вид. арк. 5,7. Тираж 100 пр. Зам. 289.
Гарнітура Times New Roman Cyr.

Видання та друк – Редакційно-видавничий відділ
Полтавської державної аграрної академії
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2174 від 26.04.2005 р.
Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.

Ситуаційна задача № 4

Умови

До суду звернулось підприємство «Астра» з позовом про визнання його прав на частину будинку. Спорудження цього будинку протягом трьох років проводилось підприємством «Будівельник», а інвестування — підприємством «Астра».

Після розгляду справи в суді за клопотанням однієї зі сторін суддею була призначена експертиза, на вирішення якої були поставлені такі питання:

1. Визначити фактичну вартість будинку.
2. На підставі наданих документів визначити, чи проводило підприємство «Астра» інвестування даного будинку і в яких розмірах.

Завдання

1. Визначити вид призначеної експертизи.

Ситуаційна задача № 5

Умови

У судовому засіданні по кримінальній справі була розглянута судово-бухгалтерська експертиза, проведена в ході попереднього слідства. Стосовно експертизи у судді виникли додаткові запитання до експерта-бухгалтера, які неможливо було вирішити під час судового засідання. Для вирішення цих питань призначено судово-бухгалтерську експертизу.

Завдання

1. Визначити, яку саме експертизу (первинну, додаткову або повторну) призначить суддя.

Заняття 2

1. Загальна організація судової експертизи в Україні.
2. Порядок атестації судових експертів та основні кваліфікаційні вимоги.
3. Права, обов'язки та відповідальність судового експерта.
4. Специфіка проведення експертного дослідження на стадії попереднього розслідування.
5. Типовий стандарт проведення судово-бухгалтерської експертизи.

Література: 12, 13, 14, 15, 16.

Завдання 2.1.

Вивчіть нормативне забезпечення СБЕ, а результати досліджень оформіть у вигляді таблиці

Таблиця 1.2

Характеристика нормативного забезпечення СБЕ

Стаття	Характеристика
Закон України «Про судову експертизу»	

Заняття 3

1. Суть експертного дослідження в СБЕ.
2. Характеристика основних процедур в СБЕ.
3. Методичні прийоми експертного дослідження.
4. Структура інформаційного забезпечення в СБЕ
5. Облікова інформація та її використання в СБЕ.
6. Застосування автоматизованої системи обробки інформації в СБЕ.

Література: 11, 12, 14, 15, 16.

ДІЛОВА ГРА «СУДОВЕ СЛУХАННЯ»

*Небесний суд і Вашу справу розгляне
ТСН І+І*

Мета і завдання: Закріпити теоретичні знання та напрацювати практичні навички по процесу судових слухань: по процедурі ведення, прав, обов'язків учасників процесу.

Завдання зводяться до:

- оцінити суть справи відповідно до процесуальних вимог;
- ознайомлення з доказовою базою;
- оцінити докази з позиції вимог нормативних актів, їх достатності та об'єктивності;
- на разі потреби визначити, які потрібно додатково провести експертизи (за видами);
- при прийнятті ухвали про проведення додаткових експертиз, зокрема судово-бухгалтерської, чітко сформулювати питання для дослідження;
- оформити ухвалу суду для призначення судово-бухгалтерської експертизи.

Учасники гри

1. Суддя
2. Представники від органу обвинувачення (прокурор)
3. Підсудний
4. Потерпілий
5. Адвокат(захисник)
6. Секретар суду
7. Свідки (від органу обвинувачення та захисту)
8. Пристав

Методичні вказівки та послідовність проведення гри

Суддя відкриває судове засідання і одночасно:

1. *Оголошує яка справа буде розглядатися.*
2. *Здійснює перевірку явки учасників (ст. 285 КПУ).*
3. *Встановлення особи підсудного і часу вручення йому копії обвинувального висновку (ст. 286 КПУ).*
4. *Оголошує склад суду і роз'яснює право відводу (ст. 287 КПУ).*
5. *Визначає наслідки неявки учасників в судове засідання - підсудного, прокурора, адвоката, потерпілого, свідків, експертів (ст. 292 КПУ).*
6. *Роз'яснює права підсудному.*
7. *З'ясовує про можливі заяви і клопотання (ст. 296 КПУ).*
8. *Починає судове слідство (ст. 297 - 301).*
9. *Оголошує про судові дебати (ст. 301 – 319 КПУ).*
10. *По закінченні дебатів суддя надає останнє слово підсудному (ст. 319 КПУ).*

11. Суддя видаляється до дорадчої кімнати для постановлення вироку (ст. 320 КПУ).

12. Вирок суду повинен бути законним і обґрунтованим. Особливу увагу слід звернути на вимоги статті 323 – 324 КПУ.

Хід гри

Секретар суду: Встати суд іде.

Суддя: Сідайте. Оголошується судове слухання по кримінальній справі № 1405 / 22 від 18 грудня 201_ року за частиною 5 статті 185 ККУ. «Про викрадання грошової готівки в сумі 540 тисяч гривень під час перевезення від банку «Фаворит» до каси підприємства «ВМП».

Суддя: Підсудний, чи вчасно Ви отримали матеріали по звинуваченні? Чи визнаєте Ви себе винним?

Підсудний: Вчасно, але себе винним не визнаю.

Суддя: Секретар, повідомте суд чи всі з'явилися учасники судових слухань до судової зали?

Секретар суду: Ваша честь, всі учасники судових слухань з'явилися, свідки попередженні про поведінку в суді.

Суддя: Оголошує прізвища всіх учасників судових слухань по суті справи:

- суддя;
- прокурор;
- адвокат;
- підсудний;
- секретар.

Суддя: Слово для оголошення обвинувачувального висновку надається прокурору (ст. 297 КПУ).

Прокурор: Ваша честь. 18 грудня минулого року за розпорядженням директора підприємства «ВМП» Козака В. І. головний бухгалтер виписала чеки для отримання готівки з поточного рахунку банку «Фаварит» на суму 540 000 грн. і в супроводі Цикала С. І. водія легкового автомобіля з державним номером 4781 СК відправилася в районний центр м. Неміров. Слідство встановило, що головний бухгалтер Волик М. І. отримала замовлену готівку і о 13 годині 18 хвилин залишила приміщення банку. Відстань від райцентру до підприємства «ВМП» 15 км. За даними банку видана готівка була призначена для виплати заробітної плати в сумі 40 000 грн., а решта на господарські потреби.

Водій Цикало С. І. отримав завдання від директора по дорозі до банку заїхати в ПМК – 4 і забрати документи з підпису. Водій виконуючи вказівки директора заїхав до ПМК 4, але документи не були готові і він відбув до банку. Оскільки в'їзд на територію організації без пропуску не дозволений, то він зупинився автомобілем за територією і пішов пішки через прохідну в адміністративний корпус. В ПМК – 4 він був хвилин до 20. Для виконання завдання водій на зворотному шляху зупинився також біля ПМК – 4. Бухгалтер залишився в машині з грошима. На цей раз водій Цикало С. І.

затримався в ПМК – 4 не більше чим на 30 хвилин. Коли він підходив до машини то він помітив, що праве заднє колесо зовсім не мало тиску. За повідомленням водія він відразу відкрив багажник і вийняв запасне колесо для заміни. В цей час він заговорив до головного бухгалтера Волик М. І., що в нас поломка. Вона не відповіла і він зайнявся заміною автошини. Як повідомив водій він подумав, що вона задрімала. Ремонт тривав 10- 15 хвилин. Коли він зайшов до кабіни то помітив, що вона в незвичному положенні і певно вона не спала. Сумки з грошима на задньому сидінні уже тоді не було.

Цикало С. І. побачивши цю ситуацію закрив двері автомобіля і побіг в адміністративний корпус ПМК – 4, щоб викликати міліцію та швидку медичну допомогу. Повернувся до автомобіля через 20-25 хвилин. Оперативні слідчі приїхали через 40 хвилин, а швидка медична допомога - через 50 хвилин.

До приїзду міліції і лікарів Волик М. І. прийшла до тями і слідчим вона повідомила, що водій Цикало С. І. відкрив праві задні двері і з заді схватив її за горло і до обличчя приклав мокрий платок і більше нічого вона не пам'ятає. Сумку з грошима вона вважає, що забрав Цикало С. І.

Цикало С. І. звинувачення не визнає. Грошову готівку слідчі не знайшли.

На підставі викладеного Цикало С. І. звинувачується в крадіжці грошових коштів в особливо великих розмірах відповідно до частини 5 ст. 185 ККУ.

Черговість судового слідства погоджується з прокурором та адвокатом.

Суддя: Переходимо до судового слідства. Розпочинаємо допит.

Суддя дає роз'яснення свідкам і потерпілому їх права і обов'язки та попереджує про кримінальну відповідальність за ст. 384 ККУ за дачу завідомо неправдивих показань та ст. 385 за відмову свідка від давання показань.

Суддя: Підсудний встаньте. Прокурор ваші запитання.

З дозволу судді питання можуть задавати прокурор, адвокат, потерпілий та свідки.

Суддя: Пристав запросить до судової зали свідка № 1.

Викладач повинен провести відповідну підготовчу роботу з учасниками судового засідання, зорієнтувати їх на перелік питань та відповіді на них згідно суті справи.

Далі: свідок № 2;

свідок № 3;

свідок № 4.

Адвокат прохає дозволу судді про допит раніше не заявленого свідка, який може дати важливу інформацію.

Суддя: Пристав запросить свідка.

Суддя: Завершено судове слідство (ст. 317 КПУ) переходимо до судових дебатів (ст. 318 КПУ).

По закінченні слідства черговість виступу учасників судового процесу така:

1. Представник органу звинувачення оголошує міру відповідальності підсудного з посиланням на статті відповідного кодексу, або відмовляється від звинувачення, або із-за обставин що виявилися в судових слуханнях повідомляє про перекваліфікацію злочину за іншою статтею.

2. Потерпілий висловлює свою думку, щодо відповідальності звинуваченого.

3. Адвокат виголошує свої думки, щодо обґрунтованості звинувачення підсудного за мотивом, який висунуто прокурором і в свою чергу може оголосити інші мотиви посиляючись на докази, що прямо вказують на інші мотиви, що зумовили здійснення злочину.

Адвокат має право спростовувати звинувачення висунуте прокурором, запропонувати перекваліфікацію статті відповідальності за вчинений злочин, або висловити думку про непричетність підсудного до вчиненого злочину, або повідомити про відсутність складу злочину. В кожному випадку він повинен висувати наявність інших мотивів і причетність іншої особи до злочину.

Вносити пропозицію про звільнення підсудного з під варті прямо в залі суду і про надання права йому на реабілітацію.

4. Останнє слово надається підсудному: він може визнати себе винним, може не визнати винним і просити про звільнення, або відмовитися від останнього слова.

5. Суддя відправляється в дорадчу кімнату для прийняття ухвали по судовій справі і через деякий час оголошує зміст ухвали.

Суддя: Прокурор, прошу оголосити обвинувачувальний висновок за згодою сторін резолютивну частину обвинувачувального висновку.

Прокурор: Ваша честь. Відповідно до судових слідчих дій в процесі судового слідства вина в крадіжці грошових коштів в сумі 540 000 грн. підсудним Цикало С. І. була доказана. Про це свідчать докази головного бухгалтера Волик Марії Іванівни, директора «ВМП» Козака В. І. Кваліфікація злочину визначена відповідно суті злочину і підсудний заслуговує покарання відповідно до частини 5 ст. 185 ККУ позбавлення волі на строк 10 років в колонії суворого режиму з конфіскацією майна.

Суддя: Слово має захисник.

Захисник: Ваша честь. Заслухавши обвинувальний висновок прокурора слід зазначити про повну відсутність доказів по даній справі.

По-перше. Не виконано експертне дослідження тампона від якого начебто знепритомніла головний бухгалтер.

По-друге. Практично не виконана жодна з можливих експертиз. Окрім того, обставини що виявлені в ході слідства свідчать, що і в інших осіб були мотиви для здійснення злочину пов'язаного з крадіжкою грошових коштів.

На підставі вищеназваного вважаю, що Цикало С. І. не причетний до вчиненого злочину і має бути звільнений з під варті прямо в залі суду

і надати право на реабілітацію. В мене все Ваша честь.

По закінченні дебатів суддя відправляється до дорадчої кімнати для прийняття ухвали.

Секретар: Встати суд іде.

Суддя: За результатами проведеного судового слідства та обставин які були виявлені справа направляється в прокуратуру для відновлення судового слідства згідно ст. 326 КПУ в зв'язку з тим, що за даними матеріалів слідства вина підсудного не доказана.

Для подальшого розгляду справи відповідно Ухвали суду призначається експертиза:

1. Балістична (п. 3.3 Дослідження обставин пострілу).
2. Трасологічна експертиза (4.3 Криміналістичне дослідження транспортних засобів).
3. Інженерно-технічна експертиза (10.1 дослідження обставин дорожньо-транспортної пригоди).
4. Медична експертиза.

Суддя: Судове засідання закрито.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Методичні вказівки

Метою проведення практичних занять є закріплення теоретичних знань та набутих практичних навичок по проведенню експертного дослідження та оформлення результатів судово-бухгалтерської експертизи.

Виконання практичної роботи повинно проводитися в такій послідовності:

1. Ознайомитися із змістом та суттю судової справи чи матеріалів слідства.
2. З урахуванням суті справи визначитися із:
законодавчо-нормативною інформацією;
фактографічною інформацією.
3. Методом співставлення даних із справи з нормами чи вимогами законодавчо-нормативних актів необхідно підтвердити повну відповідність, або виявити відхилення від норм, що і є доказом. Зібрані докази є підставою для звинувачення або виправдання.
4. Встановити повноту та якість оформлення і змісту фактографічної інформації.
5. Виявлені результати по кожному пункту чи епізоду справи реєструвати в робочому документі.
6. Систематизувати отримані дані і підготувати експертний висновок (додаток Е, Ж). На разі неможливості зробити експертний висновок по причині недостатності фактографічної інформації підготувати відмову (додаток З).

За результатами виконаної практичної роботи кожен студент готує:

1. Перелік законодавчо-нормативних документів по кожній справі.
2. Перелік фактографічної інформації, який повинен бути складено відповідно господарських операцій.
3. Ухвалу суду чи Постанову слідчого на проведення судово-бухгалтерської експертизи.
4. Експертний висновок.

Завдання 1

**Судова справа 1459/14
суддя Король В. П.**

Громадянка Соляник О. Б. звернулася до Київського господарського місцевого суду з Позовною заявою про незаконне привласнення приміщення ТОВ «Дім Карлсона», яке належало їй на правах приватної власності за ст. 58, ст. 128, ст. 216, ст. 218 ГКУ.

Товариство «Дім Карлсона» в свою чергу подало зустрічну Позовну заяву про повернення боргу в сумі 961000 грн.

Суддя після вивчення суті позовних заяв об'єднав їх в одну справу і виніс ухвалу про проведення бухгалтерської експертизи відповідно до ст. 41-42 ГПК).

Суть справи:

15 липня 201__ р. гр. Соляник О. Б. зареєструвала приватне підприємство «Дім Карлсона». Статутну діяльність здійснювала в приватному приміщенні. Згодом виникла потреба придбання приміщення. Таке приміщення вона придбала у ПрАТ «Криниця». Взагалі це було незавершене будівництво магазину.

Вартість незавершеного будівництва 961000 грн.

Оплата рахунка-фактури ПрАТ «Криниця» проведена ПП «Дім Карлсона» безготівково в сумі 961000 грн. Ця сума була 19.11.201__ р. зарахована на поточний рахунок ПП «Дім Карлсона», як допомога без вимоги на повернення ДП «Нафтоінвест», яке очолює Зарубін В. П.

Після виконання проектних робіт за власні кошти гр. Соляник О. Б. закінчувала опоряджувальні роботи та придбала необхідний інвентар для здійснення статутної діяльності.

ПП «Дім Карлсона» витратило коштів на ці цілі 807654 грн.

Зарубін В. П. запропонував здійснити реорганізацію приватного підприємства «Дім Карлсона» в Товариство з обмеженою відповідальністю «Дім Карлсона». На його думку, це сприятиме більш активному веденню статутної діяльності, що дасть більш вагомі фінансові результати.

Власниця ПП «Дім Карлсона» погодилася на реорганізацію (статут додаток Б)

Засновниками товариства стали:

1. Соляник О.Б. – 5 %
2. Зарубін В.П. – 90 %
3. Зарубіна С.М. – 5 %

Сума статутного фонду 81800 грн. Відповідну долю вніс кожен засновник грошима на поточний рахунок товариства.

Документально факт передачі майна від ПП «Дім Карлсона» в ТОВ «Дім Карлсона» не оформлено. Будівництво приміщення було закінчено ПП «Дім Карлсона», але затримувалася прийомка і підписання акта на введення в експлуатацію. До закриття ПП «Дім Карлсона» директором підписано розпорядження, що приміщення передається ТОВ «Дім Карлсона» тільки для користування, а право володіння залишається за приватною особою Соляник О. Б. і на випадок надзвичайних обставин це майно вона заповідає дочці Соляник Ірині Михайлівні.

Через місяць після створення ТОВ «Дім Карлсона» акт на введення приміщення було підписано. Директором ТОВ «Дім Карлсона» став Зарубін В. П. Директор не зреагував на розпорядження ПП «Дім Карлсона» про надання права користування приміщення і Акт прийомки і введення об'єкта оформлено на ТОВ «Дім Карлсона». Таким чином приміщення з'явилося на балансі товариства, а відповідно і його власністю.

Після цього директор Зарубін В. П. заявив, що не бажає працювати разом і її кошти внесені в статутний фонд в сумі 4090 грн. він готовий повернути.

Експерту поставлено питання для дослідження:

1. Чи документально підтвердженні витрати ПП «Дім Карлсона» на завершення будівництва? Загальна сума витрат.
2. Чи документально підтвердженні витрати ТОВ «Дім Карлсона» на завершення будівництва?
3. Яка фактична вартість приміщення на момент введення в експлуатацію?
4. Чи документально оформлена реорганізація приватного підприємства в товариство з обмеженою відповідальністю?

Експерту для проведення експертизи надано фактографічну інформацію:

1. Статут ПП «Дім Карлсона»
2. Статут ТОВ «Дім Карлсона»
3. Засновницький договір
4. Акт приймання-передачі майна приватним підприємством товариству з обмеженою відповідальністю
5. Первинні документи ПП «Дім Карлсона» про витрати на опоряджувальні роботи приміщення
6. Документи про витрати на опоряджувальні роботи ТОВ «Дім Карлсона»

В результаті дослідження експертом виявлено:

1. Вартість незавершеного будівництва приміщення 961000 грн.
2. Приватне підприємство «Дім Карлсона» до реорганізації витратило на будівництво 807654 грн. Ця сума підтверджена первинними документами приватного підприємства. Реєстр складено.
3. Товариство з обмеженою відповідальністю «Дім Карлсона» документи про понесені витрати на будівництво та обладнання на експертизу не пред'явило.
4. Із суми 807654 грн. понесених витрат безпосередньо пов'язані з будівництвом приміщення 499452 грн., а решта обладнання: ліжка, столи, стільці, шафи, постільна білизна, покриття для підлоги, штори, картини, навчальні посібники та матеріали для рукоділля.
5. До позовної заяви ТОВ «Дім Карлсона» додано Договір позики грошових коштів ПП «Дім Карлсона» у гр. Зарубіна В. П. в сумі 961000 грн. датований 29.11.201_р. В цей же день складено Доповнення до Договору про гарантію повернення боргу в сумі 961000 грн.

Підписи обох сторін на документах є. Громадянка Соляник О. Б. запевнила що ніяких договорів не складала і підписів не ставила.

За пропозицією адвоката гр. Соляник О. Б. замовлена експертиза. Експерт

дав заключення про невідповідність підпису Соляник О. Б. на договорі та зразку на банківських документах ПП «Дім Карлсона».

Потрібно:

1. Дослідити пред'явлені документи.
2. Дати аналітичну оцінку інформації по суті справи.
3. Підготувати експертний висновок відповідно до поставлених питань.

Експертиза проведена 16-20 лютого поточного року.

Завдання 2

**Судова справа 2145/19
суддя Протасов С. І.**

Суть справи:

1. Приватне підприємство «Надія» Диканського району 12 квітня минулого року звернулося із заявою до РУ Промінвестбанку м. Полтави з проханням надати кредит під виробничі витрати в сумі 650000 грн. терміном на 9 місяців.

Гарантом погашення кредиту було майно згідно договору під заставу. Договором застави передбачено:

Найменування	Кількість	Первісна вартість, грн.	Знос, грн.	Залишкова вартість, грн.
Робочі і силові машини				
в т.ч. Трактор К-750	1 шт.	85000	10000	75000
Трактор ДТ- 74	1 шт.	59000	7500	51500
Продуктивна худоба				
в т.ч. корови	150 гол./83100 кг	465000	-	465000
Урожай:				
пшениця озима	48,4 т	-	-	24200
цукровий буряк	82,5 т	-	-	20100
Разом:	-	-	-	509300
Пшениця озима - плата за кредит	203,2	-	-	101500
Всього:	-	-	-	737300

2. Приватне підприємство на вимогу банку пред'явило Фінансову звітність станом на тридцять перше березня.

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня поточного року**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	72500	72500
Основні засоби	1010	217500	301000
первісна вартість	1011	725000	810000
знос	1012	507500	509000
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	290000	373500
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Виробничі запаси	1101	110000	138500
Незавершене виробництво	1102	212000	212000
Готова продукція	1103	78000	8000
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110	132000	149000
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4500	4500
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		
Готівка	1165	3500	
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	537000	511500
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	827000	885000

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	11800	11800
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	72200	-124000
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	84000	-112200
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	337000	478500
розрахунками з бюджетом	1620	18000	2500
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	71000	31000
розрахунками з оплати праці	1630	312000	355000
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	5000	18000
Усього за розділом III	1695	743000	997200
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	827000	885000

За даними Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма 2) :

Показники	На початок року, грн.	На звітну дату, грн.
Рядок 2350 Прибуток	90000	-
Рядок 2335 Збиток	-	202200

Сума кредиту 650000 грн. 12 квітня минулого року була зарахована на спеціальний поточний рахунок ПП «Надія».

3. Згідно кредитного договору погашення кредиту повинно бути здійснено до 12 січня звітного року. Фактично на цю дату погашено кредиту 300000 грн. в т.ч.

12.09. – 151000 грн.

12.12. – 149000 грн.

Крім того оплачено проценти за кредит за ставкою 24 % річних. 12.09 – 65000 грн.; 30.12. – 24950 грн.

4. Чотирнадцятого січня банк направив лист-попередження ПП «Надія» про термінове погашення кредиту в сумі 350000 грн. В разі непогашення кредиту на протязі двох банківських днів плата за кредит нараховується за ставкою 36 % річних.

5. ПП «Надія» 15 січня направляє лист Промінвестбанку з проханням пролонгувати кредит до отримання врожаю.

6. Банк відмовив у проханні ПП «Надія» і направив застереження, що після 31 березня подасть позов до Господарського суду про примусове стягнення боргу.

7. Фінансовий стан за даними ф. 1 Балансу (Звіту про фінансовий стан) та ф. 2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) став надто складним. Можливість погашення кредиту відсутня.

8. П'ятого квітня поточного року Промінвестбанк подав Позовну заяву до Господарського суду про примусове стягнення раніше отриманого кредиту в сумі 350000 грн. та проценти за кредит в сумі 31490 грн., окрім того всі витрати по розгляду судової справи – 15000 грн.

9. Перед розглядом справи у судовому засіданні 20 квітня Відповідач пред'явив суду заяву про те, що фінансовий стан не дозволяє погасити борг і пропонує на погашення боргу спрямувати майно, яке було під заставою.

10. Суд розглянув справу і виніс ухвалу про стягнення майна з Відповідача на суму 381490 грн. та витрат по судовій справі 15000 грн. на користь Позивача. Ухвала суду від 20.04. направлена сторонам, а наказ направлено Виконавчій службі Диканського району.

11. Наймані працівники ПП «Надія» 22.04. звернулися із заявою до Прокурора району та з позовом до Диканського місцевого суду про захист їх майна, яке вони на умовах оренди передали ПП «Надія» терміном на 5 років.

12. ПП «Надія» в особі його директора Тимошенка П. Я. заключило договори на оренду:

- землі – з 256 особами на загальну площу 1152 га;
- майна (основні засоби) на суму – 402000 грн.;
- продуктивної худоби:
корови 150 гол./83100 кг на суму 465000 грн.

7. Дані бухгалтерського обліку по рахунку 10 «Основні засоби» відповідають даним Балансу по статті первісна вартість основних засобів.

Прокурор району направив протест до Господарського суду стосовно

ухвали суду від 20.04. поточного року.

Суддя Протасов С. І. відповідно ст. 339, 345, 346 ГКУ та ст. 41, 42 ГПКУ підписав ухвалу на проведення судово-бухгалтерської експертизи.

Експерту поставлено питання для дослідження:

1. Чи дотримувалося РУ «Промінвестбанк» вимог по оформленню договору поруки чи договору застави?
2. Чи підтверджена достовірність права володіння майном яке включено до переліку застави?
3. Чи в достатньому обсязі зібрано підтверджуючі документи про діяльність позичальника?
4. Чи ознайомився банк з кредитною історією позичальника?
5. Чи дотримувався позичальник термінів погашення тіла кредиту та плати за його користування?
6. Чи були вагомими підстави для пролонгації дії кредитного договору?

Потрібно:

1. Дослідити наявні документи та інформацію.
2. Підготувати експертний висновок встановленої форми за ухвалою господарського суду.

Експертиза проведена з 14 лютого до 17 лютого поточного року.

Завдання 3

**Судова справа 1174/20
Слідчий Шовковий С. І.**

Слідчий Шовковий С. І. 20 січня поточного року підписав Постанову про проведення бухгалтерської експертизи в зв'язку з відкриттям кримінальної справи № 1174/20 по звинуваченню Головка І. І., Скорик Л. І. та Сокола М. Ю. в злочині передбаченого ст. 235 ч. 2 Кримінального кодексу України та відповідно ст. 93 ч. 2, ст. 84 ч. 2, ст. 242 ч. 2 та ст. 243 Кримінально-процесуального кодексу України.

Суть справи:

На експертизу було пред'явлено кримінальну справу № 1174/20 Полтавської прокуратури в 5 томах на 102 аркушах.

1. До районної прокуратури надійшла інформація про розкрадання матеріальних цінностей посадовими особами ПАТ «Зоря» Головом І. І. та Соколом М. Ю. Зокрема повідомлялося, що 20 грудня минулого року із свиноферми відправлено на Новомосковський м'ясокомбінат 29 голів свиней із відгодівельної групи. Результати цієї господарської операції в обліку не відображено.

2. За результатами перевірки на м'ясокомбінаті надходження свиней від ПАТ «Зоря» 20 грудня не обліковано. Додатковою перевіркою встановлено, що автомобілем СК 471-19, який належить ПАТ «Зоря» 20 грудня доставлено 32 гол. свиней живою масою 3364 кг приватною особою Скорик Л. І. Розрахунок за проданих свиней проведено м'ясокомбінатом зі Скорик Л. І. через Ощадбанк 43/021 в м. Полтава на суму 33640 грн. Ветеринарне свідоцтво на проданих свиней оформлено ветеринарним лікарем ПАТ «Зоря» Соколом М. Ю. За даними паспортного столу Скорик Л. І. є дочкою Головка І. І. 3 5 травня 2013 року після вступу до шлюбу зі Скориком М. Я. носить його прізвище.

3. За даними обліку м'ясокомбінату громадянка Скорик Л. І. за два останні роки продала 154 голови свиней живою масою 13802 кг на суму 138020 грн. 60 коп. Розрахунки проведено безготівково через відділення Ощадбанку 43/021 в м. Полтава. На запит прокуратури Ощадбанк видав довідку від 20.02. про рух грошових коштів по особовому рахунку Скорик Л. І.

Згідно платіжних доручень Новомосковського м'ясокомбінату проведено платежі:

№ 195 від 12.06 позаминулого року на суму 20400 грн.

№ 249 від 30.11. позаминулого року на суму 24400 грн.

№ 131 від 20.07. минулого року на суму 49740 грн.

№ 907 від 21.12. минулого року на суму 33640 грн. 60 коп.

Разом 137020 грн. 60 коп.

В день зарахування на рахунок грошей гр. Скорик Л. І. отримувала повністю готівкою. На момент видачі довідки на її рахунок обліковано залишок в сумі 4 грн.50 коп.

4.Скорик Л. І. дала свідчення про те, що свиней вона вирощує на власному господарському дворі і продає Новомосковському м'ясокомбінату, окрім того вона частково купує свиней у населення і також продає. На підтвердження своїх показань вона повідомила, що в неї зараз в сараї є свиноматка та три підсвинки. При огляді показання підтвердилися. При цьому виявлено, що свиноматка має вушний інвентарний номер 141. Скорик Л. І. повідомила, що цю свиноматку вона отримала минулого року від ПАТ «Зоря» в погашення боргу по зарплаті. Вона пред'явила накладну на отримання свині за №154 від 30.01 поточного року – 1 гол 124 кг на суму 310 грн.

5.На вимогу правоохоронних органів 10 лютого проведена інвентаризація на свинофермі ПАТ «Зоря». В результаті виявлено:

Технологічні групи	Дані інвентаризації		За даними обліку	
	голови	маса	голови	маса
Свиноматки	100	14260	92	14293
Кнури-плідники	3	513	3	521
Свині на відгодівлі	918	51702	922	70107
Свині групи 2-4 місяці	297	10098	241	9881
Поросята 0-2 місяці	174	2784	98	1352
Разом	1492	79357	1356	96154

Висновок: Нестача живої маси становить 16797 кг. По поголів'ю виявлено лишки 136 гол., в т.ч. свині 2-4 місяці – 56 гол., 0-2 місяці – 76 гол.

6. На пропозицію експерта прокуратура надала для дослідження наступні документи:

- Головна книга – за 2 роки;
- Журнал-ордер № 9 в розрізі місяців;
- Звіт про рух тварин і птиці щомісячно;
- Оправдовуючі первинні документи;
- Книга обліку тварин на фермі;
- Первинні документи по нарахуванню заробітної плати;
- Первинні документи по отриманню та списанню кормів (Відомість витрати кормів, лімітно-забірна карта);
- Статистичну форму № 24;
- Річний звіт ПАТ «Зоря»;
- Матеріали щорічної інвентаризації.

7. В результаті вивчення облікової інформації та фінансової звітності бухгалтер-експерт виявив, що:

Записи по статті поточні біологічні активи (код 1110 Балансу ф. 1) за два останні роки повністю співпадають із записами Головної книги по рахунку 21 та реєстрів аналітичного обліку (Відомість 14-А). Зіставлення проводилося шляхом накопичення аналітичних даних по вартісній оцінці всіх видів тварин, які обліковуються по рахунку 21.

8. Дані статистичної звітності ф.24 також повністю співпадають по кількості голів та живій масі із даними аналітичного обліку по свинопоголів'ю.

9. В справах бухгалтерії є матеріали тільки річної інвентаризації за два останні роки. До складу комісії включена Антоненко М. І. – бухгалтер по тваринництву. Вона дала слідчому свідчення, що жодного разу не була присутня під час переважування свиней. Вона оформляла інвентаризаційний опис, де вказувала облікові дані і віддавала для подальшого оформлення Головку І. І.

10. Головка І. І. свідчив з приводу нестачі живої маси, що це могло бути із-за несправності ваг. В окремі місяці зважування не проводилися, а тільки проводився перерахунок.

Приріст визначався виходячи із середніх даних за попередній звітний період.

11. Експерт провів зустрічну перевірку даних про приріст свиней за даними аналітичного обліку по субрахунку 212 «Поточні біологічні активи тваринництва» та Відомості про нарахування заробітної плати в тваринництві і виявив наступне:

Звітний період	За даними обліку по рахунку 21, кг	За даними по нарахуванню заробітної плати, кг
Поза минулий рік	140525	156042
Минулий рік	134917	143884
Разом	275442	299926

12. Експерт провів зустрічну перевірку даних про наявність поголів'я свиней за даними аналітичного обліку і документів на відпуск і списання кормів (лімітно-забірні карти та Відомості витрат кормів) – розбіжностей не виявлено.

13. Проведена перевірка первинного, виробничого та зоотехнічного обліку і виявлено наступне:

а) для обліку господарських операцій по руху свиней використовуються первинні документи встановленої форми. Довільної форми документи не використовуються. Складені первинні документи здаються до бухгалтерії один раз на місяць при здачі Звіту про рух тварин. Необхідні реквізити заповнюються за виключенням в окремих документах відсутні підписи працівника відповідального за догляд тварин. До актів на падеж не додані Акти розтину трупів тварин. В актах на оприбуткування приплоду по групі свиноматок, де доглядачем Соловей С. І. є виправлення – за два роки виправлення в 14 актах на зменшення отриманого приплоду всього на 84 голови;

б) Книги обліку руху тварин на фермі ведеться в розрізі технологічних груп, але з порушеннями. Із 24 звітних місяців, які досліджувалися у 18 випадках записи проведені не щоденного руху, а одним рядком за місяць;

в) свиноматки мають інвентарні номери, але облік отримання приплоду за інвентарними номерами не ведеться.

14. У справі є свідчення Головка І. І. з приводу:

а) розбіжностей по живій масі за даними обліку по рахунку 21 та документами по нарахуванню заробітної плати зумовлено тим, що в окремі зимові і весняні місяці не було приросту, а заробітну плату нараховували, виходячи із середнього приросту за попередні місяці;

б) записи в Книзі обліку руху тварин на фермі щоденно не велися із-за великого обсягу робіт покладених на завідуючого фермою. Обліковець у штаті ферми відсутній.

15. Виписки із річної звітності.

Показники	Поза минулий рік, грн.	Минулий рік, грн
Собівартість:		
1 ц живої маси	1481-50	1501-40
1 ц приросту	1462-00	1574-50
Продажна ціна 1 ц живої маси	2810-00	2975-00

Експерту поставлено питання для дослідження:

1. Підтвердити відповідність первинного обліку (форма документа, термін складання, тираж, повнота реквізитів, якість обробки) по наявності та руху свиней за технологічними групами встановленим вимогам.
2. Присутність та ефективність внутрішнього контролю за виробничим процесом на тваринницькій фермі.
3. Повнота здійснення контрольних функцій бухгалтерським обліком відповідно до об'єкта обліку «Довгострокові біологічні активи тваринництва» та «Поточні біологічні активи тваринництва».

Потрібно:

1. Дослідити наявні документи та інформацію.
2. Підготувати експертний висновок до кримінальної справи для пред'явлення районній прокуратурі.

Час на проведення експертизи з 17 березня по 23 березня.

Завдання 4

**Судова справа 14806/12
Слідчий Шкіль І. П.**

В зв'язку з відкриттям Кримінальної справи по незаконне використання готової продукції на Київському мелькомбінаті № 2 слідчий Дарницької прокуратури Левченко В. М. звернувся до прокуратури Пирятинського району з проханням перевірки операцій по продажу зерна пшениці та насіння сояшнику ТОВ «Долина» Київському мелькомбінату № 2 за минулий рік.

Слідчий районної прокуратури Шкіль І. П. вчинив перевірку і встановив, що за даними обліку ТОВ «Долина» у минулому році продажу вказаному мелькомбінату не проводив. Про що й повідомив Дарницьку районну прокуратуру.

Слідчий Левченко В. М. направив реєстр операцій по придбанню зерна пшениці та насіння сояшнику, який складено за даними комп'ютерного обліку та Журналу вагара мелькомбінату № 2.

Мелькомбінат № 2 виписав довіреність від 20.08 на придбання через Голікова П. С. у ТОВ «Долина» зерна пшениці 70 т та насіння сояшника 55 т.

Розрахунок проведено готівкою з підзвіту Голікова П. С. через водія автомашини СК – 506-09 Возного М. Г. та СК - 415-12 Кулібабу О. В.

Слідчий Шкіль І. П. перевіряв надходження грошей в касу ТОВ «Долина» і виявив, що операції з обліку надходження виручки на суму 149000 грн. не відображено.

Реєстр
товарно-транспортних накладних про надходження зерна пшениці і
насіння соняшника від ТОВ «Долина» за минулий рік

Дата	Номер ТТН	Пшениця			Соняшник		
		номер автома- шини	кількість, кг	сума, грн.	номер автома- шини	кіль-кість, кг	сума, грн.
20.08.	КН 00939	СК 506-09	12000	11400			
24.08.	КН 00999	-//-	12000	11400			
30.08.	КН 01094	-//-	10500	9975			
31.08.	КН 01273	-//-	10500	9975			
5.09.	КН 01301	-//-	12000	11400			
12.09.	КН 01409	-//-	13000	12350			
29.09.	КН 01425				СК 415-12	8000	12000
30.09.	КН 01502				-//-	8150	12225
1.10.	КН б/н				-//-	8175	12262,5
3.10.	б/н				-//-	8675	13012,5
3.11.	КН 01596				-//-	7000	10500
26.11.	КН 01612				-//-	7000	10500
26.11.	КН 01613				-//-	8000	12000
Разом			70000	66500	-	55000	82500

Вказані в реєстрі товарно-транспортні накладні належать ТОВ «Долина».

Завідуюча складом Троян М. І. дала свідчення, що зерно пшениці було відгужено із складу Київському мелькомбінату № 2 згідно розпорядження директора товариства Федірко С. М. Товарно-транспортні накладні виписувала сама завідуюча складом. Бланки з підписами директора та головного бухгалтера з відтиском печатки знаходяться у складі. Насіння соняшника відпускалося з току № 2, де завідуючий Токар С. М. Автомашини належать приватному підприємству «Темп».

Слідчий Шкіль І. П. підписав Постанову про бухгалтерську експертизу з постановкою питань для дослідження експерту:

1. Чи дотримано вимоги документального оформлення продукції від урожаю, а також продажу?
2. Чи контролюється повнота надходження продукція від врожаю?
3. Як ведеться документальне оформлення замовлень послуг автотранспорту?
4. Чи обґрунтовано замовлення транспортування при наявності власного автопарку?

Для виконання експертизи бухгалтер-експерт замовив:

- Заключний звіт про посівні площі с /г культур;
- Регістри аналітичного обліку по рахунках 27, 231;
- Звіт про рух продукції;
- Книги складського обліку;
- Реєстри надходження продукції з поля;
- Облікові листи комбайнера;
- Журнал вагаря;
- Журнал-ордер № 1 та відомість 1а;
- Журнал-ордер № 2 та відомість 2а;
- Договори на оренду землі.

В результаті досліджень експерт виявив:

1. Зустрічною перевіркою даних звіту про посівні площі с/г культур та аналітичних даних по рахунку 231 – озима пшениця і соняшник розбіжностей не виявлено.

2. Виявлено, що ТОВ «Долина» орендує 260 га орної землі із фонду сільської ради.

3. Перевіркою облікових листів трактористів-машиністів виявлено, що на цих землях посіяно: озима пшениця 140 га, соняшник 120 га.

4. В складі рахунка 23/1 аналітичні рахунки по виробництву зерна пшениці та насіння соняшнику не відкрито. Документальне оформлення витрат здійснювалося, а накопичувалося в складі рахунка 231 на аналітичному рахунку «Витрати до розподілу».

5. Дослідження первинних документів по збиранню врожаю на орендованих землях та документи по нарахуванню зарплати комбайнерам свідчать, що на орендованих землях зібрано врожай:

- зерно озимої пшениці – 420000 кг;
- насіння соняшника – 168000 кг.

6. Дослідженням подорожних листів вантажних автомобілів підтверджується перевезення вказаної кількості продукції: пшениці 420000 кг на центральний тік, а соняшник на тік № 2 – 168000 кг.

7. В обліку по рахунку 27 зібраний урожай не обліковано. Оцінка проведена за даними п. 5:

Продукція	Оцінка	
	по загальногосподарській собівартості, грн	за справедливою вартістю, грн
Зерно озимої пшениці	147000	394000
Насіння соняшника	58800	252000
Разом	205800	651000

8. Первинні документи по надходженню продукції від урожаю та по продажу серед оправдовуючих документів ТОВ «Долина» відсутні.

Завідуюча складом Троян М. І. дала пояснення, що вона документи виписувала, але ні в Книгу складського обліку, ні в Звіт про рух продукції не включала. Директор товариства їй повідомив, що ця продукція не належить товариству.

9. Товариство «Долина» є власником 12 вантажних автомобілів, з яких вказані в реєстрі дати було технічно несправними 3 автомашини. Щоденно в наряді було 6-7 автомашин.

10. Документи на оформлення замовлень на автотранспорт, виконання робіт та розрахунки за виконані роботи з ПП «Темп» відсутні.

Потрібно:

1. Виконати дослідження по руху сільськогосподарської продукції.
2. Дати аналітичну оцінку отриманій інформації.
3. Підготувати експертний висновок для подання районній прокуратурі.

Дослідження проведено з 10 по 15 грудня поточного року

Завдання 5

**Судова справа 2514/24
суддя Носенко П. П.**

Господарський суд відповідно до ст. 179, ст. 180 ГКУ розглянув Позовну заяву птахофабрики «Золотий гребінець» до ТОВ «Прогрес» 5 листопада поточного року з приводу невиконання умов договору про надання послуг і прийняв Ухвалу про призначення судово-бухгалтерської експертизи.

Суть справи:

ТОВ «Прогрес» 20 квітня звітного року уклало з птахофабрикою «Золотий гребінець» договір про надання технічної допомоги у збиранні зернових культур на полях птахофабрики. Обсяг роботи 350 га (300 га під озимою пшеницею та 50 га під ячменем).

За виконану роботу згідно погоджених із замовником розрахунків підлягає до оплати 47500 грн. При складанні договору терміни виконання роботи не були визначені, адже на час складання договору не можливо було визначити час дозрівання врожаю. Однак, в договорі було зазначено, що роботу слід виконати в оптимальні строки.

10 серпня збирання врожаю зернових було закінчено. Акт приймання виконаних робіт було складено і підписано 22 серпня. ТОВ «Прогрес» виписало рахунок-фактуру на суму 47500 грн. в т. ч. ПДВ – 7919,67 грн. Оплата роботи не була проведена протягом 5-ти місяців, тому підприємство і звернулося до суду.

Експерту поставлено питання для дослідження:

1. Чи було в договорі про надання технічної допомоги у збиранні зернових культур чітко визначено умови виконання робіт?
2. Чи вказано в договорі терміни виконання (початок і кінець)?
3. Чи передбачено договором міри відповідальності виконавця роботи за недотримання умов та термінів виконання?
4. Чи конкретно визначено в договорі термін оплати за виконану роботу?
5. Чи передбачена договором міра відповідальності замовника роботи за недотримання терміну оплати?
6. Чи була упущена економічна вигода зі сторони птахофабрики «Золотий гребінець» та ТОВ «Прогрес»?

Для виконання експертизи передано матеріали:

- позовна заява з додатками розрахунків про втрати птахофабрики «Золотий гребінець» внаслідок невчасного збору урожаю, який використовувався для приготування комбікорму;
- договір на виконання робіт по збиранню врожаю;
- копії листів переписки з виконавцем робіт;
- рахунки-фактури на оплату за комбікорм для потреб птахофабрики;
- додаткові позовні заяви від птахофабрики та від ТОВ «Прогрес».

За результатами дослідження експерт виявив:

В розділі умов виконання договору питання, щодо терміну виконання робіт упущено. В договорі зазначено тільки за якість виконання робіт. Відповідальність за недотримання умов та терміну зазначено відповідно до діючого законодавства.

Сторони договору, щодо оплати за виконання роботи передбачали наступне: «після виконання і прийом роботи протягом 3-х банківських днів відповідно пред'явленого документу на оплату».

За недотримання терміну оплати виконаної роботи передбачено штрафна санкція в розміні 10 % за кожен місяць затримання оплати.

Розділ про форс-мажорні обставини зазначений в договорі.

У зв'язку з подачею другої позовної заяви птахофабрикою «Золотий гребінець» до ТОВ «Прогрес» суддя об'єднав їх в одну справу. Птахофабрика вважає, що із-за затримки збирання врожаю вони не змогли поповнити кормові запаси з власної сировини, а тому терміново закупляли комбікорм промислового виробництва. Згідно пред'явлених документів (два рахунки-фактури), вони докупили комбікорму на суму 95000 грн. Позивач вважає, що якби вони використали власні корми, то не виникла б потреба у витрачанні 95000 грн. На думку позивача це є упущена економічна вигода і вимагає її відшкодування.

Адвокат ТОВ «Прогрес» отримав інформацію від птахофабрики про те, що доля власних кормів становить 0,2 % від загальної кількості витрачених

кормів, на підставі чого зроблено висновок, що за умови оплати двох рахунків це була планова закупка кормів для господарської діяльності.

Довідка про наявність грошових коштів на поточному рахунку стверджує, що підприємство є платоспроможним і мало можливість розрахуватися за виконану роботу в серпні.

Щодо недотримання термінів збирання врожаю фактографічні дані стверджують:

Поле озимої пшениці було дуже забур'янене (до 30-40 %), про що було складено акт станом на 15 липня. Саме за цієї причини термін збирання за згодою сторін перенесено на 5 серпня. З 6 серпня по 12 серпня були опади і сильний вітер, тому посіви полягли разом із бур'янами. Практично не можливо було збирати урожай за таких умов.

ТОВ «Прогрес» надало довідку від Облуправління з надзвичайних ситуацій, що за даними метеопрогнозів державного дослідного господарства ТОВ «Долина» кількість опадів за 2 години та швидкість вітру є підставою вважати, що це була стихія 2 класу, тобто форс мажорні обставини.

Крім того, твердження птахофабрики, що вони не отримували рахунка-фактури, а тому й не платили є недостовірним. Дійсно рахунок-фактура виписано і вручено представнику птахофабрики, але у ТОВ «Прогрес» не має Журналу реєстрації цих документів та підпису одержувача. Однак, в цей же час представник отримав Податкову накладну за яку він поставив підпис. В Податковій накладній вказано номер рахунка-фактури і дату його виписки.

ТОВ «Прогрес» оцінивши наслідки які воно отримало із-за не оплати птахофабрикою «Золотий гребінець» виконаних робіт, подало позовну заяву щодо понесених витрат на суму 102000 грн. У серпні і вересні виникла проблема по виплаті працівникам заробітної плати. Підприємству необхідно було виплатити за 2 місяці 86945 грн. На поточному рахунку коштів не було. У вересні місяці було зібрано насіння соняшнику і за низькими цінами продано на суму 91000 грн. Зібраний соняшник ТОВ «Прогрес» мало можливість зберігати до січня наступного року. Різниця в ціні за 1 т. і в розрахунку на продажну кількість становила 102000 грн. Обсяг проданого соняшнику у вересні підтверджено накладними, довіреностями, платіжними дорученнями, виписками банку. Ціна 1 т. соняшнику у січні підтверджується прас-листами Зернової біржі.

Господарський суд повернув до розгляду справу 31 січня. Було розглянуто всі матеріали і суд прийняв Ухвалу: протягом десяти банківських днів птахофабриці «Золотий гребінець» провести оплату на користь ТОВ «Прогрес» в сумі:

За виконану роботу	47500
10 % штрафна санкція за недотримання терміну оплати	4750
Упущена економічна вигода	102000
ВСЬОГО	154250

Потрібно:

1. Дослідити наявні матеріали.
2. Дати аналітичну оцінку з приводу ситуації.
3. Підготувати експертний висновок чи зробити повідомлення про неможливість дати висновок.

Завдання 6

**Судова справа 1314/29
суддя Котляр Ф. Ф.**

Суддя Полтавського районного місцевого суду за позовом бригадира найманої бригади Ткачука О. М. (бригада складається із 10 осіб) до СВК «Ворскла» по причині порушення Замовником договірних умов за виконані сільськогосподарські роботи підписав Ухвалу про проведення судово-бухгалтерської експертизи.

Суть справи:

Бригада із 10 працівників відповідно до Договору-підряду взяла зобов'язання по вирощуванню цукрових буряків на площі 50 га поле № 7. При цьому вони повинні виконати першу прополку з проривкою, а потім перевірку. Прополка виконується тільки в рядку, міжрядний обробіток ведеться механізовано. По закінченні виконану роботу здати комісії на чолі з головним агрономом Шило В. П. Розрахунки за виконану роботу провести після здачі-приймання виконаної роботи. Розцінка за оброблений 1 га – 500 грн. та натуральна оплата цукром по 200 грам на зароблену гривню. Фактично робота виконана, але як стало відомо з Позовної заяви бригаді недонараховано грошима та продукцією. Нараховано грошей за 50 га 14875 грн., цукру – 3125 кг.

Для вирішення експертом поставлені питання:

1. Чи документально підтверджено фактичний обсяг виконаних робіт по вирощуванню цукрових буряків?
2. Чи правильно проведено приймання-здачу виконаних робіт?
3. Чи обґрунтовані ціни на сільськогосподарську продукцію?
4. Чи законно проведено утримання із винагороди за договором підряду?

Експерт для дослідження затребував:

- Договір-підряду
- Табель обліку робочого часу
- Акт приймання-здачі роботи
- Наряд на виконану роботу
- Відомість нарахованої оплати грошима і натурою
- План земельного фонду

- Облікові листи трактористів-машиністів
- Акт списання насіння та садивного матеріалу

За результатами дослідження експерт виявив:

1. Згідно плану земельного фонду поле № 7 має площу 57,4 га.
2. За даними облікових листів клін площею в 3,4 га засіяно ячменем, а решта цукровим буряком.
3. В аналітичному обліку витрати по вирощуванню цукрових буряків обліковуються за загальною площею 271 га (поле № 7,4, 1)
4. Згідно договору на переробку цукрової сировини Яресківський цукровий завод зобов'язувався забезпечити посівним матеріалом на площу 270 га.
Фактично посіяно: поле № 1 – 146 га
№ 2 – 75 га
№ 7 – 54 га
Разом 275 га

Згідно акта на списання насіння і садивного матеріалу списано насіння на площу 270 га.

5. Біля наряду на виконану роботу є акт приймання-здачі робіт, в якому відзначається, що в результаті недотримання агротехнічних умов бригадою допущена зрідженість посіву на 10 %. В зв'язку з цим пропонується зняти зарплату в розмірі 10 %.

6. В договорі-підряді критерії якості виконання робіт не визначені. Перед початком робіт обидві сторони не визначилися із якістю та станом посівів і документально не зафіксовано.

7. В окремі дні, коли була непогода бригада виконувала побілку приміщень тваринницьких ферм за що повинні були нарахувати 6415 грн.

8. Бухгалтер по заробітній платі дала пояснення, що бригаді нарахування проведено вірно за 50 га. Із договірної вартості обробки 1 га знято 10% за якість робіт. Крім того бригаді нараховано 6415 грн. за ремонтні роботи. В зв'язку з тим, що додаткової угоди не складали ця сума включена в загальний заробіток, але при нарахуванні цукру ця сума була виключена.

9. Між членами бригади нарахований дохід розділено рівномірно на 10 чол., але бригадиру найманої бригади знято з кожного працівника по 10 % за керівництво бригадою. Утримання ЄСВ проведено за ставкою 3,6 %.

Примітка: Цукор при визначенні сукупного доходу оцінено по 7 грн. за 1 кг. Собівартість цукру 4,50 грн. за 1 кг.

Потрібно:

1. Провести дослідження за пред'явленими матеріалами.
 2. Дати аналітичну оцінку зібраному матеріалу.
 3. Підготувати експертний висновок для подання народному суду за встановленою формою.
- Експертиза проведена з 10 вересня по 13 вересня поточного року.

Завдання 7

Судова справа 2175/18
суддя Лойко В. М.

Фермерське господарство «Промінь» звернулося до Господарського суду з Позовною заявою до Полтавської Державної міжрайонної інспекції про визначення недійсним акта ненормативного характеру.

Суть справи:

Фермерське господарство «Промінь» придбало елітний посівний матеріал в дослідному господарстві «Прогрес»: озима пшениця сорту «Юбілейна-5» та горох сорту «Норд» на загальну суму 144000 грн. в т.ч. ПДВ 24000 грн. Насіннєвий матеріал використано за призначенням. Фермерське господарство подало в управління сільськогосподарські розрахунки на відшкодування із бюджету витрат за сортову надбавку в сумі 36500 грн.

В грудні місяці господарство отримало відшкодування від бюджету – 36500 грн. У лютому місяці наступного року фінансова інспекція проводила перевірку законності виплати бюджетних відшкодувань в розмірі сортових надбавок. Під час перевірки проведена зустрічна перевірка із дослідним господарством «Прогрес» і не виявлено в обліку записи про продажу сортового зерна фермерському господарству «Промінь».

За результатами перевірки було складено акт і прийнято рішення про повернення бюджету 36500 грн. Розпорядженням фінансової інспекції поточний рахунок фермерського господарства заблоковано.

Суддя Лойко В. М. після вивчення суті позову і доданих документів прийняв ухвалу про проведення бухгалтерської експертизи.

Експерту поставлено питання для дослідження:

1. Чи документально підтверджується належність використаного насіннєвого матеріалу до сортового?
2. Чи проведені розрахунки за придбаний насіннєвий матеріал?

Для виконання експертизи передано матеріали:

1. Договір покупки-продажу.
2. Рахунок-фактура.
3. Сортове свідоцтво.
4. Регістри аналітичного обліку.

За результатами проведених досліджень експерт виявив:

1. В договорі покупки-продажу, який оформлено у повній відповідності з вимогами, передбачено, що дослідне господарство «Прогрес» зобов'язується продати сортове зерно фермерському господарству, а фермерське господарство на загальну суму відпустить фуражну кукурудзу.

2. Первинні документи, аналітичні дані свідчать, що облік здійснено відповідно до договору.

3. Сортіві свідоцтва оформлені якісно, заповнені всі обов'язкові реквізити.

Потрібно:

1. Дослідити наявні матеріали.
 2. Дати оцінку інформації.
 3. Підготувати експертний висновок.
- Експертне дослідження проведено 12-13 березня.

Завдання 8

Судова справа 1471/18

суддя Антонов Н. М.

Член Публічного акціонерного товариства «Михайлівка» Бойко С. К. звернувся до районного місцевого суду з Позовною заявою до ПАТ «Михайлівка».

Суть справи:

ВАТ «Михайлівка» створено в 1996 році в результаті реорганізації колишнього радгоспу Михайлівський. Статутний фонд ВАТ «Михайлівка» зареєстровано в сумі 125000 грн. з кількістю 500000 шт. акцій за номінальною вартістю 0,25 грн. за одну акцію. Розповсюдження акцій здійснювалося не шляхом викупу за гроші, а безоплатною видачею згідно 21 % акцій залишено у розпорядженні фонду державного майна. Товариство є сільськогосподарським підприємством. За результатами господарської діяльності є збитковим.

У відповідності до Закону України «Про акціонерні товариства» у 2011 р. відкрите акціонерне товариство «Михайлівка» було перейменовано в публічне акціонерне товариство «Михайлівка».

Акціонер Бойко С. К. в позовній заяві виявляє невдоволення результатами роботи товариства і вимагає за всі роки з часу його заснування виплатити дивіденди грошима чи продукцією, або викупити в нього акції чи віддати йому частку майна товариства. Невдоволення акціонера зумовлено і тим, що адміністрація товариства отримує дивіденди незалежно від результатів діяльності.

Суддя ознайомився із Позовною заявою і виніс Ухвалу про проведення бухгалтерської експертизи.

Для вирішення поставлено питання:

1. Чи має товариство, можливість для створення дивідендного фонду?
2. Чи отримують члени правління ПАТ «Михайлівка» винагороди за результатами роботи?
4. За яких умов ПАТ «Михайлівка» може викупити акцій у С. К. Бойка?

Для виконання експертизи передано матеріали:

1. Статут ПАТ «Михайлівка»
2. Засновницький договір
3. Фінансова звітність за весь період діяльності товариства.
4. Протоколи зборів акціонерів
5. Звіти ревізійної комісії
6. Звіти спостережної ради
7. Головну книгу за минулий рік
8. Особові рахунки членів правління товариства
9. Звіти мандатної комісії

За результатами дослідження експерт виявив:

1. За період діяльності ПАТ «Михайлівка» є збитковим за виключенням 2001 року. За результатами операційної діяльності в 2001 році було отримано збитки на суму 59,5 тис. грн., але в зв'язку із списання боргів перед бюджетом відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України на суму 149,7 тис. грн. і згідно рекомендацій Міністерства фінансів України вказану суму в обліку відображені Дт 641 Кт 719 - 149,7 тис. грн. В результаті чого отримано в цілому по товариству прибуток в суму 90,2 тис. грн. Фінансові результати обліковані в регістрах обліку, відображені в Головній книзі і відповідно у Фінансовій звітності. Розбіжностей чи неточностей визначення фінансових результатів не виявлено.

2. На час реєстрації ПАТ «Михайлівка» були випущені тільки прості акції. Члени Правління товариства є власниками простих акцій і дивіденди мають право отримувати на загальних підставах. Фактів виплати дивідендів окремим членам акціонерного товариства не виявлено.

3. Підсумки роботи, оцінка фінансового стану є предметом обговорення на загальних зборах ПАТ «Михайлівка». Із-за відсутності прибутку до розподілу питання про розміри формування дивідендного фонду та його розподілу не розглядалося на зборах.

Пропозицій, щодо покращення діяльності підприємства чи якісь зловживання посадовими особами на зборах Бойко С. К. не висловлював.

За даними Мандатної комісії на час проведення загальних зборів товариства в більшості випадків їх не відвідував.

4. Викуп акцій товариство не планує, враховуючи фінансовий стан. Бойко С. К. може реалізувати своє право власності у товаристві шляхом вільної продажі наявних у нього акцій.

Потрібно:

1. Вивчити наявну інформацію.
 2. Дати аналітичну оцінку відповідно до діючих нормативних актів
 3. Підготувати експертний висновок за результатами дослідження.
- Експертиза проведена 14-15 березня.

Завдання 9

Судова справа 2140/35

суддя Жук С. П.

Господарський суд розглянувши Позовну заяву Полтавської філії районних електромереж до ТОВ «Хвиля» 24 січня поточного року прийняв ухвалу про проведення бухгалтерської експертизи.

Суть справи:

ТОВ «Хвиля» 29 грудня позаминулого року заключило договір на забезпечення виробничих та побутових потреб електроенергією з Полтавською філією районних електромереж. До договору додано перелік основних вузлів споживання електроенергії з характеристиками їх потужності. Обсяги споживання електроенергії розподілені по кварталах. При цьому враховано пора року та обсяги потреби в електроенергії. Договором передбачено п.4.1, що споживачі електроенергії проводять оплату згідно спожитої електроенергії на підставі пред'явленого рахунку-фактури.

В серпні місяці минулого року Полтавська філія районних електромереж провела підрахунки і пред'явила претензію 9 вересня про те, що ТОВ «Хвиля» має зверхлімітне використання електроенергії в лютому, березні, травні, червні, липні. Згідно діючого законодавства оплата зверхлімітної енергії проводиться в п'ятикратному розмірі діючого тарифу. Відповідно до цього виникла заборгованість ТОВ «Хвиля» перед Полтавською філією районних електромереж 98756 грн. ТОВ «Хвиля» у відповідь на претензію в жовтні місяці доказували про відсутність заборгованості. Відповідь на претензію не стала переконанням для Полтавської філії районних електромереж і вона подала до Господарського суду Позовну заяву на суму 98756 грн.

За розрахунками Полтавської філії районних електромереж споживачі електроенергії повинні у січні заплатити вартість спожитої електроенергії та аванс в межах встановленого ліміту на лютий місяць. У лютому місяці доплата різниці спожитої електроенергії за лютий та авансова оплата за березень місяць і т.д.

Експерту для вирішення поставлені питання:

1. Чи підтверджена повнота переліку вузлів споживання електроенергії, їх потужність?
2. Чи підтверджується фактичне використання електроенергії та відповідність встановленим лімітам в розрізі місяців?
3. Чи документально підтверджується оплата спожитої електроенергії?

Для виконання експертизи передано матеріали:

1. Договір на забезпечення електроенергією з додатками
2. Журнал обліку використаної електроенергії

3. Звіти про використання електроенергії за січень-липень місяці
4. Платіжні доручення про оплату спожитої електроенергії по місяцях
5. Рахунки-фактури виставлені Полтавською філією районних електромереж
6. Картотека основних засобів, які є споживачами електроенергії

За результатами досліджень експерт виявив:

1. Перелік вузлів споживачів електроенергії є вичерпним. Підтверджується даними обліку. Нових споживачів електроенергії до лінії електропередач не підключали.

2. Результати використання електроенергії:

Місяці	Ліміт тис. квт-год.	Фактичне споживання	
		тис. квт-год.	сума
Заборгованість на 1.01.	-	-	461
січень	56	49	9800
лютий	52	47	9400
березень	48	42	8400
квітень	48	42	8400
травень	50	40	8000
червень	51	42	8400
липень	49	43	8600
Разом	354	305	61461

3. За даними обліку оплата проведена готівкою та безготівково:

Місяць	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Разом
Сума та дата оплати	10500	-	9400	8400	10000	8400	8600	7500	62890
	31.01	-	3.03	2.04	3.05	3.06	2.07	1.08	-

Потрібно:

1. Вивчити наявні матеріали.
 2. Дати аналітичну оцінку отриманій інформації у співставленні з діючим законодавством.
 3. Підготувати експертний висновок.
- Термін проведення експертизи 1-3 лютого.

Завдання 10

**Судова справа 2151/14
суддя Шульга В. І.**

В судовому засіданні Господарського суду за позовом ТОВ «Маяк» до Державної податкової інспекції у м. Полтава про визнання недійсним акту ненормативного характеру суддя Шульга В. І. виніс ухвалу про проведення бухгалтерської експертизи.

Суть справи:

З 10 по 19 жовтня звітного року ДПІ була проведена документальна перевірка ТОВ «Маяк» по виконанню вимог податкового законодавства. За результатами перевірки було складено акт. В якому відзначено наступне:

1. В березні місяці для виробничих цілей було придбано Бензин – АІ 95 – 3600 кг на суму 36000 грн. в т.ч. ПДВ 6000 грн., Дизельне паливо – 9000 кг на суму 90000 грн. в т.ч. ПДВ 15000. Товариство скористалося вхідним податковим кредитом на суму 21000 грн. Розрахунки за придбані нафтопродукти проведені 11 травня на суму 126000 грн. ДПІ стверджує, що відповідно до діючого законодавства товариство отримало право на податковий кредит тільки в травні місяці. В квітні місяці товариство перепродало приватному підприємству «Сяйво» приміщення станції технічного обслуговування разом з наявним обладнанням на 75000 грн. Передача приміщення здійснена згідно фінансового лізингу. Термін дії договору до 20.04.2019 року. Акт приймання-передачі підписано 20.04.2014 р. По даній господарській операції ненараховано 13000 грн. податкового зобов'язання та 40000 грн. доходу. (Товариство є платником податку на прибуток за звичайною системою) В результаті виявлених порушень підлягає донарахуванню податкове зобов'язання по ПДВ на суму 2802 грн.50 коп. за березень місяць та штраф 560 грн.50 коп.

За операцією по продажу приміщення СТО за квітень місяць нараховується податкове зобов'язання по ПДВ на суму 13000 грн. і штраф 6500 грн.

Крім того, за II квартал донараховано податок на прибуток в сумі 12000 грн. та штраф в розмірі 1200 грн.

Таким чином, донараховано податків на суму 27802 грн. 50 коп. та штрафу на суму 8260 грн.50 коп.

Суддя Шульга В.І. виніс питання на експертне дослідження операцій бухгалтерського та податкового обліку:

1. Чи документально обґрунтовано право на вхідний податковий кредит у місяці придбання пального?

2. Чи документально обґрунтовано виникнення податкових зобов'язань за операцією від продажу приміщення СТО?

Для виконання експертизи передано матеріали:

1. Реєстр обліку придбань за період здійснення операцій
2. Реєстр обліку продаж за період здійснення операцій
3. Податкові накладні по досліджуваних операціях
4. Платіжне доручення про оплату за нафтопродукти
5. Договір про фінансовий лізинг
6. Договір про приймання-передачу приміщення
7. Аналітичні дані про об'єкт основних засобів, який переданий у фінансову оренду
8. Акт приймання-передачі основних засобів

За результатами проведених досліджень експерт виявив:

1. Кількісний облік дизельного палива та бензину відповідає оправдовуючим документам. Вартісна оцінка проведена згідно виставленого рахунку-фактури. Облік вхідного податкового кредиту відповідає ст. 198 в т.ч. 198. 1.; 198. 2. ПКУ. Відхилень від норм ст. 209 ПКУ не виявлено. Нафтопродукти використано як виробничі ресурси на господарські операції які за результатами їх здійснення підлягають оподаткуванню за звичайною системою.

2. Приватне підприємство з часу отримання СТО щомісяця сплачує ТОВ «Маяк» по 1250 грн.

Перепроданий об'єкт слід розмежувати:

	Залишкова вартість	Знос	Продажна вартість
Приміщення	39400 грн	21300 грн	49000 грн
Обладнання для діагностики та проведення наладки системи автотранспорту	21560 грн	6860 грн	26000 грн

Потрібно:

1. Дослідити інформацію пред'явлених документів.
 2. Дати аналітичну оцінку отриманим даним.
 3. Підготувати експертний висновок.
- Експертиза проведена з 21 по 25 грудня.

Завдання 11

**Судова справа 2155/09
суддя Фень П. Я.**

Господарський суд у засіданні по справі за ст. 212 ККУ ухилення від сплати податків ТОВ «Квітень» виніс ухвалу про проведення бухгалтерської експертизи.

Суть справи:

Податкова міліція виявила, що на території військової частини №54132 в приміщенні колишньої механічної майстерні ТОВ «Квітень» обладнано столярний цех по виробництву вікон, дверей та інших виробів.

За даними податкової інспекції Статутом передбачено цей вид діяльності, при цьому ліцензування не передбачено законодавством. Крім того товариство займалося вирощуванням тепличних овочів у орендованій теплиці. За даними податкової інспекції товариство за минулий рік та 6 місяців поточного року мало збитки і податок на прибуток не сплачувався. По ПДВ декларації подавалися щомісячно, жодного місяця податкового зобов'язання до сплати не виникало.

Під час перевірки столярної майстерні виявлено 204 дверних блоків та

42 віконних блоків. Крім того, було в наявності пиломатеріалів на 100 дверних блоків.

Перевіркою облікових даних виявлено що у складі 23 рахунка навіть не існує аналітичного рахунку «Столярне виробництво». За підрахунками податкової міліції вартість готової продукції за продажними цінами становить 248650 грн.

Податковою міліцією було вилучено облікові документи у ТОВ «Квітень».

Ухвалою суд визначив питання для експертизи:

1. Чи документально підтверджене надходження пиломатеріалів?
2. Чи є розрахунки по витратах на виробництво дверних та віконних блоків?
3. Хто є власником обладнання на якому виробляються столярні вироби?
4. Чи відповідає облік у товаристві «Квітень» діючим вимогам?

Для виконання експертизи було замовлено такі документи:

1. Первинні документи по обліку пиломатеріалів та готової продукції
2. Аналітичні дані по рахунку 10 «Основні засоби»
3. Договори купівлі-продажу пиломатеріалів та готової продукції
4. Калькуляційні розрахунки по столярних виробках
5. Головна книга
6. Касові документи
7. Банківські документи
8. Документи по нарахуванню заробітної плати
9. Регістри по обліку виробництва

В процесі проведених досліджень експерт виявив:

1. Податкова міліція пред'явила експерту матеріали згідно замовлення по пунктах 5,6,7.

2. Головний бухгалтер повідомила, що співробітниками міліції були вилучені всі наявні документи без складання акту. З її повідомлення стало відомо, що обладнання столярного цеху належить військовій частині, пиломатеріали вони не закупляли – це була давальницька сировина і матеріали. Міський дитячий протитуберкульозний санаторій в зв'язку з проведенням капітального ремонту заключив договір на виробництво 200 шт. дверних блоків та 45 віконних блоків з давальницьких матеріалів. Санаторій пиломатеріали частково отримав як благодійну допомогу від Черевківського лісгоспу та від комерційної фірми «Олбіс».

В обліку бухгалтер відкрила по рахунку 23 «Виробництво» аналітичний рахунок заказ № 1 «Санаторій». Облікові реєстри були також вилучені.

Міський дитячий протитуберкульозний санаторій є бюджетною установою. Договір на виготовлення укладено на суму 130000 грн. Авансова

оплата не передбачена договором. Прийом столярки передбачено проводити при повному виконанню замовлення.

Потрібно:

1. Дослідити наявні матеріали.
2. Дати оцінку з приводу ситуації.
3. Підготувати експертний висновок чи повідомлення про неможливість дати висновок.

Завдання 12

Судова справа 2214/91
суддя Дерій І. П.

Суть справи:

Громадянка Акімова Олеся Петрівна звернулася до місцевого суду з приводу цивільної справи з Позовною заявою до Дудника Петра Петровича з приводу відшкодування витрат на підготовку до весілля, яке на жаль, не відбулося з вини нареченого. Сума позову становить 65000 грн.

Суддя Дерій Ірина Петрівна розглянула справу і прийшла до висновку що матеріали судової справи та докази отримані в судовому слуханні за ознаками підлягають під ст. 190 ч. 2 та ст. 185 ч. 4 ККУ і матеріали справи направила до слідчого відділу прокуратури.

Крім того вона запропонувала ряд експертиз.

Слідчий відділ прийняв справу до розгляду і підписав Постанову про призначення експертизи за кримінальною справою № 2214/91 відповідно до ст. 185 ч. 4 та ст. 190 ч. 2, щодо осіб: Акімової Олесі Петрівни (позивач), Журби Василя Петровича (директор шлюбного агентства), Шумської Лідії Василівни (нотаріус приватної контори), Ждана Ігоря Івановича (безробітний), Шумський Іван Іванович (лікар-травматолог), Дрібний Михайло Миколайович (керівник ДАІ).

Матеріали кримінальної справи № 2214/91 свідчать:

Дудник П. П. (46 років, вдівець, підприємець) звернувся до шлюбного агентства з метою пошуку жінки для подружнього життя. Агентство енергійно прийнялося виконувати замовлення і вже протягом тижня порекомендували Акімову Олесю Петрівну (22 роки, не заміжня, має вищу освіту технолога). Події розвивалися дуже швидко. Оскільки, наречений був зайнятий роботою, то наречена за його згодою стала готуватися до весілля. За певний час вона стала нагадувати про весілля, а наречений просив трішки потерпіти, тому що бізнес вимагає багато його уваги. Після другої невдалої спроби відсвяткувати весілля наречена залишила дім чоловіка. Вона відразу ж подала Позовну заяву до суду про відшкодування 65000 грн, які витратила на підготовку до весілля. В суді жінка повідомила, що наречений їй зраджував, мав певні відносини із секретаркою і не мав бажання повертати їй гроші, бо він сумнівався в сумі витрат.

Дудник П. П. звернувся за допомогою до адвоката. Адвокат Жук В. І. почав вивчати історію з шлюбного агентства. Він уже мав подібну ситуацію, а тому переглядаючи відеозаписи виявив схожість трьох осіб жіночої статі. Подальше дослідження адвоката вивело на іншого клієнта агентства за прізвищем Васецький М. І. (42 роки, вдівець, підприємець). Через це агентство він одружився з Якимовою Ольгою Павлівною. Їх шлюб підтверджується шлюбним контрактом. Вона стала активно допомагати йому по бізнесу, умовила дати Доручення на здійснення операцій по банківському рахунку.

Через три місяці між ними виникла сварка на ґрунті ревнощів і жінка категорично заявила про розірвання шлюбу. Вона звернулася до суду з Позовною заявою на половину майна передбаченого шлюбним контрактом. Група підтримки Якимової О. П. застосовувала силу до Васецького М. І. і змусила його легковий автомобіль «Хонда» АО-45-49 подарувати дружині. Крім того відбувся суд і його дружині присудили 50 % майна. Всі рішення були прийняті під загрозою його життя. Тривалий час він лікувався. Адвокат запросив його в суд.

В судовій залі він впізнав свою колишню дружину, яка була позивачем Акімовою Олесею Петрівною. Подальший аналіз роботи агентства навів на слід іще однієї пари: Жук Олександри Павлівни (1990 р.н.) та банкіра Сокола Юрія Борисовича. Шлюб не було зареєстровано. Наречена умовила Юрія посприяти оформити пільговий кредит на суму 40000 грн. Вона отримала кредит і з цього часу зникла. Як виявилося за зазначеною адресою ніколи така особа не проживала. Кредит погасив Юрій Сокол. Він був також запрошений в суд. І саме в суді багато чого прояснилося. Наречену Акімову Олесю Петрівну Васецький М.І. визнав як Якимову Ольгу Павлівну, а Сокол Ю. впізнав як Жук Олександру Павлівну.

Витрати на підготовку до весілля Акімової Олесі Петрівни – були підтверджені. Замовлення на фото і відеозйомку на суму 12000 грн, але авансова оплата 1000 грн (квитанція за № 148), весільна сукня була отримана по договору в магазині прокату – вартість 20000 грн (авансова оплата 2000 грн, згідно квитанції № 441). Інших документів про витрати Акімова О.П. не пред'явила.

Експерт підтвердив, що довіреність на здійснення операцій на банківському рахунку та договір дарування авто підписано Васецьким М. І., але під примусом, його рукою хтось управляв.

Слідчий з'ясував, що всі особи, які були зазначені у відкритій справі працювали за договором, як організована злочинна група.

Розслідування за справою продовжено.

Слідчий виніс питання для експертизи:

1. Чи підтверджується, що Акімова Олесь Петрівна (1990 р. н.), Якімова Ольга Павлівна (1990 р. н.), та Жук Олександра Павлівна (1990 р. н.), є одна і та ж особа?

2. Чи дійсно медичний висновок про легкі тілесні пошкодження підписав лікар-травматолог Щумський І. І. для потерпілого Васецького Миколи Івановича?

3. Чи дійсно Васецький М. І. підписав договір дарування легкового автомобіля дружині Якимовій Ользі Павлівні?

4. Чи документально підтверджуються витрати на підготовку до весілля Акімовою Ольгою Павлівною?

5. Чи дійсний підпис Васецького М. І. на Дорученні для здійснення операцій по поточному рахунку в банку?

6. Хто сприяв Акімовій О. П. у отриманні паспортів за різними прізвищами?

Потрібно:

4. Дослідити наявні матеріали.

5. Дати оцінку з приводу ситуації.

6. Підготувати експертний висновок чи повідомлення про неможливість дати висновок.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Контрольну роботу студент виконує за варіантом відповідно до останньої цифри шифру залікової книжки.

Відповідь на перше питання потрібно пов'язувати з основними положеннями Закону України «Про судову експертизу», ККУ, КПКУ, ЦКУ, ЦПКУ та іншими нормативними актами.

Відповідь на друге питання необхідно пов'язати з нормативним забезпеченням документування, обліку і звітності по певному об'єкту обліку.

Враховуючи обмеженість аудиторного часу на практичні заняття для оволодіння практичних навичок у проведенні бухгалтерської експертизи кожен студент виконує одне практичне завдання зі сторінок 52-66 відповідно до останньої цифри шифру залікової книжки.

Завдання для контрольної роботи з дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» для студентів ОКР – бакалавр напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» заочної форми навчання

Варіант № 1

- 1.Предмет судово-бухгалтерської експертизи. Коло питань, які вирішуються при проведенні судово-бухгалтерської експертизи.
2. Методика дослідження операцій по обліку необоротних активів.
- 3.Завдання 1, 11, 21.

Варіант № 2

- 1.Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи
- 2.Методика дослідження операцій по обліку нематеріальних активів
- 3.Завдання 2, 12, 22.

Варіант № 3

- 1.Обов'язки і права експерта.
- 2.Методика дослідження операцій по обліку готової продукції
- 3.Завдання 3, 13, 23.

Варіант № 4

- 1.Судово-бухгалтерська експертиза і ревізія (порівняльна характеристика).
- 2.Методика дослідження операцій по обліку запасів.
- 3.Завдання 4, 14, 24.

Варіант № 5

1. Порядок призначення і проведення судово-бухгалтерської експертизи
2. Методика дослідження операцій по обліку товарів.
3. Завдання 5, 15, 25.

Варіант № 6

1. Призначення і проведення судово-бухгалтерської експертизи при розгляді кримінальної справи в суді.
2. Методика дослідження операцій з готівкою
3. Завдання 6, 16, 26.

Варіант № 7

1. Заключення експерта-бухгалтера і його оцінка слідчими і судом.
2. Методика дослідження розрахункових і кредитних операцій
3. Завдання 7, 17, 27.

Варіант № 8

1. Судово-бухгалтерська експертиза в цивільному процесі (підстава, порядок призначення).
2. Методика дослідження операцій по розрахунках з бюджетом.
3. Завдання 8, 18, 28.

Варіант № 9

1. Порядок проведення судово-бухгалтерської експертизи по цивільних справах.
2. Методика дослідження операцій обліку праці та її оплати.
3. Завдання 9, 19, 29.

Варіант № 10

1. Участь експерта-бухгалтера в судовому розгляді цивільної справи.
2. Методика перевірки основ організаційно-правових основ підприємницької діяльності.
3. Завдання 10, 20, 30.

ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

Сформулюйте гіпотези (попереднє припущення з конкретного факту) та виконайте експертне дослідження у повній відповідності до вимог нормативних документів та використайте фактографічний матеріал, який є в наявності слідчих матеріалів чи судової справи. Висновки за результатами дослідження супроводжуйте посиланням на Кодекси та інші нормативні документи.

Навчально–дослідні завдання виконайте згідно пропонованої тематики, як експертне дослідження:

Завдання 1

Утворення та державна реєстрація суб'єкта господарювання. Загальний порядок ліквідації.

За пропозицією Спостережної ради ПАТ «Зоря» правління акціонерного товариства прийняло рішення про доцільність реорганізації ПАТ «Зоря» у ТОВ «Зоря». Необхідний пакет документів подано до органу державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. В матеріалах цивільної справи є ліквідаційний баланс з валютою балансу на момент ліквідації 3750 тис. грн., власним капіталом 2800 тис. грн. Вступний баланс ТОВ «Зоря» відкрито на суму статутного фонду 40000 грн. з бухгалтерським записом

Дт 46 Кт 40

Завдання 2

Види та організаційно – правові форми підприємств.

Засновник Антонов П. І. ТОВ «Малинівка» при створенні товариства у 2001 році здійснив внесок в розмірі 25 % статутного фонду, що складає 8000 грн. В середині цього звітного року Антонов П.І. подав заяву про вихід із товариства та про повернення йому його долі в розмірі 25 % валюти балансу на 1.07. звітного року. Валюта балансу на цю дату становила 8100 тис. грн., а сума власного капіталу 2400 тис. грн. Директор товариства пояснив Антонову П.І., що в Статуті товариства така норма не передбачена, а згідно Засновницького договору його внесок 8000 грн. Саме цю суму він готовий повернути при наявності грошових коштів на рахунках товариства.

Завдання 3

Поняття оренди майна. Правове забезпечення.

Сільськогосподарський виробничий комплекс «Явір» згідно договору про оперативну оренду на 2 роки отримав вантажний автомобіль по перевезенню нафтопродуктів від АТП – 53061. Договір про оренду, акт приймання – передачі автомобіля, розрахунок орендної плати складено в повному обсязі і підтверджується документально. На початку року СВК «Явір» оформив договір про страхування майна, в тім числі і транспортних

засобів. 5 липня поточного року по причині технічної несправності автомобіль здійснив наїзд на дерево. В результаті аварії виникла пожежа і автомобіль згорів. Страхова компанія «Поліс» розглянула пред'явлені документи на відшкодування збитків у сумі 84156 грн. і відмовила СВК «Явір» у відшкодуванні збитків за мотивом, що автомобіль не є власністю СВК «Явір».

Завдання 4

Договірні відносини – підрядники.

Сільськогосподарське підприємство «Мрія» згідно договору замовило виконання будівельно-монтажних робіт на тваринницькому комплексі на суму 540 тис. грн. В кінці року згідно акту приймання виконаних робіт БМУ – 5 виписало рахунок – фактуру на суму 575412 грн. Замовник робіт для оплати грошових коштів не мав і звернувся з пропозицією розраховуватися сільськогосподарською продукцією з урожаю майбутнього року. БМУ – 5 не погодилося із пропозицією і запропонувало інший варіант – передати їм без вимоги на повернення 100 га орної землі. Угоди було досягнуто. Складено акт на передачу земельної ділянки площею в 97,5 га. Правоохоронними органами виявлено, що сільськогосподарське підприємство «Лан» власної землі не має. Земельні ресурси площею 3415 га є орендованими, в т.ч. 619 га є орендовані земельні ділянки, право на які мали померлі люди, а спадкоємці відсутні. Орієнтована ринкова ціна за 1 га 1,5 млн. доларів за даними зарубіжних Прайс-листів.

Завдання 5

Правовий режим майна суб'єктів господарювання.

АТП – 1624 продало фізичній особі житловий будинок, який обліковувався на балансі підприємства загальною площею 1426 кв. м. Балансова вартість об'єкта 285212 грн., сума зносу 171127 грн. 20 коп. Об'єкт продано за 136901 грн. 76 коп. Оплата проведена безготівково на поточний рахунок банку. Списання з балансу проданого об'єкта відображено записом в обліку:

Дт	Кт	Сума
13	10	171127,2
97	10	136901,76
37	74	136901,76
31	37	136901,76
74	79	136901,76
79	97	136901,76

За період з 1991 року експлуатації приміщення, яке використовувалося як гуртожиток, індексація, дооцінка, уцінка не проводилася жодного разу. Продане приміщення переобладнано підприємцем під готель.

Завдання 6

Позика. Кредит. Банківський кредит. Правове забезпечення.

Дослідне господарство «Прогрес» за два останні звітні роки придбало сільськогосподарських машин вітчизняного виробництва на суму 750000 грн. Господарство скористалося правом державної підтримки і з бюджету було відшкодовано 30% вартості техніки, тобто 225000 грн. Оплата рахунків проведена за рахунок кредиту на суму 750000 грн. терміном на 2 роки під 24% річних. На момент перевірки правоохоронними органами цих операцій підприємство повністю повернуло кредит на суму 750000 грн., крім того оплачені плата за кредит на суму 360000 грн. Половину, тобто 180000 грн. плати за проценти відшкодовано з бюджету на поточний рахунок підприємства. Перевіркою виявлено, що підприємство придбаний трактор за 415000 грн. продало в рік придбання ПП «Будматеріали» за 657000 грн. Підприємство є платником ПДВ, по придбаній техніці скористалося вхідним податковим кредитом на суму 125000 грн., що підтверджується Податковими накладними.

Завдання 7

Фінансова оренда (лізинг) правове забезпечення.

Товариство «Ворскла» придбало по договору лізинг на 5 років комбайн Джон – ДІР вартістю 425000 грн., крім того фінансовий дохід 15 % річних. Оплата проводиться як вартості комбайна так і фінансового доходу поквартально (по закінченню кварталу). Передача комбайна оформлена 1 квітня позаминулого року актом приймання – передачі. Товариство «Ворскла» є платником податку на прибуток за звичайною системою. Під час отримання комбайна товариство скористалося вхідним податковим кредитом на суму 70833,33 грн. У звітному році товариство є неплатоспроможним. По цій причині лізингова компанія «Прогрес» запропонувала повернути комбайн і оплатити борги за 2 квартали звітного року 42500 грн., крім того фінансовий дохід – 19125 грн., а в зв'язку з тим, що лізингова компанія придбала техніку за рахунок кредиту то й часткова плата за кредит 52000 грн. Товариство оплатило борги і повернуло комбайн лізинговій компанії. В обліку операція відображена:

Дт	Кт	Сума
13	10	170000 (за 2 роки експлуатації)
97	10	185000

Міська ДПІ пред'явила претензію, щодо не нарахування податку на прибуток – 53250 грн. та ПДВ 42600 грн.

Завдання 8

Поняття та умови договору.

Цукровий завод приймає цукрові буряки на переробку на давальницьких умовах згідно договору на умовах 35% сировини як плата за переробку. Цукровий завод заготовив на сировинній площадці 750 тис. т цукрових буряків. По закінченні сезону цукроваріння завод запропонував

постачальникам сировини переоформити договір переробки давальницької сировини на договір купівлі – продажу. Ціна придбання сировини за 1ц – 75 грн, а продажна ціна за 1ц цукру 720 грн. Договори були переоформлені, але зміни в обліку не були внесені. ДПІ при перевірці виявили приховування від оподаткування доходів як виробниками цукрової сировини так і цукровим заводом. Такі дії підпадають під статтю КК України.

Завдання 9

Злочини у сфері господарської діяльності – ухилення від сплати податків.

Виробниче підприємство «Сяйво» працює в умовах звичайної системи оподаткування. На 1 січня 2010 року мало залишки запасів (грн.):

сировина і матеріали	125400
в т.ч. покупні	118050
МШП	2600
незавершене виробництво	212100
в т.ч. % матеріальних цінностей	60%
готова продукція	312090
товари	150940
<u>на кінець року:</u>	
сировина і матеріали покупні	179800
МШП	5400
незавершене виробництво	399700
готова продукція	491050
товари	108075

За матеріалами перевірки ДПІ в м. Полтава проведено донарахування податку на прибуток 24052 грн. та фінансової санкції 12026 грн. Виробниче підприємство не згодне і звернулося до господарського суду з Позовною заявою про невизнання фінансових санкцій, мотивуючи тим, що в ПКУ немає такої виплати в зв'язку зі зростанням залишків запасів.

Завдання 10

Загальні підстави відповідальності за завдану майнову шкоду.

У зв'язку з навмисним пошкодженням нафтороздаткової колонки ПП «Зоря» невідомими особами слідчими органами МВС проведено попереднє розслідування. При цьому було повідомлення, що матеріально – відповідальна особа Сокіл М.С. зловживає службовим становищем і заправляє бензином приватні автомобілі. На вимогу слідчого розпочато інвентаризацію ПММ. В результаті інвентаризації виявлена нестача бензину АІ – 92 в кількості 11198 кг за обліковими цінами 109740 грн., згідно розрахунків підприємства матеріальний збиток, що підлягає відшкодуванню становить 245000 грн. Додатковою перевіркою звітів про рух пального виявлено, що у звіті дані про видані ПММ з лімітно-забірних карток перенесено 19275 л, а надходження із ТТН перенесено у КГ. Показник щільності становить 0,766 кг/м куб. На вимогу слідчого необхідно провести

розрахунок по обґрунтованому списанню бензину на витрати з підзвіту зав. складом. Довідково: Загальний показник інфляції – 1,25.

Виконати дослідження відповідно норм діючого законодавства.

Завдання 11

Правове забезпечення прямих податків та відповідальність на порушення податкового законодавства.

Товариство «Фасон» є платником податку з прибутку за звичайною системою. За квартал відповідно до замовлення заводу «Вимпел» виготовлено робочих комбінезонів фасону А-5 – 1200 шт., при цьому списано тканини – 6000 м на суму 275000 грн. Калькуляція на пошив комбінезонів відсутня. За державними нормами витрати тканини на 1 комбінезон 3м. Собівартість 1 комбінезона 169 грн., продажна ціна 319 грн. ДПІ здійснила перевірку обґрунтованості списання тканини і застосувала непрямий метод виявлення прихованого доходу від оподаткування на суму 295200 грн. З часу здійснення операцій минуло 5 кварталів.

Завдання 12

Злочини у сфері службової діяльності – зловживання службовим становищем.

У зв'язку із відкриттям кримінальної справи пов'язаної із зловживанням службовим становищем начальника відділу матеріального забезпечення ТОВ «Полтава» Рибак О. С. виявлена нестача основних засобів:

	первісна вартість, грн.	знос, грн.
холодильна камера	12000	8015
холодильник Самсунг	4800	1510
торговий прилавок	2240	1800
електроплита ПГЗ	9486	6020
посудомийка	8246	5100

Крім того, виявлена операція по списанню придбаного палива 11145 кг на витрати виробництва. В обліку проведені записи:

Дт	Кт	Сума
23	63	32500
641	63	6500
63	31	3900

Завдання 13

Орендні відносини (земля).

За даними обліку готової продукції по рахунку 27 у ТОВ «Лан» проведено записи в грудні минулого року:

списано 150 т пшениці озимої на суму 71250 грн.

72 т сояшнику на суму 43200 грн.

як орендна плата згідно договору орендодавцю. За обліковою ціною вартість становила озимої пшениці 46500 і сояшнику 29304. На час здійснення операції діяли продажні ціни: пшениця за 1т 1675 грн., сояшник 2103 грн.

Зустрічною перевіркою виявлено, що орендодавцем є місцева сільська рада. Згідно договору про оренду землі орендна плата проведена у серпні місяці грошовими коштами безготівково в повному обсязі 37506 грн. Голова сільської ради свідчила, що ніякої продукції вони не отримували. В обліку ТОВ «Лан» названі операції відображено:

Дт	Кт	Сума
	23	684 114450
	684	27 114450

Завдання 14

Правове забезпечення використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності.

При створенні ТОВ «Обрій» автор сорту озимої пшениці «Полтавчанка» Попов В.І. здійснив внесок до статутного капіталу. Патентом на виведення сорту озимої пшениці «Полтавчанка» № 51(7)A23K-1. Рішенням засновників товариства внесок Попова В. І. оцінено 20000 грн., що становить 50 % статутного капіталу. В обліку товариства проведено записи Дт 40 Кт 46 на суму 20000 грн. Через два роки за розпорядженням директора товариства Патент було продано за 150000 грн. Власник патенту висловив невдоволення від здійснення операції і подав заяву про вихід із товариства «Обрій» і повернення його патенту за продажною ціною 150000 грн. У зв'язку з тим, що директор не погодився з вимогою Попова В.І., він подав Позовну заяву до суду.

Примітка: на час подачі заяви до суду валюта балансу становила 2439715 грн., в т.ч. власний капітал 1509739 грн., довгострокові зобов'язання 329976 грн.

Завдання 15

Цінні папери, їх види і порядок випуску. Правове забезпечення.

ПАТ «Зоря» на етапі реєстрації здійснило розповсюдження акцій за вартістю:

ПрАТ «Цукровик Полтавщини» – 3311464 акцій на суму 927209,92 грн.

ПрАТ «Енергетик» 2096054 акцій на суму 424669,58 грн.

видано без оплати акції працівникам сільськогосподарських підприємств сировинної зони 358945 на суму 89736.25 грн. в обліку проведено записи:

Дт	Кт	сума
46	40	1351879.50
41	40	89736.25
31	46	89736.25

За зверненням працівників ПАТ «Зоря» до прокуратури була проведена перевірка слідчим. За результатами зустрічної перевірки було виявлено, що ПрАТ «Енергетик» придбало акцій на суму 524013,50 грн., в т.ч. перераховано на поточний рахунок 424669,58 грн. та відпущено автомобіль «Мазда» б\в за первісною вартістю 100000 грн., а залишкова вартість 99343,92 грн. В обліку ПАТ «Зоря» автомобіль «Мазда» не облікований.

Завдання 16

Господарські зобов'язання, їх види, підстави виникнення. Правове забезпечення.

ТОВ «Мрія» заключило договір з ПП «Авангард» про виконання робіт по збиранню урожаю. Вартість робіт згідно договору 94000 грн. Роботи були виконані, але не в ті строки, які передбачалися договором. ТОВ «Мрія» актом оформило виконану роботу на суму 94000 грн., але одночасно застосовувало санкцію щодо виконавця робіт. За невиконання умов договору (строки виконання робіт передбачені умовами договору) передбачена санкція у розмірі 25 % від суми договору. ПП «Авангард» не погодилося і подало Позовну заяву до Господарського суду. Затримка збору врожаю зумовлена двома причинами: а) значна забур'яненість посівів; б) на час збору врожаю ускладнилися кліматичні умови (пішли дощі).

Завдання 17

Загальні засади відповідальності учасників господарських договорів.

ТОВ «Птиця» заключило договір з комбікормовим заводом «Полтава» на поставку комбікорму для годівлі молодняку птиці «Бройлери». Згідно умов договору поставка комбікорму повинна здійснюватися 10 разів на місяць спеціальним транспортом заводу в обсязі по 8 т. У листопаді місяці минулого року мали місце випадки не доставки комбікорму у передбачені терміни. Недопоставка становила 32 т із 80 т згідно договору. В наступному місяці мали місце такі ж факти, але недопоставка становила 60 т із замовлених 80 т. Причиною невиконання умов договору, як пізніше пояснив завод є відсутність компонентів відповідно рецепту № 25 на виготовлення комбікорму. ТОВ «Птиця» змушено було шукати іншого постачальника. Перебої у поставках викликали втрату приросту на загальну суму за собівартістю на 118000 грн., а за продажною ціною 198345 грн. ТОВ «Птиця» вважає, що 198345 грн. є упущена економічна вигода і надало Позовну заяву до господарського суду.

Завдання 18

Оперативно – господарські та адміністративно – господарські санкції у договірних відносинах.

ТОВ «Україна» для забезпечення будівництва цеху по переробці плодів та овочів заключило договір на поставку будівельних матеріалів з ПП «Полтавабудматеріали» у відповідному асортименті згідно доданої сертифікації до договору. Після цегляної кладки стін виникла потреба у плитах перекриття ПК-5. Постачальник не зміг поставити у визначені терміни. Для виходу із положення постачальник домовився із заводом ЗБВ – 9 про купівлю 35 плит на суму 64200 грн. Плити було використано на будівлі. При кладці стін чергового поверху будівельники виявили явний брак у панелей перекриття. ТОВ «Україна» замовило експертизу матеріалів. За результатами експертизи встановлено, що панелі виготовлені з порушенням технології. Виробник не представив документи по перевірці якості продукції виробником. З цієї причини

проведена заміна плит, що викликало додаткові витрати – 123247 грн. ТОВ «Україна» пред'явила позовну заяву про відшкодування збитків та застосування до постачальника адміністративно – господарських санкцій. Постачальник не визнає своєї вини.

Завдання 19

Особливості правовідносин у вільних економічних зонах.

Вільна економічна зона ТОВ «Слобожанщина» забезпечувала імпорт м'ясопродуктів в обсязі по 100 т щомісяця при середній ціні 28 грн. за 1 кг. ПДВ по імпорту не сплачувалась. Правоохоронними органами виявлено факти, що імпортна продукція переправлялася в інші регіони України і по підставним документами вказувалася, як м'ясопродукція вітчизняного виробництва. Продаж здійснювався за ціною 46 грн. за 1 кг. Перевіркою встановлено, що ТОВ «Слобожанщина» в обліку відобразила реалізацію м'ясопродукції за цінами придбання без сплати ПДВ. За минулий рік обсяг продажу здійснено 1040 т м'яса птиці за цінами придбання на 18720000 грн. За матеріалами слідства відкрита кримінальна справа за ст. 212 ККУ.

Завдання 20

Зовнішньоекономічна діяльність та її правове регулювання. Податкові відносини.

ПАТ «Поділ» є учасником зовнішньоекономічної діяльності. У вересні минулого року воно придбало 100т соняшнику у ТОВ «Колос» на суму 66000 грн. в т.ч. ПДВ 11000 грн. ПАТ «Поділ» скористалося вхідним податковим кредитом. 14 січня поточного року соняшник було продано трейдеру «Дюпол» 100 т за продажною ціною на суму 24000 дол. за курсом 8 грн., тобто 120000 грн. Згідно міжнародних умов поставок соняшник було доставлено в Одеський вантажний порт. Витрати по перевезенню становили 15000 грн., крім того ПДВ 3000 грн. На день перевірки, тобто 24.09. поточного року органом ДПІ розрахунки з «Дюполом» не закриті. За недотримання вимог Податкового кодексу щодо сплати ПДВ по операціях ЗЕД нараховано фінансовий штраф – 7000 грн., пені – 57600 грн. (пеня нарахована за 160 днів). Крім того у вересні та січні знято податковий кредит 11000 та 3000 грн. В результаті 3 вересня місяця виник податковий борг на 11000 грн., який потрібно оплатити Фінансовий ризик за цією операцією становить – 98000 грн. за розрахунками ДПІ ПАТ «Поділ» не згодне і подало Позовну Заяву до Господарського суду Про невизнання податкової фінансової санкції на суму 98000 грн.

Примітка. Вантажна митна декларація оформлена Митною службою 11 травня поточного року на суму 55000 дол. при курсі 12,00 грн. за доллар.

Завдання 21

Нормативне визначення господарської діяльності та її нормативне забезпечення.

ТОВ «Каштан» відповідно статуту займається виробничою діяльністю – виробництво з металу господарських товарів. Товариство зареєстровано в

ДПІ, як платник податку за спрощеною системою зі сплатою податку 6 %. Середня чисельність працівників за 2 квартал зросла до 65 осіб. Обсяг продажу продукції за минулий рік становила 1452760 грн. Органами ДПІ в ході документальної перевірки виявлено грошові надходження від надання побутових послуг населенню на суму 124000 грн., від роздрібної торгівлі – 541214 грн., в т.ч. продаж алкогольних напоїв та тютюнових виробів. За даними акту перевірки ДПІ прийняла рішення про вилучення доходу від не узаконеної діяльності до державного бюджету.

Примітка. У торгових точках та майстерні про надання послуг РРО не використовувалося, ліцензії та патенти не пред'явлено ДПІ. ТОВ «Каштан» не погодилося із рішенням і звернулося з Позиковою заявою до Господарського суду.

Завдання 22

Правові наслідки припинення підприємницької діяльності.

ТОВ «Загайт» за останні 3 роки господарської діяльності має незадовільні економічні показники, а відповідно і такий же фінансовий стан. За даними піврічного балансу заборгованість банку по кредитах становить 1200000 грн., постачальникам і підрядчикам 750000 грн., бюджету 317094 грн., працівникам по зарплаті – 395199 грн. Сума власного капіталу 837901 грн. На початок року сума власного капіталу становила 1945217 грн. Засновники товариства прийняли рішення про ліквідацію. Наказом директора створена ліквідаційна комісія. За вказівкою головної комісії були зроблені в обліку записи:

Дт	Кт	Сума
631	361	750000 грн.

Записи проведено без аналітичного відображення, тобто в розрізі юридичних і фізичних осіб. За матеріалами слідчого отриманий кредит в сумі 600000 грн. використано на власні потреби директора товариства. Майно під заставу було подано без оцінки незалежними експертами. За повідомленням головного бухгалтера кредити отримані із банку були використані на придбання житлової квартири в обласному центрі.

Завдання 23

Правове забезпечення грошових коштів.

За результатом перевірки зберігання та використання готівкових коштів ПАТ «Добробут» органами ДПІ виявлено наступне:

1. Ліміт каси встановлено в сумі 2500 грн.
2. У серпні місяці минулого року було виявлено, що на початок дня 10 серпня залишок у касі був 575 грн., надійшло виручки 27009 грн. В цей же день видано під звіт 750 грн., залишок виведено в сумі 24834 грн. до 21 серпня руху грошових коштів не було. За рішенням ДПІ була застосована санкція на суму 519216 грн.

Правління ПАТ «Добробут» не погодилося із таким рішенням і звернулося до Господарського суду про невизнання фінансової санкції на суму 519216 грн. При цьому у Позовній заяві зроблено посилення на Положення про ведення

касових операцій за № 637 – що нібито ним не передбачена жодним пунктом фінансова відповідальність за недотримання ліміту каси.

Завдання 24

Правове забезпечення розрахункових операцій. Терміни позовної давності.

За розпорядженням директора ТОВ «Соколова балка» із каси підприємства було видано в підзвіт грошові кошти найманій бригаді, яка згідно договору – підряду будувала приміщення комбікормового цеху:

	фактичний залишок коштів у касі
5.06. – 12100 грн.	3100 грн.
25.06. – 15000 грн.	2450 грн.
29.06. – 5000 грн.	1907 грн.
7.07. – 25000 грн.	1200 грн.
30.07. – 17000 грн.	1500 грн.
2.08. – 5900 грн.	
ліміт каси	2500 грн.

Підзвітні суми видавалися на оплату за будівельні матеріали. Звіт про використання підзвітних сум за весь період подавався тільки один 31.07. До звіту додано 4 чеки всі датовані 30.07. на оплату за матеріали на суму 56 тис. грн. Крім того відомість на виплату авансу в рахунок заробітної плати на суму 1400 грн. Видана сума підтверджена підписами 6 працівників найманої бригади. При перевірці слідчими органами виявлено, що у копіях членів вказано придбання будівельних матеріалів – цемент, цегла, гашене ванно. Додатковою перевіркою встановлено, що аналогічні матеріали придбавалися у Полтавабудматеріали за безготівковим платежем. Документального підтвердження факту перевезення придбаних будівельних матеріалів за готівку не виявлено. За даними перевірки ДПІ проведено нарахування штрафу за недотримання термінів звітності по отриманих сумах – 9275 грн. та перевищена сума витрачання готівкою.

Слідчими органами відкрита кримінальна справа про незаконне використання грошових коштів та зловживання службовим становищем головного правління ТОВ «Соколова балка».

Завдання 25

Майно підприємства, джерела його формування та нормативне забезпечення.

ПАТ «Нафтопродукт» враховуючи фінансовий стан за минулий рік прийняло рішення про реорганізацію у товариство з обмеженою відповідальністю. Пізніше була подана Позовна заява до Господарського суду про визначення банкрутства. Суд відхилив Позовну заяву із – за відсутності дій до судового врегулювання заявника. В дію було запущено перший варіант, тобто реорганізацію. В процесі ліквідації акціонерного товариства мала місце розпродаж майна. Слідчими органами встановлено, що продано 10 ємкостей

за 105 тис. грн., за первісною вартістю 317456 грн. та зносом 21054 грн. Виручка була зарахована на поточний рахунок і наступного дня перерахована на рахунок СТО – 1 як плата за ремонтні роботи вантажних автомобілів. Зустрічною перевіркою встановлено, що СТО–1 на суму 105000 грн. відпустило легковий автомобіль «Тойота». Легковий автомобіль в обліку не оприбуткований.

Завдання 26

Використання природних ресурсів у сфері господарювання. Особливості правового режиму, використання природних ресурсів.

Сільськогосподарське підприємство 35 років тому на малоприсадибних землях для вирощування сільськогосподарських культур провело закладку лісу на ділянці площею 375 га. При розпаюванні земельного наділу було прийнято рішення про виділення 45 га лісу 12 сім'ям по 5 га в розрахунку на одного працівника. Це все були колишні працівники підприємства. Іншим жителям села було виділено ділянки по 3 га на одного працівника орних земель. Частина селян була невдоволена про розподіл лісу і звернулися з колективною Позовною заявою до суду. Директор сільськогосподарського підприємства пояснив, що не вистачило орної землі і мусили виділити частину лісу. За обліковою ціною вартість 1 га становить 50000 грн., а продажна вартість 110 тис. грн. Власники земельних паїв земельні ділянки здали приватному орендному підприємству згідно договорів – оренди на 10 років. В зв'язку з нестійким фінансовим станом орендна плата грошима не проводилася на протязі трьох останніх років. Натуроплата за земельну ділянку становила по 150 кг пшениці в оцінці по 1100 грн. за тону. У Позовній заяві було повідомлено, що у звітному році урожай був гарний – до 40 ц. , але в обліку було відображено урожайність пшениці по 20 ц. У позивачів закралася сумніви, щодо повноти оприбуткування продукції від врожаю.

Завдання 27

Право користування чужою земельною ділянкою для забудови.

Директор приватно – орендного підприємства «Воля» із земельного масиву, який він отримав згідно договору – оренди у власників паїв виділив 20 га під розміщення складських приміщень і офісу для ПП «Родючість». Засновником цього підприємства є Обленерго. Основний вид діяльності є поставки мінеральних добрив, пестицидів, гербіцидів. Земельна ділянка передана згідно договору на 25 років, а орендодавці паїв заключили договір із приватним підприємством на 10 років. Власникам паїв стало відомо, що засновники ПП «Родючість» за земельну ділянку перерахували чи оплатили готівкою ПОП «Воля» 800000 грн. Власники паїв звернулися до прокуратури із заявою. Головна бухгалтерія підтвердила, що орендна плата за ділянку землі становить 6550 грн. щорічно. Слідчими діями виявлено дійсно з поточного рахунку перераховано 4.04. поточного року 800000 грн. на рахунок ПОП «Воля», але отримувач пред'явив платіжне доручення про повернення вказаної суми. Як виявилось 800000 грн. було зараховано на поточний рахунок ПОП «Воля». Який відкрито у м. Новомосковську банк «Промгаз».

Завдання 28

Правове забезпечення та взаємовідповідальність учасників лізингових операцій.

Облагропостач згідно договору оренди та акту приймання – передачі передав ТОВ «Долина» комбайн Джон Дір терміном на 8 років. Термін корисного використання 10 років. Вартість комбайна 450000 грн. Орендна плата становить 15% річних. ТОВ «Долина» згідно акту зробило запис на позабалансовому рахунку, Облагропостач виділив на окремий рахунок «Основні засоби в оренді». ТОВ «Долина» через відсутність грошових коштів не оплатило орендної плати за 2 роки і 3 місяці – 151875 грн. Облагропостач вирішив розірвати договір і запропонував повернути комбайн, а 151875 грн. оплатити будь-яким майном чи сільськогосподарською продукцією. Згідно акта приймання – передачі у вересні минулого року комбайн було повернуто і орендна плата в сумі 151875 грн. оплачена. При перевірці ДПП Облагропостачу було здійснено донарахування податку на прибуток 112500 грн., ПДВ – 75000 грн. і штрафних санкцій на 58105 грн. За результатами зустрічної перевірки ТОВ «Долина» також донараховано ПДВ – 53917 грн. Облагропостач і ТОВ «Долина» звернулися до Господарського суду з Позовною заявою про невизнання рішень ДПП щодо застосування фінансової санкції.

Завдання 29

Легалізація (відмивання) доходів одержаних злочинним шляхом.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Липова долина» здійснює господарську діяльність по вирощуванню сільськогосподарських культур на орендованих землях власників паїв. За даними обліку соняшник було посіяно на площі 137 га. Відповідно було зібрано урожай з цієї площі і оприбутковано 164,4 т очищеного соняшнику. Правоохоронними органами було затримано автомобіль КАМАЗ СН 54195, який перевозив соняшник без супроводжуючих документів. Автомобіль належить ТОВ «Липова долина». Водій пояснив, що документи виписані на всю партію продукції, яку Зернотрейдер «Дюпол» закупляє у підприємства – 300 т на суму 319400 грн. В результаті слідчих дій встановлено з повідомлень бригадира тракторної бригади, що соняшник на протязі трьох останніх років вирощують на площі не менше ніж 350 га. У структурі посівних площ соняшник щорічно розміщували на 3-4 полях. За даними облікових листів трактористів – машиністів за останні три роки соняшник вирощували на площах 309 га; 345 га; 360 га. Зернотрейдер «Дюпол» був єдиним покупцем насіння соняшнику. За даними обліку Зернотрейдер «Дюпол» перерахував за 3 роки: 295407 ; 301796; 328705 грн. Згідно вказівки ТОВ «Липова долина» виручка повинна перераховуватися на рахунок ПП «Прогрес» як плата за послуги. На вказані суми у ТОВ «Липова долина», як маркетингові послуги, зроблено записи:

Дт	Кт	Сума, грн.
23	63	295407
63	37	328705
ПП «Прогрес»	Зернотрейдер «Дюпол».	

Завдання 30

Злочини проти безпеки виробництва. Правове забезпечення.

Сільськогосподарське ПП «Сонячне» утримує 700 гол. корів. З метою скорочення витрат живої праці було придбано доїльну лінію «Карусель». Монтаж було проведено працівниками механічної майстерні. Лінію запустили в дію 15 березня, а 21 березня трапився нещасний випадок. Струмом смертельно травмовано одного працівника і травмовано ще трьох. В зв'язку із нещасним випадком прокуратура відкрила кримінальну справу з цього приводу проти власника ПП «Сонячне». Власник ПП «Сонячне» не визнає своєї вини і стверджує, що цей нещасний випадок трапився не з вини власника підприємства, адже випробування було проведено в повному обсязі. Відповідальною особою за цю роботу є інженер – механік Топоркін Є. М. Факт введення в експлуатацію доїльної лінії актом приймання – передачі не оформлено. В обліку придбана лінія облічується по дебету рахунку 15 «Поточні інвестиції» на суму 49821 грн. Слідчі встановили, що в штаті підприємства, де працює 92 працівника не має посадової особи, яка б була відповідальною за питання охорони праці та техніки безпеки. За висновками МЕКС одного з травмованого працівника визнали інвалідом другої групи, витрати на лікування 3 – працівників склали – 14218 грн.

ТЕСТИ

1. *Яке з наведених визначень найбільш точно розкриває суть терміна «судова експертиза» відповідно до Закону України «Про судову експертизу»?*

- а) це дослідження будь-якого питання обізнаною особою;
- б) це дослідження експертом на основі спеціальних знань об'єктів, процесів та явищ, які містять інформацію про обставини справи, що перебуває у провадженні органів дізнання, досудового слідства чи суду;
- в) це процес дослідження об'єктів та явищ, які містять інформацію про обставини справи, особою — експертом під час проведення судового розслідування.

г) немає правильної відповіді.

2. *До методичних прийомів судово-економічної експертизи відносять:*

- а) документальні; розрахунково-аналітичні; узагальнення результатів експертизи;
- б) документальні; розрахунково-аналітичні; узагальнення та реалізація результатів експертизи;
- в) загальнонаукові та спеціальні;
- г) немає вірної відповіді.

3. *Термін проведення судової експертизи, що виконується за постановою прокурора чи слідчого, не має перевищувати:*

- а) десяти днів;
- б) одного місяця;
- в) трьох місяців;

г) немає правильної відповіді.

4. Судово-експертна діяльність здійснюється на принципах:

- а) законності, обачності, незалежності та повноти дослідження;
- б) законності, незалежності, об'єктивності та повноти дослідження;
- в) законності, об'єктивності, обачності, незалежності та повноти до-

слідження;

г) немає правильної відповіді.

5. На кого покладаються обов'язки по збору матеріалів (об'єктів) для проведення судової експертизи у справі?

- а) на експерта;
- б) на бухгалтера підприємства;
- в) на слідчого;
- г) на адвоката.

9. Яке з наведених визначень найбільш точно розкриває суть терміна «судова експертиза» відповідно до Закону України «Про судову експертизу»?

- а) це дослідження будь-якого питання обізнаною особою;
- б) це дослідження експертом на основі спеціальних знань об'єктів, процесів та явищ, які містять інформацію про обставини справи, що перебуває у провадженні органів дізнання, досудового слідства чи суду;
- в) це процес дослідження об'єктів та явищ, які містять інформацію про обставини справи, особою — експертом під час проведення судового розслідування.

г) немає правильної відповіді.

7. Додаткова експертиза призначається у таких випадках:

- а) до справи залучені додаткові об'єкти, які не були предметом дослідження первинною експертизою;
- б) виникла необхідність вирішити додаткові питання, які не були поставлені експерту на первинній експертизі;
- в) висновки експерта викликають сумніви.

9. Повторна експертиза призначається у таких випадках:

- а) виникла необхідність у застосуванні спеціальних знань при провадженні справи у процесі;
- б) висновки експерта суперечать іншим матеріалам справи;
- в) виникла необхідність вирішити додаткові питання, які не були поставлені експерту на первинній експертизі.

9. У яких з указаних процесів судово-економічна експертиза є однією із форм використання спеціальних знань у сфері бухгалтерського обліку, контролю й економічного аналізу:

- а) цивільному процесі;
- б) кримінальному процесі;
- в) господарському процесі;
- г) адміністративному;
- д) усі; відповіді правильні.

10 Термін проведення судової експертизи, що виконується за постановою прокурора чи слідчого, не має перевищувати:

- а) десяти днів;
- б) одного місяця;
- в) трьох місяців;
- г) немає правильної відповіді.

11. Судово-експертна діяльність здійснюється на принципах:

- а) законності, обачності, незалежності та повноти дослідження;
- б) законності, незалежності, об'єктивності та повноти дослідження;
- в) законності, об'єктивності, обачності, незалежності та повноти дослідження;
- г) немає правильної відповіді.

12. На кого покладаються обов'язки по збору матеріалів (об'єктів) для проведення судової експертизи у справі?

- а) на експерта;
- б) на бухгалтера підприємства;
- в) на слідчого;
- г) на адвоката.

13. Додаткова експертиза призначається у таких випадках:

- а) до справи залучені додаткові об'єкти, які не були предметом дослідження первинною експертизою;
- б) виникла необхідність вирішити додаткові питання, які не були поставлені експерту на первинній експертизі;
- в) висновки експерта викликають сумніви.

14. Повторна експертиза призначається у таких випадках:

- а) виникла необхідність у застосуванні спеціальних знань при провадженні справи у процесі;
- б) висновки експерта суперечать іншим матеріалам справи;
- в) виникла необхідність вирішити додаткові питання, які не були поставлені експерту на первинній експертизі.

15. Вказати, які права має експерт-бухгалтер.

- а) подавати скаргу на дії осіб, якщо ці дії порушують його права;
- б) отримувати винагороду за проведення експертизи;
- в) досліджувати матеріали, не вказані в постанові про призначення експертизи;
- г) зберігати матеріали справи поза межами службового приміщення.
- д) все вищенаведене.

16. Вказати, що з переліченого нижче, не входить в коло обов'язків експерта-бухгалтера.

- а) самостійне збирання необхідних матеріалів;
- б) ставити питання відповідачам, підсудним;
- в) проведення ревізії;
- г) брати участь в інвентаризації.
- д) немає правильної відповіді.

17. На кого покладаються обов'язки збору фактичних доказів по справі?

- а) на експерта;
- б) на ревізора;

- в) на слідчого;
- г) на адвоката.

18. Відповідно до чинного законодавства здійснювати експертну діяльність мають право:

- а) судові експерти, які пройшли відповідну атестацію;
- б) державні спеціалізовані установи;
- в) всі особи, з юридичною та економічною освітою;
- г) немає правильної відповіді.

19. Експерт на підставах і в порядку, передбачених законодавством, може бути притягнутий до:

- а) дисциплінарної, адміністративної чи кримінальної відповідальності;
- б) матеріальної, дисциплінарної, адміністративної чи кримінальної відповідальності;
- в) адміністративної чи кримінальної відповідальності;
- г) матеріальної, адміністративної чи кримінальної відповідальності.

20. Підстави для відводу експерта:

- а) у даній справі особа брало участь в якості спеціаліста в слідчих (судових) діях - у виявленні, фіксації та вилучення речових доказів, порівняльних зразків, інших даних
- б) якщо є обставини, що дають підставу вважати, що експерт особисто прямо чи побічно зацікавлений у справі;
- в) у випадках, коли експерт не є компетентною особою в питаннях, поставлених на вирішення експертизи;
- г) все вищенаведене.

21. Суб'єктами судово-експертної діяльності є:

- а) органи та особи, що призначають експертизу, судово-експертні установи;
- б) організації в особі їх керівників, які організовують провадження судової експертизи, і судові експерти, що проводять її;
- в) органи та особи, що призначають експертизу, судово-експертні установи та організації в особі їх керівників, які організовують провадження судової експертизи, і судові експерти, що проводять її;
- г) немає правильної відповіді.

22. Експерт може бути притягнений до кримінальної відповідальності відповідно до:

- а) статті 384, 385, 386 КПКУ;
- б) статті 384, 387 КПКУ;
- в) статті 384, 385, 387 КПКУ

23. До судового експерта можуть бути застосовані такі дисциплінарні стягнення:

- а) попередження;
- б) зупинення дії свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта;
- в) анулювання свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта;
- г) все вищенаведене

24. Ознайомлюватися з матеріалами справи, що стосуються предмета судової експертизи, і подавати клопотання про надання додаткових матеріалів це:

- а) право експерта;
- б) зобов'язання експерта;
- в) дії, які забороняється вчиняти експерту.

25. Експерт складає висновок експертизи від свого імені і несе особисту відповідальність за його правдивість:

- а) твердження вірне;
- б) твердження невірне;
- в) відповідальність за правдивість висновку несе експертна установа.

26. Експерту забороняється подавати скарги на дії особи, у провадженні якої перебуває справа, якщо ці дії порушують права судового експерта:

- а) твердження вірне;
- б) твердження невірне;
- в) експерт має право подавати скаргу в будь-якому випадку.

27. Приватним судовим експертом є

а) компетентна особа, що не значиться в штаті державної або недержавної експертної установи і проводить судову експертизу в порядку виконання персонального доручення органа (особи), що назначили експертизу;

б) компетентна особа, що проводить судову експертизу в порядку виконання персонального доручення органа (особи), що призначили експертизу;

в) будь-яка особа з економічною освітою.

28. З яких частин складається висновок експертизи?

- а) зі вступної та дослідницької;
- б) зі вступної, дослідницької та заключної;
- в) зі вступної та заключної.

29. В якій частині вказується назва експертизи, чи є вона додатковою, повторною?

- а) у вступній;
- б) у дослідницькій;
- в) у заключній.

30. В якій частині відтворюється весь процес експертного дослідження?

- а) у вступній;
- б) у дослідницькій;
- в) у заключній.

31. В якій частині вказуються результати, що впливають з дослідження?

- а) у вступній;
- б) у дослідницькій;
- в) у заключній.

32. Організаційно-методична стадія включає:

а) вивчення змісту і повноти матеріалів справи, поданих на експертизу; опрацювання методики проведення експертизи; складання календарного плану-графіка проведення судово-економічної експертизи;

б) опрацювання методики проведення експертизи; складання календарного плану-графіка проведення судово-економічної експертизи; узагальнення результатів експертизи;

в) складання календарного плану-графіка проведення судово-економічної експертизи; узагальнення результатів експертизи;

г) немає вірної відповіді.

33. В якій частині експертного висновку наводиться інформація про використані методи при проведенні судово-економічної експертизи?

а) у вступній;

б) у дослідницькій;

в) у заключній

34. В якій частині експертного висновку наводиться інформація про об'єкти дослідження, надані для проведення судово-економічної експертизи?

а) у вступній;

б) у дослідницькій;

в) у заключній.

35. Висновки експерта поділяються на:

а) категоричні та ймовірні; однозначні й альтернативні; умовні і безумовні; позитивні і негативні;

б) категоричні та ймовірні; однозначні й альтернативні; умовні і безумовні; позитивні і модифіковані;

в) категоричні й альтернативні; умовні і безумовні; позитивні і негативні.

36. Експерт допитується у випадках:

а) недостатньої ясності або повноти висновку;

б) для більш детального опису ходу дослідження, використаних матеріалів і методів;

в) коли необхідні не додаткові дослідження, а роз'яснення термінології і формулювань;

г) всі відповіді вірні.

37. У разі недостатності об'єктів дослідження для проведення експертизи та надання висновку експерт:

а) повертає матеріали справи та постанову (ухвалу) про призначення експертизи без виконання;

б) складає вмотивований лист про відмову від проведення експертизи;

в) самостійно збирає необхідні документи для проведення дослідження та надання висновку експерта;

г) немає правильної відповіді

38. Висновок експерта характеризується:

а) змістом і формою;

б) логічно викладеним змістом дослідження та обґрунтованістю висновків;

в) повнотою дослідження об'єктів, наданих на експертизу;

г) немає правильної відповіді

39. Висновок експерта:

а) є доказом у справі;

б) не має ніякої заздалегідь встановленої сили і оцінюється за загальними правилами;

в) є обов'язковим для особи, яка провадить дізнання, слідчого, прокурора і суду;

г) .всі відповіді вірні

40. Недотримання форми складання, незважаючи на обґрунтованість та об'єктивність, висновок експерта:

а) приймається судом як належний доказ;

б) не дає можливості визнати його судовим доказом;

в) приймається судом як належний доказ після проведення допиту експерта;

г) всі відповіді вірні

41. Причини розбіжності висновків, якщо висновки повторної експертизи не збігаються з висновком початкової експертизи викладаються у:

а) у вступній;

б) у дослідницькій;

в) у заключній

42. Які методичні прийоми безпосередньо пов'язані з дослідженням об'єкта судово-бухгалтерської експертизи (спеціальні методи)

а) документальні;

б) системний аналіз;

в) розрахунково-аналітичні;

г) індукція та дедукція;

д) органолептичні;

е) узагальнення, оцінювання і реалізація результатів експертизи.

43. Які з наведених нижче прийомів можна віднести до органолептичних?

а) суцільні спостереження;

б) вибіркові спостереження;

в) зустрічні перевірки;

г) експеримент;

д) прийоми часткової методики;

е) службове розслідування;

є) технологічні експертизи.

44. Судово-бухгалтерська експертиза дає можливість відповісти на такі питання:

а) чи підтверджуються документально вказані суми нестачі товарно-матеріальних цінностей?

б) який розмір матеріальних збитків?

в) хто дійсно скоїв правопорушення?

г) який вирок мав винести судовий орган щодо обвинувачень?

45. Які етапи включає стадія узагальнення, оцінки та реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи?

а) узагальнення результатів;

б) реалізація результатів експертизи;

- в) систематизація результатів;
- г) складання експертного висновку.

46. *Виявлення ознак правопорушень у балансі організації засноване на:*

- а) взаємозв'язку і єдності товароруху і руху грошей;
- б) вартісній оцінці товарів адекватній грошовій масі продажу товарів;
- в) всі відповіді вірні

47. *До методичних прийомів судово-економічної експертизи відносять:*

- а) документальні; розрахунково-аналітичні; узагальнення результатів експертизи;
- б) документальні; розрахунково-аналітичні; узагальнення та реалізація результатів експертизи;
- в) загальнонаукові та спеціальні;
- г) немає вірної відповіді.

48. *В якій частині експертного висновку обґрунтовується відповідність поставлених питань предмету та завданням судово-економічної експертизи?*

- а) у вступній;
- б) у дослідницькій;
- в) у заключній.

49. *Підбір нормативно-правових актів з питань, які мають бути досліджені проводиться на:*

- а) дослідній стадії;
- б) підготовчій стадії;
- в) організаційно-методичній стадії
- г) немає вірної відповіді.

50. *Процес судово-економічної експертизи завершується оформленням дослідження у вигляді:*

- а) акту судово-економічної експертизи;
- б) звіту судового експерта-бухгалтера;
- в) висновку судово-економічної експертизи;
- г) висновку експерта-бухгалтера;

51. *Які з наведених документів можуть бути необхідні під час проведення експертного дослідження обліку основних засобів?*

- а) акти вводу в експлуатацію;
- б) накладні;
- в) інвентарні картки;
- г) договори на проведення рекламних заходів.

52. *Які з наведених об'єктів є основними у дослідженні операцій, пов'язаних з ухиленнями від сплати податків?*

- а) первинні документи і облікові реєстри;
- б) оригінал акта про перевірку фінансово-господарської діяльності підприємства податковою адміністрацією з усіма додатками;
- в) письмове пояснення керівника, головного бухгалтера та інших матеріально відповідальних осіб;
- г) договір на документація;
- д) всі відповіді правильні

53. *Що є правовою основою призначення та проведення судових експертиз?*

- а) Закон України «Про судову експертизу»;
- б) Кримінально-процесуальний кодекс України;
- в) Цивільний процесуальний та Господарський процесуальний кодекси;
- г) всі відповіді правильні.

54. *Що належить до загальнонаукових методів дослідження?*

- а) суцільний нагляд;
- б) економічний аналіз;
- в) аналогія і моделювання;
- г) формальна перевірка документів;
- д) аналіз і синтез.

55. *Які дані вказуються в постанові про призначення експертизи? '*

- а) місце й дата винесення постанови;
- б) посада, звання та прізвище особи, назва суду, який виніс постанову
- в) питання, поставлені експертові;
- г) строк проведення експертизи;
- д) все вищенаведене.

56. *Чи має право експерт-бухгалтер вирішувати питання про достовірність документів?*

- а) ні, оскільки це не входить в межі його компетенції;
- б) так;
- в) в залежності від конкретних обставин.

57. *Якісний документ це:*

- а) документ, який містить всі необхідні реквізити;
- б) документ, затверджений підписом керівника підприємства;
- в) документ, який відповідає вимогам чинного законодавства та положенням про документи і записи у бухгалтерському обліку;

58. *Розпорядчий документ це:*

- а) платіжне доручення на перерахування грошових коштів з розрахункового рахунку;
- б) видатковий касовий ордер;
- в) немає правильної відповіді

59. *Платіжна відомість:*

- а) розпорядчий документ;
- б) виправдувальний документ;
- в) документ оформлення;
- г) немає правильної відповіді

60. *Протоколи допитів з показаннями обвинувачених, свідків, потерпілих:*

- а) не являються об'єктом дослідження при проведенні судово-економічної експертизи;
- б) інші матеріали справи, які експерт не має права вивчати;
- г) немає правильної відповіді

61. *Які методичні прийоми безпосередньо пов'язані з дослідженням об'єкта судово-бухгалтерської експертизи (спеціальні методи)?*

- а) документальні;
- б) системний аналіз;
- в) розрахунково-аналітичні;
- г) індукція та дедукція;
- д) органолептичні;
- е) узагальнення, оцінювання і реалізація результатів експертизи.

62. Які з наведених нижче прийомів можна віднести до органолептичних?

- а) суцільні спостереження;
- б) вибіркові спостереження;
- в) зустрічні перевірки;
- г) експеримент;
- д) прийоми часткової методики;
- е) службове розслідування;
- є) технологічні експертизи.

63. Судово-бухгалтерська експертиза дає можливість відповісти на такі питання:

- а) чи підтверджуються документально вказані суми нестачі товарно-матеріальних цінностей?
- б) який розмір матеріальних збитків?
- в) хто дійсно скоїв правопорушення?
- г) який вирок мав винести судовий орган щодо обвинувачень?

64. Які етапи включає стадія узагальнення, оцінки та реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи?

- а) узагальнення результатів;
- б) реалізація результатів експертизи; . в) систематизація результатів;
- г) складання експертного висновку.

65. Виявлення ознак правопорушень у балансі організації засноване на:

- а) взаємозв'язку і єдності руху товарно-матеріальних цінностей і руху грошей;
- б) вартісній оцінці товарів адекватній грошовій масі продажу товарів;
- в) всі відповіді вірні

66. Організаційно-методична стадія включає:

- а) вивчення змісту і повноти матеріалів справи, поданих на експертизу; опрацювання методики проведення експертизи; складання календарного плану-графіка проведення судово-економічної експертизи;
- б) опрацювання методики проведення експертизи; складання календарного плану-графіка проведення судово-економічної експертизи; узагальнення результатів експертизи;
- в) складання календарного плану-графіка проведення судово-економічної експертизи; узагальнення результатів експертизи;
- г) немає вірної відповіді.

67. Підбір нормативно-правових актів з питань, які мають бути досліджені проводиться на:

- а) дослідній стадії;

- б) підготовчій стадії;
- в) організаційно-методичній стадії
- г) немає вірної відповіді.

68. *Процес судово-економічної експертизи завершується оформленням дослідження у вигляді:*

- а) акту судово-економічної експертизи;
- б) звіту судового експерта-бухгалтера;
- в) висновку судово-економічної експертизи

69. *В якій частині вказується назва експертизи, чи є вона додатковою, повторною?*

- а) у вступній;
- б) у дослідній;
- в) у висновку дослідження;
- г) не вказується взагалі

70. *Які з наведених документів можуть бути необхідні під час проведення експертного дослідження обліку основних засобів?*

- а) акти вводу в експлуатацію;
- б) накладні;
- в) інвентарні картки;
- г) договори на проведення рекламних заходів.

71. *Які з наведених об'єктів є основними у розслідуванні операцій, пов'язаних з ухиленнями від сплати податків?*

- а) первинні документи і облікові реєстри;
- б) оригінал акта про перевірку фінансово-господарської діяльності підприємства податковою адміністрацією з усіма додатками;
- в) письмове пояснення керівника, головного бухгалтера та інших матеріально відповідальних осіб;
- г) договірна документація;
- д) аудиторські висновки;
- е) всі відповіді правильні

72. *Що є правовою основою призначення та проведення судових експертиз?*

- а) Закон України «Про судову експертизу»;
- б) Кримінально-процесуальний кодекс України;
- в) Цивільний процесуальний та Господарський процесуальний кодекси;
- г) всі відповіді правильні.

73. *Що належить до загальнонаукових методів?*

- а) суцільний нагляд;
- б) економічний аналіз;
- в) аналогія і моделювання;
- г) формальна перевірка документів;
- д) аналіз і синтез.

74. *Які дані вказуються в постанові про призначення експертизи?*

- а) місце й дата винесення постанови;
- б) посада, звання та прізвище особи, назва суду, який виніс постанову;

- в) питання, поставлені експертові;
- г) строк проведення експертизи;
- д) все вищенаведене.

75. В якій частині вказується назва експертизи, чи є вона додатковою, повторною?

- а) у вступній;
- б) у дослідницькій;
- в) у висновку дослідження;
- г) не вказується взагалі

КОРОТКИЙ ТЛУМАЧНИЙ СЛОВНИК

Адміністративна відповідальність настає у тих випадках, коли правопорушення не тягнуть за собою відповідно до чинного законодавства кримінальної відповідальності.

Акт — 1) документ (рішення, постанова тощо), який має юридичне значення чи закріплює юридичний факт; акти поділяють на нормативні, які встановлюють загальні правила поведінки-норми права, та індивідуальні, за допомогою яких норми права застосовують до конкретних випадків; 2) вчинок.

Атестація судового експерта — забезпечення належного професійного рівня керівних працівників та фахівців, які залучаються до проведення судових експертиз або беруть участь у розробках теоретичної та методичної бази судової експертизи; залежно від спеціалізації і рівня підготовки їм присвоюється кваліфікація судового експерта з дозволом проведення певного виду експертиз і кваліфікаційний клас.

Вирок суду — акт правосуддя, яким вирішуються питання винності або невинності підсудного і про застосування або не застосування до нього покарання.

Відшкодування шкоди — система прийомів, направлених на арешт та опис майна винних осіб, пред'явлення позову особам, які притягнені до матеріальної відповідальності, з метою відшкодування винними шкоди.

Громадянський відповідач підприємства та організації, які в силу закону несуть матеріальну відповідальність за шкоду, завдану злочинними діями обвинувачуваного.

Громадянський позивач — громадянин, підприємство чи організація, які зазнали матеріальної шкоди від злочину і пред'явили вимоги щодо відшкодування збитків.

Дізнання — застосування оперативно-пошукових методів з метою виявлення ознак злочину і осіб, які його вчинили.

Якісний документ — це документ, що за формою і створенням відповідає правилам, які закріплені в законодавстві, і правильно відображує проведену господарську операцію.

Додаткова експертиза — експертиза, яка проводиться в разі суттєвої зміни попередніх обставин виконання проектів на час проведення експертизи, етапів робіт та на вимогу замовника експертизи. Додаткова експертиза призначається після розгляду судом (слідчим) висновку первинної експертизи, коли з'ясується, що усунути неповноту або неясність висновку шляхом допиту експерта неможливо.

Доказами в кримінальній справі є будь-які фактичні дані, на підставі яких у визначеному законом порядку орган дізнання, слідчий (суд) встановлюють наявність або відсутність суспільно небезпечного діяння, винність особи, яка вчинила це діяння, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи.

Документи є джерелами доказів, якщо в них викладені або засвідчені обставини, які мають значенням для справи.

Економічний зміст судово-економічної експертизи полягає у реалізації системи знань у галузі бухгалтерського обліку, фінансів, аудиту, ревізії, економічному аналізі тощо.

Економічні правопорушення — це протиправна діяльність, що охоплює різні сторони зловживань державною й економічною владою, зазіхає на порядок управління фінансово-господарською діяльністю, завдає істотної шкоди діяльності з використанням службового становища як фізичними, так і юридичними особами, з метою незаконного привласнення доходів.

Експерт — фахівець, який здійснює експертизу.

Експерт-економіст — це високоосвічений спеціаліст у галузі бухгалтерського обліку, фінансів, аналізу, контролю господарської діяльності, обов'язком якого є дослідження правильності відображення господарської діяльності підприємства у документах бухгалтерського обліку під час розслідування та розгляду кримінальних і цивільних справ.

Експертиза — це дослідження будь-якого питання обізнаною особою-експертом (від лат. досвідчений).

Експертне дослідження — дослідження в рамках кримінального або цивільного процесу. Як своєрідна галузь пізнання, підпорядковується закономірностям будь-якого пізнання і базується на загальних методологічних положеннях, які забезпечують встановлення об'єктивної істини щодо кожної кримінальної чи цивільної справи.

Загальнонаукові методи є сукупністю принципів і категорій матеріалістичної діалектики та загальнонаукової теорії пізнання. Вони базуються на використанні таких прийомів, як аналіз і синтез, індукція і дедукція, абстрагування і конкретизація, аналогія і моделювання, системний і функціонально-вартісний аналіз.

Злочин — передбачене кримінальним законодавством суспільно небезпечне діяння (дія або бездія), яке зазіхає на суспільний лад України, її політичну та економічну систему, власність, особистість, політичні, трудові, майнові та інші права і свободи громадян.

інформаційне забезпечення експертизи являє собою сукупність відомостей, які характеризують фактичний стан об'єкта дослідження та його законодавчо-нормативне забезпечення, що регламентує процес проведення судово-бухгалтерської експертизи.

Касаційна скарга — скарга, яка подана учасниками процесу до касаційної інстанції (вищого суду) на вирок, який ще не вступив у законну силу.

Класифікація — система супідрядних понять, (класів, об'єктів, явищ), складена з урахуванням їх спільних ознак і закономірних зв'язків між ними.

Комерційна таємниця — навмисно прихована економічна зацікавленість та інформація про різні сторони фінансово-господарської, виробничої і науково-технічної діяльності підприємства, охорона якого зумовлена інтересами конкуренції і можливої загрози економічній безпеці суб'єкта підприємницької діяльності.

Комісійна експертиза призначається у випадках, коли є потреба провести дослідження за участю декількох експертів — фахівців у одній галузі знань. У разі призначення для проведення експертизи двох чи більше експертів одного фаху одному з них керівник експертної установи (структурного підрозділу) падає право координувати діяльність інших експертів, розробляти спільний план досліджень, керувати нарадою експертів.

Комплексна експертиза призначається у випадках, коли необхідно провести дослідження за участю декількох експертів, які є фахівцями у різних галузях знань. Комісія експертів може бути створена судом чи за рішенням керівника судово-експертної установи.

Контроль — це система спостереження перевірки відповідності процесу функціонування об'єкта управління прийнятим управлінським рішенням, встановлення результатів управлінського впливу на керований об'єкт за допомогою виявлення відхилень, допущених у ході виконання цих рішень.

Контроль як функція управління — це система спостереження і перевірки процесу функціонування відповідного об'єкта для встановлення відхилення його від заданих параметрів.

Метод — 1) спосіб пізнання, дослідження об'єктів, явищ; 2) прийом, спосіб або характер діяльності.

Методологія — сукупність методів, що використовуються у певній галузі науки або досліджень.

Методом судово-бухгалтерської експертизи — є сукупність методичних прийомів, способів, які застосовуються експертом-економістом під час дослідження документів та інших матеріалів, наданих йому слідчим або судом.

Метою проведення атестації судових експертів є забезпечення належного професійного рівня фахівців, які проводять що атестацію за відповідними спеціальностями.

Неякісний документ — це документ, який не відповідає вимогам законодавства, неправильно оформлений, не відбиває дійсно зроблену господарську операцію або відображає її в перекрученому вигляді.

Обвинувачуваний — особа, по відношенню до якої у встановленому порядку видана постанова про притягнення її як обвинувачуваної. Після передання суду обвинувачуваний називається підсудним.

Об'єкти судово-економічної експертизи — вся документація, в якій із застосуванням грошових та натуральних вимірників відображається фінансово-господарська діяльність суб'єкта, тобто крім первинних документів до бухгалтерського обліку відносяться також бухгалтерські регістри, фінансова звітність, розпорядчі документи та інші документи, що регламентують діяльність суб'єкта.

Обстеження — це метод фактичного контролю, який здійснюється на місці шляхом аналізу зведених документів, фінансової, статистичної звітності, особистого досвіду, експертної оцінки.

Однопредметною є експертиза, під час проведення якої досліджують один вид діяльності (бухгалтерської, медичної), тому в ній беруть участі експерти однієї спеціальності (бухгалтери, лікарі).

Окрема ухвала (положення) суду — рішення, яким суд звертає увагу державних органів, громадських організацій або посадових осіб на встановлені по справі факти порушення закону, причини та умови, які сприяли скоєнню злочину, і вимагає вжиття відповідних заходів.

Органами дізнання є:

- міліція;
- органи служби безпеки;
- командири військових частин та об'єднань;
- начальники виправно-трудових установ;
- органи пожежного нагляду;
- органи прикордонної охорони;
- капітани морських суден, що перебувають у далекому плаванні.

Організація інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи являє собою збір, обробку і накопичення інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства, на якому проводиться експертиза.

Первинна експертиза — це експертиза, під час проведення якої об'єкт досліджується вперше. Проведення первинної експертизи передбачає виконання всіх потрібних заходів для підготовки та прийняття рішень щодо об'єкта експертизи. Первинна експертиза є основним видом експертизи.

Підозрюваний — 1) особа, затримана за підозрінням у скоєнні злочину; 2) особа, до якої вжито запобіжний захід до винесення постанови про притягнення її як обвинувачуваної.

Планування проведення судово-економічної експертизи передбачав: розподіл обов'язків серед експертів таким чином, щоб вони

відповідали їхній кваліфікації та досвіду для досягнення необхідних результатів.

Повідомлення про неможливість дати висновок складається у випадках, коли поставлені перед експертом питання виходять за межі його компетенції або якщо надані експерту матеріали є недостатніми для дачі висновку. В повідомленні наводиться обґрунтування неможливості надати висновок.

Повторна експертиза призначається в разі порушення встановлених вимог і правил під час проведення первинної експертизи на вимогу замовника експертизи за наявності його обґрунтованих претензій до висновку первинної експертизи, а саме: коли є сумніви у правильності висновку експерта, пов'язані з його недостатньою обґрунтованістю, або з тим, що висновки експертизи суперечать іншим матеріалам справи, а також за наявності істотного порушення процесуальних норм, які регламентують порядок призначення і проведення експертизи.

Позов — звернення до суду (господарського суду) щодо захисту порушеного або суперечного права, яке охороняється законом. Основою позову є факти, з яких позивач (особа, яка звернулася до суду) виводить свої вимоги до відповідача (особі, яка притягнена до відповідальності згідно з позовом). Позов пред'являється у письмовій формі у вигляді заяви з виказанням його основи і доказів, предмета і суми позову, переліку документів, які додаються до позову.

Позовна заява — письмова вимога до відповідача, тобто до особи або групи осіб (фізичні особи) або до установи, підприємства, організації (юридичні особи). Складається за встановленою формою і включає: точне найменування фізичної (юридичної) особи, яка висуває позовні вимоги, і особи, яка притягується до відповіді, адреса позивача і відповідача, ціна позову, викладених обставин, що лежать в основі позову.

Поняті — особи, не зацікавлені у справі. Запрошення понять має на меті створення необхідних умов для найбільш об'єктивного та правильного виконання деяких слідчих дій, таких як: проведення обшуку, вилучення, огляд, пред'явлення осіб і предметів для впізнання, відтворення обстановки і обставин події, опису майна.

Посадовий злочин — порушення посадовою особою обумовлених його службовим положенням обов'язків, що завдало суттєвої шкоди державним або суспільним інтересам або охороненим законом правам та інтересам окремих громадян.

Постанова — рішення органів дізнання, слідчого і прокурора, а також рішення, яке винесено суддею особисто.

Постанова слідчого (судді) або ухвала суду є передбачені! законом процесуальний документ про призначення судової експертизи, складений уповноваженою на те особою (органом).

Потерпілий — особа, якій злочином завдано моральної, фізичної або майнової шкоди.

Предметом судово-економічної експертизи є господарські операції, відображені в бухгалтерських документах і звітності, що стали об'єктом дослідження та судового розгляду, необхідних для вирішення питань експертом-економістом, що виникають в судово-слідчій практиці.

Призначення судово-економічної експертизи в правоохоронній діяльності є процесуальною дією, яка має забезпечити додержання прав обвинувачуваного у встановленні істини.

Прийом — це окрема дія, рух, спосіб у здійсненні чого-небудь, наприклад візуальний огляд, арифметичні дії та ш.

Прокуратура — згідно зі ст. 121 Конституції України являє собою єдину систему, на яку покладено:

- підтримка державного обвинувачення у суді;
- представництво громадянина або держави у суді у випадках, визначених законом;
- нагляд за дотриманням законів органами, які проводять оперативно-пошукову діяльність, дізнання, досудове слідство;
- нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень у кримінальних справах, а також під час застосування інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

Протокол — документ про зміст і результати слідчих і судових дій, який обов'язково складається під час їх проведення. Протоколами закріплюються зібрані у процесі попереднього розслідування і судового слідства фактичні дані, за допомогою яких органи дізнання, слідчий, прокурор і суд встановлюють наявність або відсутність складу злочину винність особи, яка його скоїла, та всі інші обставини, які мають значення для правильного вирішення справи.

Процедура — офіційно встановлений порядок дій.

Процес судово-економічної експертизи являє собою системне дослідження господарських процесів, в яких виникли конфліктні ситуації в правовідносинах з метою встановлення доказів істини для правового регулювання їх.

Процесуально-правовий зміст експертизи полягає в розгляді її як процесу, керованого системою правил, закріплених законодавчо.

Ревізія — це метод документального контролю фінансово-господарської діяльності підприємства за виконанням законодавства з фінансових питань, достовірністю обліку і звітності, спосіб документального виявлення нестач, розтрат, привласнення коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань.

Ревізія, що проводиться з ініціативи органів дізнання та попереднього слідства — це спосіб збору доказів шляхом використання спеціальних знань з бухгалтерського обліку, контролю та аналізу господарської діяльності.

Розкрадання — незаконне навмисне поводження з корисливою метою з чужим майном у своє володіння або розпорядження їм у своїх інтересах або в інтересах інших осіб.

Свідок — будь-яка особа, яка володіє свідченнями про обставини, які відносяться до справи і мають значення для правильного його вирішення.

Службова підробка — внесення посадовою особою в офіційні документи завідомо хибних свідчень, складання і видача завідомо неправильних документів.

Спосіб розуміється як дія або система дій, застосованих під час здійснення якої-небудь роботи.

Стадія — 1) період; 2) ступінь розвитку чого-небудь; 3) фаза розвитку.

Структура — взаємне розташування, зв'язок складових частин: 1) будова чого-небудь; 2) обладнання; 3) лад; 4) устрій.

Суд — орган влади, який здійснює у порядку, встановленому законом, правосуддя від імені держави. Суд наділений владними повноваженнями, мета яких — відновлення порушеного права і справедливості шляхом застосування заходів державного присудження до осіб, котрі зазіхають на охоронені законом інтереси. Кожний суд займає своє місце в системі правосуддя, яка побудована таким чином, що дає право сторонам оскаржити рішення, вирок або ухвалу даного суду у вищій інстанції суду. Суд першої інстанції — це той судовий орган, який безпосередньо розглядає по суті кримінальну або цивільну справу.

Судова експертиза — це дослідження експертом на основі спеціальних знань матеріальних об'єктів, явищ і процесів, які містять інформацію про обставини справи, що перебуває у провадженні органів дізнання, попереднього слідства чи суду.

Судово-економічна експертиза — це дослідження експерта у галузі економіки і бухгалтерського обліку матеріальних об'єктів, явищ і процесів, які містять інформацію про обставини справи, що перебуває у провадженні органів дізнання, попереднього слідства чи суду з метою надання висновку, стосовно кола питань, поставлених правоохоронними органами.

Ухвала — всі рішення, крім вироку, винесені судом першої інстанції у судових засіданнях.

Фактографічна інформація — сукупність даних економічного характеру про факти, що дійсно відбулися у виробничій фінансово-господарській діяльності підприємства і відображені у первинних документах бухгалтерського обліку, облікових регістрах бухгалтерського, оперативного і статистичного обліку, а також у звітності про діяльність підприємства.

Халатність — невиконання або неналежне виконання посадовою особою своїх службових обов'язків унаслідок недбалого чи неякісного відношення до них, яке завдало суттєвої шкоди державним або суспільним інтересам або охороненим законом правам та інтересам громадян.

Юридична особа — організація, яка володіє відокремленим майном, може від свого імені придбавати майнові та немайнові права і нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді.

ПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базась М. Ф. Теоретико-методологічні засади судово-бухгалтерської експертизи / М. Ф. Базась. – К. : МАУП, 2007. – 408 с.
2. Ватуля І. Д. Судово-бухгалтерська експертиза [практикум] / І. Д. Ватуля, С. І. М'яка, Т. В. Пономаренко. – Полтава : ПДАА. – 140 с.
3. Волкова І. А. Судово-бухгалтерська експертиза / І. А. Волкова. – К. : ЦУЛ, 2009. – 82 с.
4. Дончик Н. Я. Спеціальні бухгалтерські заняття та їх застосування під час розкриття та розслідування економічних злочинів: монографія / Н. Я. Дончак. – К. : Атіка, 2007. – 144 с.
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджена наказом МФУ № 291 від 30 листоп. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
6. Інструкція про інвентаризацію основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затверджена наказом МФУ № 69 від 11 серп. 1994 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
7. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена Міністерством юстиції України № 53 / 5 від 8 жовт. 1998 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
8. Камлик М. І. Судова бухгалтерія / М. І. Камлик. К. : Експерт, 2003. – 592 с.
9. Мумінова-Савіна Т. Г. Судово-бухгалтерська експертиза / Т. Г. Мумінова-Савіна. – К. : КНЕУ, 2004. – 268 с.
10. Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджений наказом МФУ № 291 від 30 листоп. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
12. Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 груд. 2010 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
13. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджено наказом МФУ № 88 від 24 трав. 1995 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>

14. Про судову експертизу : Закон України № 4038 – XII від 25 лют. 1994 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
15. Рудницький В. С. Судово-бухгалтерська експертиза економічних правопорушень / Рудницький В. С., Бруханський Р. Ф., Хомин П. Я. – К. : ВД «Професіонал», - 2004. – 303 с.
16. Савченко Л. І. Судово-бухгалтерська експертиза / Л. І. Савченко. – К. : КНЕТУ, 2001. – 116 с.
17. Судово-бухгалтерська експертиза / [Поникаров В. Д., Ягодин Н. В., Стаматика М. В., Андрейченко Ж. О.] – Х. : «РИФ ЛТД», 2002. – 239 с.
18. Судово-бухгалтерська експертиза / [Гуцаленко Л. В., Михалчишин Л. Г., Сидорчук В. М., Пентюк І. К.] – К. : ЦУЛ. 2011, - 350 с.

ДОДАТКИ

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Додаток Б

Статут зареєстровано Зборами учасників. Протокол № 1 від 12.06.20__ р.

Зареєстроване виконкомом Полтавської міської Ради
Розпорядження № 447-р від 21.06.2010 р.

СТАТУТ

Товариства з обмеженою відповідальністю

«Дім Карлсона»

Поставлено на облік
в ДПІ м. Полтава
№ 4619 від 15.07.20__ р.
Перереєстрація від 27.06.20__ р.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ДІМ КАРЛСОНА» в подальшому «Товариство», створене в результаті реорганізації приватного підприємства «ДІМ КАРЛСОНА» (зареєстроване виконкомом Полтавської міської Ради, розпорядженням № 485 р від 15 липня 2008 року, із внесеними змінами та доповненнями, зареєстрованими Полтавським міськвиконкомом 12 березня 2010 року розпорядженням № 179-р), та є правонаступником, на підставі законів України «Про господарські товариства», а також на основі Договору про заснування Товариства.

I. НАЙМЕНУВАННЯ ТА МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ ТОВАРИСТВА

1.1. Найменування:

- на українській мові – Товариство з обмеженою відповідальністю «ДІМ КАРЛСОНА»
- на російській мові – Общество с ограниченной ответственностью «ДОМ КАРЛСОНА»
- скорочене найменування – ТОВ «ДІМ КАРЛСОНА»

1.2. Місцезнаходження Товариства:

36008, м. Полтава, вул. Сонячна, 49.

II. УЧАСНИКИ ТОВАРИСТВА

2.1. Учасниками Товариства є:

Громадянка України Сольник Ольга Борисівна, що мешкає: м. Полтава, вул. Монастирська, б. 2, кв.23; паспорт КН 925338, виданий Київським РВ ПМУ УМВС України в Полтавській області 17 червня 1999 року.

Громадянка України Зарубіна Світлана Вікторівна, що мешкає м. Київ, вул. Райдужна, б.%,

кв. 8; Паспорт СН 987208, виданий Дніпровським РУ ГУ МВС України в м. Києві 10 листопада 1998 року.

Громадянин України Зарубін Віктор Павлович, що мешкає: м. Полтава, вул. Красіна, б. 25, кв. 49; паспорт КН 351940, виданий Київським РВ ПМУ УМВС України в Полтавській області 26 лютого 1997 року.

III. МЕТА І ЗАВДАННЯ ТОВАРИСТВА

Товариство засновується з метою одержання прибутку і задоволення на цій основі соціально-економічних інтересів його Учасників.

IV. ПРЕДМЕТ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

4.1 Для досягнення своєї мети Товариство здійснює такі види діяльності:

- медична практика;
- лікувально-консультативна педіатрична допомога;
- виробництво лікарських засобів, оптова, роздрібна торгівля лікарськими засобами;

- оптова та роздрібна аптечна торгівля медикаментами та засобів гігієни;
- інші медичні послуги населенню;
- дитяче дошкільне виховання та освіта;
- позашкільні дитячі заклади;
- організація загальноосвітніх та спеціалізованих шкіл та інших освітніх закладів;
- ветеринарна практика;
- виробництво ветеринарних медикаментів і препаратів, оптова, роздрібна торгівля ветеринарними медикаментами та препаратами;
- оптова та роздрібна торгівля промисловими товарами та продуктами харчування;
- торгівельно-закупівельна;
- комерційно-посередницька;
- організація та проведення археологічних розкопок;
- відкриття кафе, барів, ресторанів, готельне діло;
- організація лікування методами нетрадиційної, народної медицини;
- придбання, реалізація, ремонт та налагодження теле-, відео-, радіо-, та комп'ютерної техніки;
- оптова та роздрібна торгівля нафтопродуктами, енергоносіями, в т.ч. газом;
- виробництво та реалізація запасних частин до автомобілів та сільськогосподарських машин;
- організація та експлуатація підприємств громадського харчування;
- торгівля оптом та в роздріб алкогольними та тютюновими виробами;
- виробництво будівельних матеріалів;
- виробництво продукції промислового призначення;
- організація вантажних і пасажирських перевезень, в тому числі міжміських та міжнародних, надання автотранспортних послуг підприємствам, організаціям, окремим громадянам;
- придбання автотранспортних засобів, тракторів, сільськогосподарської техніки, їх ремонт, технічне обслуговування, наладка, відновлення, в т.ч. тих, що були в користуванні, їх експлуатація, реалізація або надання в оренду;
- надання житлово-комунальних послуг;
- проектні роботи;
- розробка корисних копалин;
- виробництво, закупка, переробка, зберігання та реалізація сільгосппродукції;
- заготівля, переробка і реалізація лісоматеріалів, лісопродукції, лісозахисні роботи;
- збір, переробка та реалізація вторинної сировини вторинної сировини;
- збирання, заготівля, купівля, продаж брухту та відходів чорних і кольорових металів;

- організація, участь та проведення спортивних, оздоровчих, культурно-масових та інших видовищних заходів, виставок, презентацій, клубів за інтересами, відеосалонів, аукціонів, ярмарок;
- організації та утримання тоталізаторів, гральних закладів, випуск та проведення лотерей;
- придбання і реалізація предметів мистецтва і антикваріату, згідно діючого законодавства;
- поліграфічна та видавницька;
- організація туристичних маршрутів, проведення стажування спеціалістів в межах України та за кордоном;
- побутові та транспортні послуги, утримання та організація гаражів;
- інформаційна, консультативна та рекламна діяльність;
- пусконаладжувальні роботи;
- художньо-оформлювані роботи;
- юридична практика.

Всі види діяльності, які потребують ліцензування, можуть бути включені до сфери діяльності Товариства тільки після отримання відповідної ліцензії. Товариство може займатися будь-якою підприємницькою діяльністю, яка не суперечить законодавству України.

V. ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС ТОВАРИСТВА

5.1. Товариство є юридичною особою з моменту його державної реєстрації, має самостійний баланс, рахунки в банках, круглі печатки зі своїм найменуванням, штампи, фірменні бланки та інші реквізити.

5.2. Товариство набуває прав юридичної особи з моменту його державної реєстрації.

5.3. Товариство у своїй господарській діяльності має право укладати угоди, набувати майнових та особистих немайнових прав, вступати в зобов'язання, виступати позивачем в суді, арбітражному та третейському судах від свого імені.

5.4. Товариство в установленому порядку здійснює зовнішньоекономічну діяльність, експортно-імпортні операції як на території України, так і за кордоном, включаючи лізингові, посередницькі та інші операції.

5.5. Товариство є колективним власником свого майна, в тому числі й того, що передано Учасниками. Згідно діючого законодавства України, Товариство володіє, користується та розпоряджається майном.

5.6. Ризик випадкової гибелі або пошкодження майна, що є власністю Товариства, або передано йому в користування, несе Товариство.

5.7 Товариство не відповідає по зобов'язанням держави, як і держава не відповідає по зобов'язанням Товариства в межах свої внесків.

5.8. Майно і активи Товариства, його філій та представництв, або передане йому в користування на території України не підлягає націоналізації, конфіскації, або іншому виплаченою за винятком випадків,

передбачених законодавством України.

5.9 Товариство може створювати на території України та за її межами філії, представництва, а також дочірні підприємства відповідно до чинного законодавства.

5.10. Філії та представництва Товариства діють на основі положень про них. Положення про філії та представництва затверджуються Зборами учасників згідно з законодавством держави їх місцезнаходження. Керівництво діяльністю філій та представництв здійснюється особами, призначеними Товариством, які діють на основі доручення, виданого Товариством і від його імені.

5.11. Дочірні підприємства є юридичні особи. Вони не відповідають по зобов'язанням Товариства, а товариство не відповідає по зобов'язанням цих підприємств.

5.12. Товариство самостійно планує свою виробничо-господарську та іншу діяльність.

5.13. Товариство відкриває після реєстрації в установах банків рахунки для розрахункових операцій, як за місцем свого знаходження, так і за місцем знаходження свої філій та представництв. Товариство має право відкривати рахунки в іноземних банках згідно з діючим законодавством. Товариство самостійно вибирає установи банків для здійснення кредитно-розрахункових операцій.

VI. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВАРИСТВА

6.1. Товариство самостійно здійснює зовнішньоекономічну діяльність. В процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності Товариство користується повним обсягом прав юридичної особи у відповідності з діючим законодавством України і Статутом Товариства.

6.2. Товариство, здійснюючи зовнішньоекономічну діяльність, може відкривати за межами України свої представництва, філії, виробничі підрозділи.

6.3. Товариство у своїй зовнішньоекономічній діяльності з питань економічної, технологічної, екологічної та соціальної безпеки контролюється державними органами України.

VII. МАЙНО, ФОНДИ, ПРИБУТОК ТОВАРИСТВА

7.1. Майно Товариства становлять основні та оборотні кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі Товариства.

Джерелами формування майна Учасників є:

- грошові та матеріальні внески Учасників;
- доходи, одержані від реалізації продукції, а також від інших видів господарської діяльності;
- кредити банків та інших кредиторів;
- благодійні внески, пожертвування українських і іноземних підприємств і

громадян;

➤ інші джерела не заборонені законодавчими актами України.

7.2. Відповідно до законодавства України в товаристві створюється резервний (страховий) фонд.

7.3. Товариство може використовувати кошти резервного (страхового) фонду на додаткові затрати на розробку і втілення нових перспективних програм, на покриття недостачі власних обігових (оборотних) фондів та збитків від уцінки продукції і на інші цілі.

7.4. Товариство є власником майна, тобто має право володіти, користуватися та розпоряджатися власним майном.

7.5. Майно товариства може бути вилучено тільки на підставах, передбачених діючим законодавством.

7.6. Товариство може об'єднати частину свого майна і грошових коштів з майном і грошовими коштами державних, кооперативних, громадських товариств та інших підприємств та організацій для спільного виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг, в тому числі шляхом організації спільних підприємств з іноземними партнерами.

7.7. Частину майна Товариство може передати філіям, представництвам та дочірнім підприємствам за рішенням та на умовах, визначених зборами Учасників Товариства.

7.8. Прибуток Товариства утворюється з надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат і витрат на оплату праці.

7.9. З балансового прибутку сплачуються проценти по кредитах банку та по облігаціях, а також вносяться передбачені законодавством України податки та інші платежі до бюджету.

7.10. Чистий прибуток, одержаний після зазначених розрахунків залишається у повному розпорядженні Товариства, збори Учасників якого визначають напрямки його використання.

7.11. Розподіл прибутку (дивідендів) здійснюється зборами учасників Товариства.

VIII. СТАТУТНИЙ ФОНД ТОВАРИСТВА

8.1 Для забезпечення діяльності товариства за рахунок грошових внесків Учасників створюється Статутний фонд в розмірі 11800 (одинадцять тисяч вісімсот) гривень, який розподіляється таким чином :

Соляник Ольга Борисівна – 590 (п'ятсот дев'яносто) гривень, що складає 5% Статутного фонду.

Зарубіна Світлана Вікторівна – 590 (п'ятсот дев'яносто) гривень , що складає 5% Статутного фонду.

Зарубін Віктор Павлович – 10620 (десять тисяч шістсот двадцять) гривень, що складає 90% Статутного фонду.

8.2. Учасник Товариства може за згодою решти Учасників уступити свою частку (її частину) одному чи кільком Учасникам цього ж Товариства. При

цьому Учасники Товариства користуються переважним правом придбання частки (її частини) Учасника, який її відпустив, пропорційно їх часткам у Статутному фонді або в іншому погодженому між ними розмірі.

8.3. Передача Учасником своєї частки (частини частки) третій особі може бути здійснена тільки за згодою решти Учасників і тільки після повного внесення вкладу Учасником.

8.4. При передачі частки (її частини) третій особі відбувається одночасний перехід до неї всіх прав і обов'язків, що належали Учаснику, який уступив її повністю або частково.

8.5. У зв'язку зі смертю Учасника Товариства, правонаступники (спадкоємці) мають переважне право вступу до Товариства. При відмові правонаступника (спадкоємця) від вступу до Товариства, або відмові Товариства у прийнятті до нього правонаступника (спадкоємця), йому видається у грошовій або натуральній формі частка у майні, яка належала спадкодавцю, вартість якої визначається на день смерті Учасника.

8.6. Учасника Товариства, який систематично не виконує або перешкоджає своїми діями досягненню цілей Товариства, може бути виключено з Товариства на основі одностайно прийнятого рішення зборів Учасників Товариства. При цьому цей Учасник у голосуванні участі не бере.

При виключенні Учасника з Товариства, йому виплачується вартість частини майна Товариства, пропорційна його частці у Статутному фонді. Виплата проводиться після затвердження звіту за рік, в якому його виключили з Товариства, і в строк до 12 місяців з дня виключення. На вимогу Учасника за згодою Товариства вклад може бути повернуто повністю або частково в натуральній формі.

8.7. Товариство має право змінювати (збільшувати або зменшувати) розмір Статутного фонду.

8.8. Збільшення Статутного фонду може бути здійснено лише після внесення повністю всіма Учасниками свої вкладів, крім випадків, передбачених Законом України “Про господарські товариства”.

8.9. Зменшення Статутного фонду при наявності заперечень кредиторів Товариства не допускається.

8.10. Рішення Товариства про зміни розміру Статутного фонду набирає чинності з дня внесення цих змін до державного реєстру.

Учасник Товариства може за згодою решти Учасників уступити свою частку (її частину) одному чи кільком Учасникам цього ж Товариства. При цьому Учасники Товариства користуються переважним правом придбання частки (її частини) Учасника, який її відпустив, пропорційної часткам у Статутному фонді або в іншому погодженому між ними розмірі.

ІХ. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЮ ТОВАРИСТВА

9.1. Вищим органом Товариства є збори Учасників. Вони складаються з Учасників або призначених ними представників.

9.2. Представники Учасників можуть бути постійними або

призначеними на певний строк. Учасники вправі в будь-який час замінити свого представника у зборах Учасників, сповістивши про це інших Учасників.

9.3. Учасники мають кількість голосів, пропорційну розміру їх часток у Статутному фонді. Збори вважаються правомочними, якщо на них присутні Учасники, які володіють у сукупності більш як 60% голосів, з питань, які потребують одностайності – всі Учасники.

9.4. До компетенції зборів Учасників належить:

- визначення основних напрямів діяльності Товариства і затвердження планів та звітів про їх виконання;
- внесення змін до Статуту Товариства;
- затвердження річних результатів діяльності Товариства, затвердження звітів і висновків ревізійної комісії, порядку покриття збитків;
- вирішення питання про включення Учасника до Товариства, виключення Учасника з Товариства;
- вирішення питання про передачу Учасником своєї частки (частини частки) іншому Учаснику (Учасникам) або третій особі (третім особам);
- створення, реорганізація та ліквідація дочірніх підприємств, філій та представництв, затвердження їх статутів та положень, а також призначення їх керівників;
- прийняття рішень про припинення діяльності Товариства, призначення ліквідаційної комісії, затвердження ліквідаційного балансу;
- затвердження правил процедури та інших внутрішніх документів Товариства;
- затвердження директора Товариства, визначення умов оплати праці службових осіб Товариства;
- обрання та відкликання членів ревізійної комісії, винесення рішення про притягнення до іншої відповідальності посадових осіб Товариства;
- встановлення розміру, форм і порядку внесення Учасниками додаткових вкладів;

З питань, зазначених у пунктах «а», «б», «г», «д» рішення приймаються одноголосно, по інших питаннях простою більшістю голосів.

9.5. Збори Учасників Товариства скликаються не менше двох разів на рік. Позачергові збори скликаються виконавчим органом Товариства при наявності обставин, у разі неплатоспроможності Товариства, у будь-якому іншому випадку, якщо цього потребують інтереси Товариства в цілому, зокрема, якщо виникає загроза значного скорочення Статутного фонду.

9.6. Учасники Товариства, що володіють у сукупності більш як 20 відсотками голосів, мають право вимагати скликання позачергових зборів Учасників Товариства у будь-який час і з будь-якого приводу, що стосується діяльності Товариства. Якщо протягом 25 днів голова Товариства не виконав зазначеної вимоги, вони вправі самі скликати збори Учасників.

9.7. Організація зборів Учасників покладається на директора.

9.8. Про проведення зборів Учасників повідомляється письмово, по

телефону, або особисто з зазначенням часу, місця проведення та порядку денного не менш як за 30 днів до скликання зборів.

9.9. Виконавчим органом Товариства є одноособовий директор, який призначається зборами Учасників.

9.10. Директор здійснює керівництво поточною діяльністю Товариства в межах своєї компетенції і прав, визначених цим Статутом та рішенням зборів Учасників за довіреністю зборів Товариства.

9.11. Директор не вправі приймати рішення, обов'язкові для Учасників Товариства. Директор діє від імені Товариства.

9.12. Директор Товариства:

- затверджує поточні плани діяльності Товариства та засоби, необхідні для вирішення їх задач;
- затверджує щорічний кошторис, штатний розклад, посадові оклади та виробничі показники працівників апарату, установлює розміри та строки їх преміювання;
- затверджує договірні ціни на продукцію та товари і тарифи на послуги;
- приймає рішення про одержання довгострокових кредитів;
- створює органи, необхідні для виконання завдань Товариства з затвердженням цих пропозицій на чергових зборах;
- розпоряджується усім майном Товариства, в тому числі і грошовими коштами і відповідає за їх доцільне використання;
- затверджує нормативні акти, які визначають відносин між підрозділами Товариства та дочірніми підприємствами та Товариством;
- приймає на роботу і звільнює з роботи працівників Товариства, застосовує до них засоби заохочення і накладає стягнення;
- організовує ведення бухгалтерського обліку і звітності;
- подає на затвердження зборів Учасників річний звіт і баланс Товариства;
- забезпечує виконання рішень зборів;
- приймає рішення по іншим питанням, якщо вони не суперечать чинному законодавству України та Статуту товариства.

9.13. Директор товариства має право:

- розпоряджатися майном Товариства в межах, установлених зборами Учасників;
- без доручення діяти від імені Товариства, представляти його в усіх державних органах, на підприємствах, в організаціях на території України і за кордоном;
- здійснювати угоди та інші юридичні акти, видавати доручення, відкривати в банках розрахунковий та інші рахунки;
- здійснювати інші дії для виконання завдань і досягнення мети Товариства в межах своєї компетенції.

9.14. Перевірки фінансової діяльності Товариства здійснюються згідно законодавства України. Перевірки не повинні порушувати нормального режиму роботи Товариства.

9.15 Контроль за діяльністю директора Товариства здійснюється

ревізійною комісією, що утворюється зборами Учасників з їх числа, в кількості не менше трьох осіб. Директор не може бути членом ревізійної комісії. Перевірки ревізійною комісією проводяться за дорученням зборів, з власної ініціативи або на вимогу Учасників. Ревізійна комісія доповідає результати проведених нею перевірок вищому органу Товариства. Без висновку ревізійної комісії збори Учасників не мають права затверджувати баланс Товариства.

Ревізійна комісія має право ставити питання про скликання позачергових зборів Учасників, якщо виникла загроза суттєвим інтересам Товариства або виявлено зловживання посадовими особами Товариства.

Х. ПРАВА УЧАСНИКІВ ТОВАРИСТВА

10.1. Учасники Товариства мають право:

- брати участь в управлінні справами Товариства;
- брати участь у розподілі прибутку Товариства та одержувати його частку (дивіденди);
- вийти в установленому порядку з Товариства;
- одержувати інформацію про діяльність Товариства. На вимогу Учасника Товариство зобов'язане надавати йому для ознайомлення річні баланси, звіти Товариства про його діяльність, протоколи зборів;
- займати штатні посади в Товаристві і одержувати заохочення у вигляді заробітної плати та премії відповідно з їх трудовим вкладом;
- одержувати на праві користування майно Товариства за згодою всіх Учасників;

Учасники можуть мати також інші права, передбачені діючим законодавством України.

ХІ. ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ТОВАРИСТВА

11.1. Учасники Товариства зобов'язані:

- додержувати установчих документів Товариства і виконувати рішення загальних зборів та інших органів управління Товариства;
- виконувати свої обов'язки перед товариством, в тому числі і пов'язані з майновою участю, а також вносити у розмірі, порядку та засобами, передбаченими Статутом;
- не розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію про діяльність Товариства;
- всіляко сприяти Товариству в його діяльності.

ХІІ. ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ ТОВАРИСТВА

12.1. Товариство здійснює бухгалтерський облік наслідків своєї роботи, веде статистичну звітність і подає її в установленому обсязі органам державної статистики.

12.2. Бухгалтерський, оперативний і статистичний облік та звітність в Товаристві ведуться за нормами, які діють в Україні. Організація

документообігу в Товаристві, філіях та представництвах встановлюється директором Товариства.

12.3. Відповідальність за стан обліку, своєчасне подання бухгалтерської та іншої звітності покладається на головного бухгалтера або на іншу особу, призначену наказом директора.

12.4. Товариство і його посадові особи несуть відповідальність за законом України за достовірність річного обліку і звітності.

XII. ПРАЦЯ ТА ЇЇ ОПЛАТА

13.1. Товариство самостійно розробляє і затверджує штатний розклад, встановлює форми, системи і розміри оплати праці, а також інші види доходів Учасників..

13.2. Праця окремих працівників може здійснюватись як на основі штатних посад, так і за сумісництвом.

13.3. В необхідних випадках для виконання окремих робіт та послуг Товариство має право наймати громадян, фахівців на основі індивідуальних договорів, в тому числі договорів підряду, доручення, трудових угод, контрактів і інших форм угод, передбачених законодавством України з оплатою праці на договірній основі.

13.4. Штатні працівники Товариства підлягають соціальному і медичному страхуванню та соціальному забезпеченню в порядку і на умови, передбачених діючим законодавством України.

13.5. Члени трудового колективу можуть створювати свій орган (Рада трудового колективу), який має право:

- розглядати та затверджувати проект колективного договору;
- розглядати і вирішувати питання самоврядування трудового колективу;
- вирішувати інші питання, згідно рішення трудового колективу та діючого законодавства.

13.6. Виборний орган (Рада трудового колективу) обирається таємним голосуванням на зборах трудового колективу строком на 2 роки не менш як 2/3 голосів. Членів виробничого органу не може бути звільнено або передано на інші посади з ініціативи адміністрації підприємства без згоди цього органу.

XIV. ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

14.1. Припинення діяльності Товариства відбувається шляхом його реорганізації (злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення) або ліквідації.

14.2. Реорганізація Товариства відбувається за рішенням зборів Учасників Товариства після чого вносяться зміни до Статуту.

14.3. При реорганізації Товариства вся сукупність прав та обов'язків Товариства переходить до його правонаступників.

14.4. Товариство ліквідується:

- за рішенням вищого органу Товариства;

- на підставі рішення суду або арбітражного суду;
- з інших підстав, передбачених законодавством України.

14.5. Ліквідація товариства проводиться призначеною ним ліквідаційною комісією. З дня призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження по управлінню Товариством.

14.6. Ліквідаційна комісія у триденний строк з моменту її призначення, публікує інформацію в одному з офіційних органів преси. із зазначенням строку подачі заяв кредиторами своїх претензій, оцінює наявне майно Товариства. виявляє його дебіторів і кредиторів та розраховується з ними, вживає заходів щодо оплати боргів Товариства третім особам, а також його учасникам, складає ліквідаційний баланс та подає його вищому органу товариства. або органу, що призначив ліквідаційну комісію.

14.7. Грошові кошт, що належать Товариству. включаючи виручку від розпродажу його майна при ліквідації, після розрахунків по оплаті праці працівників, які працюють на умовах найму, та виконання зобов'язань перед бюджетом, банками, власниками облігацій, випущених Товариством та іншими кредиторами, розподіляються між Учасниками Товариства у порядку і на умовах. передбачених діючим законодавством України.

14.8. Майно, передане Товариству учасниками в користування, повертається у натуральній формі без винагороди.

14.9. У разі виникнення спорів щодо виплати заборгованості Товариства, його грошові кошти не підлягають розподілу між Учасниками до вирішення цього спору або до одержання кредиторами відповідних гарантій.

14.10. Зміни які сталися в установчих документах Товариства і які вносяться до державного реєстру, підлягають державній реєстрації за тими ж правилами, що встановлені для державної реєстрації Товариства.

Цей документ віддруковано в 2 примірниках, кожний з яких є оригіналом.

Підписи засновників:

Соляник Ольга Борисівна
Зарубіна Світлана Вікторівна
Зарубін Віктор Павлович

ПЕРЕЛІК

основних видів судових експертиз та експертних спеціальностей, за якими присвоюється кваліфікація судового експерта фахівцям науково-дослідних інститутів судових експертиз Міністерства юстиції України

3	Види судових експертиз	Індекси експертних спеціальностей	Види експертних спеціальностей
1. Криміналістичні:			
1.	Почеркознавча і авторознавча експертиза	1.1.	Дослідження почерку і підписів
		1.2.	Дослідження мови
2.	Технічна експертиза документів	2.1.	Дослідження реквізитів документів
		2.2.	Дослідження матеріалів документів
		2.3.	Дослідження друкарських форм
3.	Балістична експертиза	3.1.	Дослідження вогнепальної зброї
		3.2.	Дослідження боєприпасів і слідів пострілу
4.	Трасологічна експертиза	4.1.	Дослідження слідів людини
		4.2.	Дослідження знарядь, агрегатів, інструментів, холодної зброї і залишених ними слідів, ідентифікація цілого за частинами
		4.3.	Криміналістичне дослідження транспортних засобів; дослідження ідентифікаційних номерів та рельєфних знаків
5.	Вибухово-технічна експертиза	5.1.	Дослідження вибухових речовин, продуктів вибуху та пострілу
		5.2.	Дослідження вибухових пристроїв, слідів та обставин вибуху
6.	Фототехнічна і портретна експертиза	6.1.	Дослідження фотозображень та технічних засобів їх виготовлення
		6.2.	Ідентифікація особи за ознаками зовнішності по фотознімках
7.	Експертиза фоно- та відеозапису	7.1.	Технічне дослідження матеріалів та засобів відео-, звукозапису
		7.2.	Дослідження диктора за фізичними параметрами усної мови
		7.3.	Дослідження акустичних сигналів та середовищ
		7.4.	Лінгвістичне дослідження усної мови

II.			
8.	Експертиза матеріалів, речовин та виробів	8.1.	Дослідження лакофарбових матеріалів і покриттів
		8.2.	Дослідження полімерних матеріалів, пластмас і виробів з них
		8.3.	Дослідження волокнистих матеріалів і виробів з них
		8.4.	Дослідження нафтопродуктів і пально-мастильних матеріалів
		8.5.	Дослідження скла, кераміки та і виробів з них
		8.6.	Дослідження наркотичних, сильнодіючих і отруйних речовин
		8.7.	Дослідження спиртовмісних сумішей
		8.8.	Дослідження ґрунтів
		8.9.	Дослідження металів і сплавів
		8.10.	Дослідження наявності шкідливих речовин у навколишньому середовищі
III.			
9.	Біологічна експертиза	9.1.	Дослідження об'єктів рослинного походження
		9.2.	Дослідження об'єктів тваринного походження
IV.			
10.	Інженерно-технічна експертиза	10.1.	Дослідження обставин дорожньо-транспортної пригоди
		10.2.	Дослідження технічного стану транспортних засобів
		10.3.	Дослідження деталей транспортних засобів
		10.4.	Транспортно-трасологічні дослідження
		10.5.	Дослідження причин та наслідків порушення вимог безпеки життєдіяльності та охорони праці
		10.6.	Дослідження об'єктів нерухомості, будівельних матеріалів, конструкцій та відповідних документів
		10.7.	Визначення порядку користування земельними ділянками
		10.8.	Дослідження причин виникнення та поширення пожеж
		10.9.	Комп'ютерно-технічні дослідження
		10.10.	Визначення оціночної вартості будівельних об'єктів та споруд
		10.11.	Дослідження обставин залізнично-транспортної пригоди

		10.12.	Дослідження технічного стану рухомого склад залізничного транспорту
		10.13.	Дослідження інженерного обладнання верхньої будови колії
V.			
11.	Економічна експертиза	11.1.	Дослідження документів бухгалтерського обліку і звітності
		11.2.	Дослідження документів про фінансово-кредитні операції
		11.3.	Дослідження документів про економічну діяльність підприємств і організацій
VI.			
12.	Товарознавча	12.1.	Дослідження якостей товарів народного споживання і визначення їх вартості
	Автотоварознавча	12.2.	Визначення вартості автотранспорту, розміру завданого збитку власнику транспортного засобу
		12.3.	Визначення вартості водного транспорту, розміру завданого збитку власнику водного транспортного засобу
VII.			
13.	Експертиза, пов'язана з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності	13.1.	Дослідження об'єктів авторського права
		13.2.	Дослідження об'єктів суміжних прав
		13.3.	Дослідження, пов'язані з охороною прав на винаходи, корисні моделі, раціоналізаторські пропозиції
		13.4.	Дослідження, пов'язані з охороною прав на промислові зразки
		13.5.	Дослідження, пов'язані з охороною прав на сорти рослин і породи тварин
		13.6.	Дослідження, пов'язані з охороною прав на знаки для товарів і послуг, фірмові найменування, зазначення походження товарів
		13.7.	Дослідження, пов'язані з охороною прав на топографію інтегральних мікросхем
		13.8.	Дослідження, пов'язані з охороною прав на конфіденційну інформацію
		13.9.	Економічні дослідження, пов'язані з використанням прав на об'єкти інтелектуальної власності
VIII.			
14.	Психологічна, експертиза	14.1.	Психологічні дослідження
IX.			
15.	Мистецтвознавча експертиза	15.1.	Мистецтвознавчі дослідження